

NOVI TEDNIK NT&RC

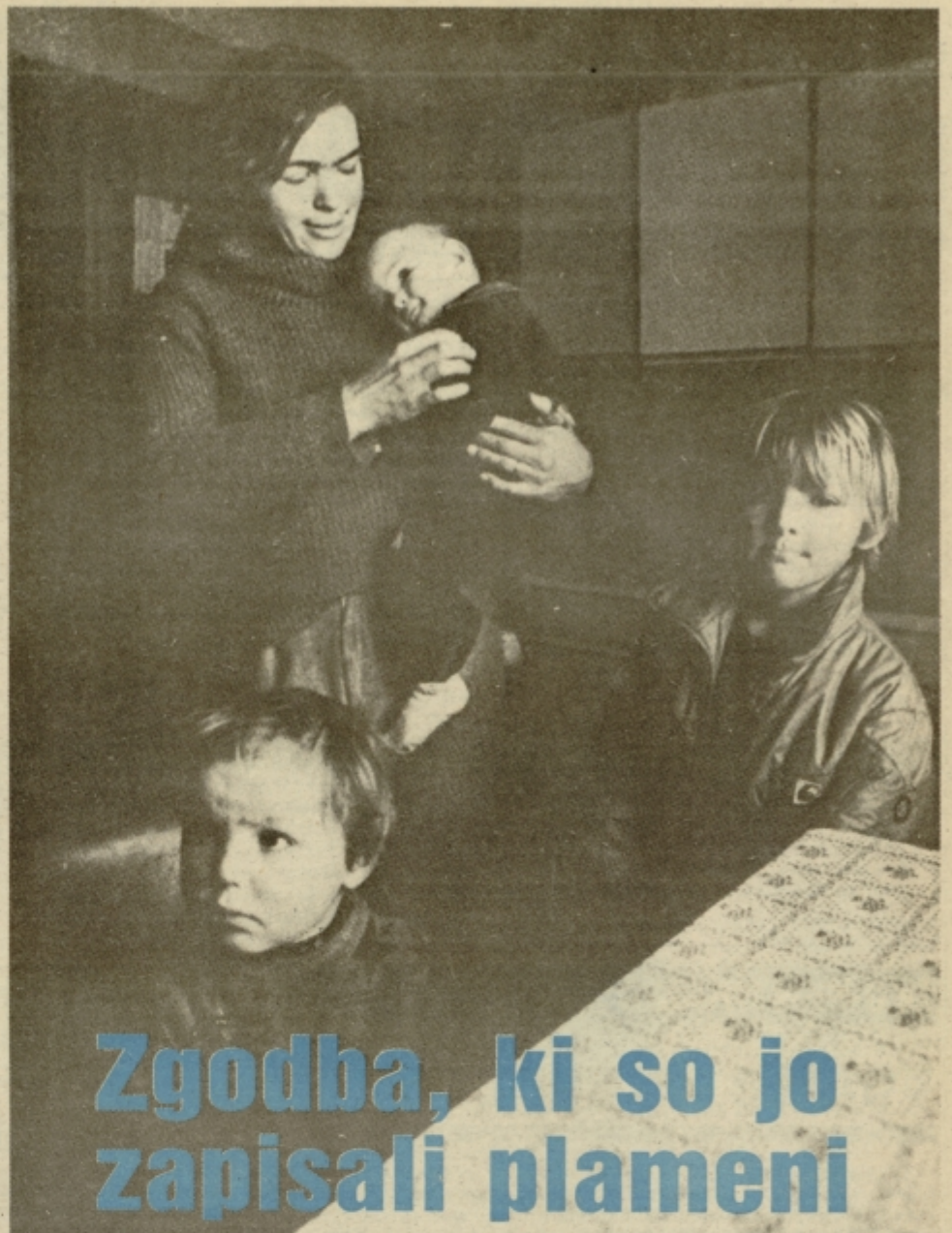
11. januar 1990 • številka 2 • leto XLIV • cena 7 dinarjev

BORBA MNENJ

V naši rubriki pisma bralcev beležimo odzive na pisanje Novega tednika v zadnjih tednih. Odmevov, pritožb, mnenj bralcev je vse več. Preberite jih na straneh 10 in 11.

Črno laso dekle iz lezbične sekcije

V množici društev in sekcij obstaja tudi lezbična sekcija. Kako živijo naše lezbičke in kaj počnejo tiste, ki so organizirane? Zanimivo je, da so jedro slovenske lezbične sekcije Štajerke. Zakaj? V nasprotju z moško homoseksualnostjo se lezbičke pritožujejo, da jih sploh ne jemljejo resno. Ženska spolnost je nasploh podcenjevana, je med pogovorom potožila lezbička Sonja. Lezbičke iz Slovenije pripravljajo tudi večje mednarodno srečanje. Več na strani 12.

Zgodba, ki so jo zapisali plameni

Sedemčlanski družini Bevčevih iz Dobja pri Lesičnem so novembra plameni povzročili veliko gorja. Od doma je ostalo pogorišče, mlada družina s tremi predšolskimi otroci živi pri sosedih, ostareli mama in teta sta morali prezimovati k sorodnikom v tujino. Najnujnejšo pomoč so dobili od Rdečega križa in sosedov. O stiski Bevčevih pišemo na strani 8.

Regijska opozicija hoče denar in vpliv, oblast pa lepo vreme in mir

S sprejetjem volilne zakonodaje, zakona o političnem združevanju in ponedeljkovim razpisom aprilskih volitev naj bi stekli kandidacijski postopki tudi na Celjskem. Stran 2.

Prava trgovina za vaš
avto

AUTO Plus
TRGOVINA

Popravilo amortizerjev
Disk ploščice, zavorne
čeljusti, sklopke
Nihalne roke za Z-101
(cena 140 din)

Celje, Čuprijska 9
Tel. 24-025, 24-303

Z Mustangom
v novo kvaliteto,
Evropo in svet

Elkroj

Celjski atletiki se maje krona

Kladivar je izgubil sponzorja
Kovinotekno. Stran 9.

Pravi podjetnik je človek s ši- rokim spektrom znanj

Intervju s prof. Ludvikom Jev-
šenakom o znanju, podjetni-
štvu, preteklosti in prihodno-
sti. Stran 4.

Padajo table in tudi ljudje

Zakaj Jože Kučer ni več pred-
stojnik žalskega sekretariata
za notranje zadeve. Stran 5.

Tretji poizkus, da bi žalski ho- tel ponovno zaživel

Fanika Lomovšek je sousta-
noviteljica mešanega podjet-
ja. Intervju z njo objavljamo
na strani 6.

Prve dni po praznikih je bilo pred bančnimi okenci precej gneče; pred »deviznimi« okenci je bilo tudi veliko radovednežev, ki so se hoteli prepričati, da je res mogoče (konvertibilne) dinarje menjati v devize. Sicer pa je bilo največ takšnih, ki so postrgali dinarje v, med novoletnimi prazniki izpraznjene, denarnice. Nič manjša gneča ni bila pred okenci internih bank, kjer se tudi še »lovijo«.

Foto: EDI MASNEC

Volitve razpisane, nihče jih ne ustavi

V ponedeljek je predsednik slovenske skupščine razpisal splošne volitve in volitve predsednika in članov predsedstva republike. Po starem le štiri letni mandat, vse ostalo po novem.

Tako bomo tudi na Celjskem volili trikrat: 8. aprila delegate v zbor občin in družbenopolitični zbor republike, 12. aprila delegate v zbor družbenopolitične skupščine ter predsednika in člane predsedstva republike, 22. aprila delegate v zboru združenega dela vseh skupščin, 22. aprila pa delegate v zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitične zbere občinskih, mestnih in drugih skupščin; 22. aprila bomo ponovno, v drugem krogu, volili tudi delegate v zbor občin republiške skupščine.

V vse zbere bomo volili po večinskem načelu, le v družbenopolitične zbere pa po proporcionalnem. Torej po pripadnosti političnim organizacijam in zvezam. Kdo, koga in koliko lahko v predvolilnem dogajanju kandidira, bomo posebej za celjsko območje objavili v naslednji številki.

BP

KOMENTIRAMO

Volitve in denar

Zadnje dni preteklega leta je bila sprejeta vsa potrebna zakonodaja za izvedbo letošnjih splošnih volitev. Zakon o volitvah in zakon o političnem združevanju v tem paketu vsekakor predstavljata največji dosežek pri uveljavljanju političnega pluralizma in hitremu prehodu na pot liberalizacije v Sloveniji. Za pripravo in sprejem te zakonodaje ni bila potrebna nikakršna kontrarevolucija, kot se je to dogajalo zadnje mesece v vzhodnih real-socialističnih režimih. Prenova političnega sistema je bila izvedena po relativno mirni in reformistični poti.

Najbolj »revolucionarna« pot za sedanje politike na območju sprejem zakona o političnem združevanju s katerim se zakonsko ureja tudi depolitizacija gospodarstva in ruši doslej najmožnejši ter najtrdnjši temelj organiziranosti vodilne partije. Pred dobrim letom si tega ni mogel predstavljati še nihče, tudi tako dober politični analitik ali futurist ne, tako kot si nismo mogli predstavljati, da bo tako hitro padel berlinski zid - simbol železne zavese med Vzhodom in Zahodom. Tako se je ponovno po 200-letih uresničil klic Sorbone: »Bodimo realisti in zahtevajmo nemogoče«, saj je vse tisto še večerj nemogoče danes že mogoče.

Politika je marsikdaj tudi kompromis, zato tudi v tem primeru ni šlo brez njega. Pri kompromisih je pač žal vedno tako, da je njihov rezultat odvisen od energije, ki jo sodelujoče strani vložijo v rešitev problema. Tokrat je vložek v tempo razvoja demokracije na Slovenskem (ob tistem pristanku in potrebi prenove DPO) bil bolj na strani opozicije, pa to etabliрана politika prizna ali ne. Tudi v novem zakonu o volitvah je prisoten kompromis.

Tako kot drugod po svetu, kjer so volilni sistemi ena od zapletenih političnih zadev, bo tudi pri nas; toda s to razliko, da bo pri nas tokrat ta zapletenost vsaj podvojena. Ta podvojena zapletenost se kaže v svoji trodimenzionalnosti, saj bomo volili kar dvakrat oz. zaposleni celo trikrat. Zaradi načela neposrednosti bomo poslance (delegate) volili za štiri različne nivoje odločanja, od krajevnega do zveznega. In še tretja posebnost, da bo za volitve in določanje mandatov v družbenopolitični zbor (za razliko od ostalih dveh zborov) veljalo proporcionalno in večinsko načelo. To pomeni, da bodo volilci lahko na glasovnicah volili (obkroževali) ali listo stranko ali posamezne kandidate, če se nočejo strankarsko opredeljevati. Ali nas bo takšen kompromis zadovoljil, pa

je stvar politične ocene posameznih akterjev po volitvah, pri čemer lahko že sedaj ugotovimo, da bo zaradi zapletenosti nekaterih postopkov moralo priti do sprememb.

Napovedane so torej neposredne, tajne in svobodne volitve. V to verjetno ni dvomiti. Toda, v zadnjem času se vedno bolj postavlja vprašanje, ali bodo tudi poštene. Pod poštenost zlasti opozicija pojmuje, da bi imele vse politične stranke enake možnosti v predvolilnih pripravah. Glede na kratak čas obstoja novih strank in na materialno ter organizacijsko pomanjkanje dosedanjih DPO bo to objektivno res težko v popolnosti doseči. Vendar, če vsi resno mislimo s prenovo političnega sistema in demokracijo, potem moramo ustvariti v tem prehodnem obdobju vsaj minimalne pogoje enakopravnega nastopanja v predvolilnih aktivnostih tudi v občinah; sicer bo privilegij kogarkoli lahko zasenčil prihodnjo demokratično skupščinsko ureditev.

V trenutno zatečenem stanju razmer med etabliranimi in novimi nastajajočimi organizacijami obstajata vsaj dva odprta vprašanja, ki jih bomo morali nemudoma rešiti v vseh okoliščinah (občinah). To je vprašanje financiranja in enakopravnega nastopanja v javnosti.

Nova volilna zakonodaja ureja financiranje političnih strank po volitvah. Nekoliko bolj nejasno pa je še to v času do volitev, ko se zlasti novo nastale organizacije soočajo

z osnovnim problemom, tj. materializacija, financiranje predvolilnih opravil in postopkov. Doslej edini finančni vir je članarina, ki jo plačuje članstvo. Toda zgolj od članarine, zaradi množstva akterjev na politični sceni, v prihodnje nobena stranka ne bo preživela. In če je politika »vzdržavana nujnost«, torej davek, ki ga vsi plačujemo, je proračun davkoplačevalcev v skupnosti poleg članarine najbolj naravni vir financiranja. Vse druge variante do volitev bi bile netaktične in politične nemodro sprenevanje. Zato ne bi smelo biti dileme, kljub nedorečenosti v tretjem odstavku 27. člena zakona o političnem združevanju, ki opredeljuje financiranje v občinah z besedo lahko, da se takšna potrebna sredstva za predvolilno aktivnost ne bi zagotovila tudi vsem tistim, ki se zaenkrat še proklamirajo kot opozicija.

Drugo vprašanje pa zajema ureditev javnega predstavljanja in spremljanja predvolilnih aktivnosti. Pri tem bodo sredstva javnega obveščanja imela pomembno vlogo. Zato se je treba dogovoriti in zagotoviti, da bodo imele vse stranke in vsi kandidati možnosti, biti enakopravno in objektivno predstavljeni. Informiranje javnosti pa bo moralo potekati na profesionalni novinarski ravni.

V kolikšni meri bosta vsaj ti dve vprašanji ustrezno rešeni bo vidno tudi to, v kolikšni meri uradna politika resno misli z demokracijo.

VIKI KRAJNC

Zeleni o začasnem financiranju

Zeleni Velenja so predlagali začasno financiranje svojega delovanja do splošnih volitev. Takšen predlog so naslovili na delegate skupščine občine Velenje, ki naj bi začasno financiranje sprejeli v okviru odloka o občinskem proračunu.

Začasno financiranje zelenim omogoča zakon o političnem združevanju, ki med drugim določa način začasnega financiranja političnih organizacij, ki doslej niso dobivale sredstev iz proračuna in ki so vpisane v register. Ugotavljajo sicer, da se zakon omejuje na republiški proračun, kar pa po njihovem ne bi smela biti ovira za sprejem načina financiranja tudi na občinski ravni. Politične organizacije naj bi tako dobivale sredstva, ki bi ustrezala dohodku funkcionarja družbenopolitične organizacije in materialnim stroškom. Zeleni Velenja pozivajo delegate, da predlog sprejmejo, sicer bo to pomenilo vnaprejšnjo in izključno dajanje prednosti obstoječim družbenopolitičnim organizacij in bi lahko imelo v predvolilnem boju nepredvidene posledice.

TC

Demos tudi v Šentjurju

Pred razpisom volitev se je v Šentjurju organizirala domača demokratična opozicija Demos, ki združuje člane kmečke, demokratske in socialdemokratske zveze. V šentjurski občini že imajo svojo podružnico kmečke zveze, ostale pa še nastajajo. Za predsednika šentjurskega Demosa so izbrali Ivana Pevca iz kmečke zveze, za podpredsednika pa Franca Kovača iz demokratske zveze. Po petkovem organiziranju Demosa so začeli sestavljati volilni program, ki bo temeljil predvsem na kmetijstvu. Pobudnik Demosa Franc Zabukošek iz demokratske zveze, je povedal, da se bodo šentjurski simpatizerji Demosa srečevali v Ipavčevi sobi Bohorčeve gostilne, kjer naj bi bil sedež Demosa in kjer bo na voljo tudi literatura. Šentjurska kmečka zveza bo na volitvah v družbenopolitični zbor nastopila samostojno.

BJ

Plačati dva človeka

Območni odbor SDZS Celje je tretjega januarja vsem skupščinam v regiji poslal predlog, da iz naslova financiranja skupnih aktivnosti zanje zagotovijo sredstva, s katerimi bi lahko do volitev plačevali enega svojega funkcionarja in enega administrativnega delavca. Predlog utemeljujejo tudi s tem, da republiški zakon pravi, da občine »lahko« sprejmejo takšno začasno financiranje zvez, ki dosedaj niso dobivale proračunskega denarja.

BP

DEMOS noče biti opazovalec

Čeprav volilna zakonodaja določa, da so lahko predstavniki različnih zvez, ki se udeležujejo volitev, opazovalci na volilnih komisijah, je koordinacijski odbor DEMOS za celjsko območje, ki je bil ustanovljen 26. decembra, vsem občinam ponudil svoj predlog. Po njem naj bi v vse občinske volilne komisije vključili tudi po enega predstavnika DEMOS.

BP

Opozicija tudi v Žalcu

Jutri naj bi tudi v Žalcu ustanovili krajevni odbor Slovenske demokratične zveze in obenem konstituirali tudi DEMOS, združeno opozicijo za območje občine Zalec. Oboje se bo pričelo ob 18. uri v sejni dvorani gasilskega doma v Žalcu.

Celjska partija o nalogah in spremembah

Včeraj se je v Celju sestalo predsedstvo občinske zveze komunistov. Določili so naloge CK ZKS Celje ob volitvah in se seznanili z reorganizacijo ZKS, ki jo terja Zakon o političnem združevanju.

Pučnik o političnih razmerah

Drvi ob 19. uri bo v knjižnici Kulturnega centra Ivan Napotnik v Titovem Velenju pogovor z dr. Jožetom Pučnikom o delovanju DEMOS in SDZS. Pučnik je tudi predsednik predsedstva DEMOS, slovenske združene opozicije, največ pa je pričakovati o pravkar razpisanih volitvah.

Volilne »bukvice« za današnje rabo

Z Nostradamusovsko verjetnostjo lahko napovemo, da se bo letos na Slovenskem pripetila (tragi)komična zmešnjav, ki ji bodo osnovni takt dajale volitve. Čeprav smo za dedka Mraza dobili nov volilni zakon (ali pa morebiti prav zato), je le malo tistih, ki so že prodrli v globine volilnega rebusa.

Zdi se, da je nekaterim v interesu, da volilni golaž zakuhajo tako, da bo prevroč, da bi ga mogel kdorkoli pojediti. Zaradi popestritve predvolilnih dogajanj pa smo iz naftalina na sončno luč potegnili poziv šentjurskim volilcem iz leta 1869, ki trka na volilno zavest volilcev ob bližajočih se »volitvah za občinsko zastopništvo«, podpisal pa ga je gospod Martin Kopač, posestnik iz Anderburga. V milozveneči arhaični slovenščini gospod Kopač med drugim piše: »Vsaki, radoveden pozvediti, kako da se ravna z dohodki ino s premoženjem občine, se je gotovo prepričal, da to ravnanje ni bilo pravo ino postavno, stor za blagostanje občine se ni nič storilo, nasproti škode pač

veliko naredilo. Premislite, kako se je ravnilo z našim denarjem! Velika potreba tedaj je, v prihodnji volitvi v našo zastopništvo izvoliti celo druge - nove zastopnike, može pametne, pravične ino neodvisne. Nobeden poprejšnih ne smeje ostati, drugače bode vse pri starem ostalo, ino se ravnilo po stari šegi. Posebno naj se pazi, da se ne združijo tako imenovani dobri bratricki ino boterčki, kakor tudi zlahta ne, kateri bi se bali se eden drugemu zamerjiti ino bi tudi nepravilne reči odobrili. Nočem reči, da bi ne bil eden alj drugi takih možev pri svojem gospodarstvu pameten ino pravičen človek, alj za zastopnika, kateri gospodari z denarjem ino blagom cele občine, celo ni zmožen. To so nam dosedanji zastopniki v danju pokazali.

Na dalje je pa tudi zategadelj celo drugih zastopnikov potrebno, da preiščejo ino odkrijejo pogrške ino nepostavno ravnanje poprejšnih zastopnikov. Kdor je škodo delal, naj njo trpi, tako, da nas drugih posestnikov ne bo

nič doletelo. Zastopništvo ima oblast, dohodke in premoženje občine oskrbovati, tedaj mora tudi za pravično ravnanje odgovorno biti.

Šentjurski! Ako hočete za lasten prid ino hasek kaj storiti, združite se, zedinite se na take može, ktere vam hočem tukaj omeniti.

Vsak naj pride k volitvi, kteremu je le mogoče, da se bode vaša volja spolnila. Ne smete se pa pri volitvi motiti; pazite tedaj, kedaj in komur bode svoj glas dali. Volilni razredi so trije. V kterem kteri od vas na vrsto pride svoj glas oddati, tamkaj naj tudi za tiste može glas odda, kateri so v tem razglasu za tisti razred odločen. Nobemu drugemu pa glas ne dajte, držite se svojega razreda, da ne bodemo imeli spake, ino da spravimo naše može v odbor.

Tega leta je bil za šentjurskega župana izvoljen dr. Gustav Ipavec, ki je to dolžnost vrsto let dobro opravljal.

NATASA GERKES

Varstvo zraka po novem

V Celju so z reorganizacijo interesnih skupnosti ukinili tudi SIS za varstvo zraka, ki je bil edina tovrstna interesna skupnost v Sloveniji. V tem prehodnem obdobju bo naloga s področja varstva zraka prevzel izvršni svet, komite za urejanje prostora in varstvo okolja pa naj bi opravljal strokovne in administrativne naloge.

Vendar pa se sredstva za SIS niso zbirala s prispevno stopnjo kot pri drugih skupnostih, pač pa s prispevki po posebnem sporazumu. Lani so tako podpisniki sporazuma plačevali prispevke v letnih pavšalnih zneskih, razen dveh glavnih onesnaževalcev Ema in Cinkarne, ki stapačevala prispevek po dejanski emisiji škodljivih snovi v zraku. Del sredstev za delo sisa pa so prispevali tudi iz občinskega proračuna. Zbrana sredstva so porabili predvsem za vzdrževanje merilnih aparatov in izvajanje meritev onesnaženosti zraka v okviru Zavoda za socialno medicino in higieno. Nekaj zbranega denarja pa so namenili tudi za sofinanciranje raziskav.

V prihodnje naj bi se sredstva iz prispevkov organizacij zbirala na posebnem računu občinskega proračuna, vendar v okviru komiteja za urejanje prostora še niso oblikovali besedilo novega sporazuma, ki ga bodo poslali v podpis organizacijam, ni pa še tudi jasno, ali bo sistem financiranja doživel kakšne spremembe, glede na to, da se v republiki pripravljata zakon o tako imenovanem ekološkem dinarju.

TC

Zelena zima vpliva na prodajo

Na boljšem so tam, kjer so se pravočasno prilagodili tržnim razmeram

Topru, Korsu, Elkroju, Modnemu salonu iz Titovega Velenja in še kateremu drugemu proizvajalcu zimskošportne konfekcije gotovo ni v prid že tretja zima brez snega. Zagotovo se jim bo to, še posebej če tudi januarja ne pade ničesar z neba, poznalo pri prodaji. Po telefonu smo izvedli kratko anketo med temi proizvajalci in dobili najbolj zaskrbljujoče odgovore predvsem tam, kjer so na tovrstno proizvodnjo najbolj vezani.

Vprašanje, ali bo tudi letošnja zima zelena, si razen otrok, ki čakajo na počitnice, zastavljajo predvsem tisti, ki jim snežna odeja prinaša koristi. Res da cestarjem takrat, ko je ni, ostalim pa v glavnem takrat, ko je še posebno debela. Zato se najbolj obračajo v nebo kmetijci, turistični delavci in tudi tekstilci, ki proizvajajo zimskošportno konfekcijo.

Med slednjimi so lahko vsekakor najbolj zaskrbljeni v Topru in Korsu. Tomaž Udrih, vodja komercialne

v Topru sicer pravi, da je v tem času težko ocenjevati, kakšen vpliv ima na zmanjšano prodajo zelena zima, kolikšnega pa bojkot srbskih kupcev. Vsekakor pa drži, da bi v obeh primerih, torej če bi Srbi sprejeli naročila, oziroma če bi bila zima bogatejša s snegom, ostali brez zaloge. Da posledice trenutno niso hujše, se imajo zahvaliti predvsem dejstvu, da so 70 odstotkov svoje proizvodnje vezali na predelavo za tuji trg, 30 odstotkov pa prodajo doma, od tega spet 30 odstotkov v Srbiji. Vsekakor računajo, da bodo prihodnje leto odstotke predelave za tuji trg še povišali.

Zelo pomembno vpliva pomanjkanje snega tudi na prodajo Korsovih proizvodov. Po besedah direktorja Franca Mlakarja še ne morejo natančno oceniti, kolikšen je, oziroma bo ta vpliv, lahko pa bo tudi katastrofalno, če v januarju in februarju sploh ne bi bilo snega. Nikakor niso pričakovali, da jim jo bo zima že v tretje zagodla, zato za v bodoče ni

drugega zdravila, kot prilagajati proizvodni program novim razmeram.

Manj se bodo letošnje vremenske zimske razmere odrazile na prodajo v Elkroju, ker so po besedah direktorja Ivana Kramerja zaradi denarnih razlogov proizvodnjo zimskošportne konfekcije zmanjšali. Povsem brez posledic vse skupaj verjetno ne bo, vendar ti vplivi ne bodo odločilni.

Podobno je tudi v Modnem salonu, kjer ne stavijo samo na enega konja in kjer so se v zadnjih letih s proizvodnjo še najbolj prilagajali razmeram na tržišču. Na takšne stvari je treba biti pripravljen, je povedal direktor Modnega salona Marjan Gaberšek. Streznila jih je že lanska zima brez snega, zato letos niso hoteli biti več odvisni od »boga«. Tudi za v bodoče so v Titovem Velenju optimisti, upanje jim namreč vpliva tudi Markovičev program, ki pa se bo po mnenju Gaberška v praksi izšel, če ne bomo več podpirali tistih, ki životarijo.

R. PANTELIČ

Petični v stanovanja, mularija pa v zaklonišče

Spomladi bodo delavci Gradisa med Namo in avtobusno postajo v Žalcu začeli graditi stanovanjsko poslovni objekt. To so informacije predsednika izvršnega sveta, mnenja pa so malce deljena.

V poslovno stanovanjskem objektu bo dobila prostora banka, pošta, tudi interes za poslovne prostore je precejšen. O tem, da v Žalcu nujno potrebujejo novo banko in novo pošto, se strinjajo tako krajanje kot predstavniki

občinske oblasti. Sedanji prostori obeh institucij so namreč pretesni za vso množico, ki jih vsak dan oblega.

Po projektu, ki ga je pripravil Gradis, na natečaju pa so sodelovali tudi predstavniki Ingrada in Vegrada, je predvidena tudi gradnja približno dvajsetih stanovanj v tem objektu. To bi bila stanovanja, namenjena tistim, ki imajo nekaj več pod palcem, nikakor pa ne prosilcem solidarnostnih stanovanj, kot je dejal predsednik

izvršnega sveta. S tem se ne strinjajo v krajevni skupnosti. Menijo namreč, da naj bo objekt namenjen izključno poslovnim prostorom, stanovanja pa naj se gradijo drugod. Predstavniki krajevnih skupnosti in krajevnih konference socialistične zveze imajo pripombe tudi na predlog prometnega režima. Po njihovi oceni je že sedanja križišča pri kemični čistilnici in fotografskem ateljeju preozko, povzročata prometne zamaške, povečan promet do poslovnega objekta pa bo prometni kaos samo še povečeval.

Po besedah predsednika izvršnega sveta bodo v tem objektu oziroma zaklonišču, ki ga bo treba urediti ob poslovnem centru, namenili prostor mladim. Le-ti doslej v Žalcu niso imeli svojih prostorov. Kaj o tem menijo krajanje, vsaj doslej ni bilo slišati ničesar. Precej pripomb pa je bilo slišati na poslovni center zaradi bližine vrtca. Nekateri namreč menijo, da izpušni plini malčkom na povečanem parkirnem prostoru ne bodo ravno koristili. Ko smo o tem povprašali direktorico vzgojnovarstvene zavoda, smo izvedeli, da v vrtcu nimajo pripomb toliko časa, dokler poslovni objekt ne bo posegal v njihov življenjski prostor.

Poslovno stanovanjski objekt terja še en ukrep. Na predvidenem prostoru so v napoto tri stanovanjske hiše. Načelno stanovanjci niso proti rušenju, saj že dobrih deset let menda vedo, da so hiše predvidene za rušenje. Terjajo pa izpolnitev določenih zahtev; kot je bilo moč sklepati po zadnjih informacijah, so z vsemi tremi našli skupen jezik. Bolj so bili nad tem, da so hiše predvidene za rušenje, presenečeni na Zavodu za varstvo narave in kulturne dediščine. Ko smo minuli ponedeljek skušali izvedeti, kako je za zaščito teh objektov, so nam pojasnili, da o gradnji poslovno stanovanjskega objekta ne vedo ničesar in da se v občini spet enkrat dogovarjajo mimo njih.

NADA KUMER

IRENA BAŠA

SVET MED TEDNOM

Piše Slobodan Vujanović

Biti ali ne biti Gorbačova?

Ali je odločilni trenutek za Mihaila Gorbačova, njegov »biti ali ne biti«, nastopil že zdaj? Mnogi pripisujejo obisku Gorbačova v separatistično razpoloženi Litvi odločilen pomen, zlasti, ker sovpada z izbruhom separatističnih strasti v Azerbajdžanu.

V Litvi je tamkajšnja KP pred nedavnim razglasila osamosvojitve, oziroma odcpeitev od sovjetske KP, želeč ohraniti vsaj nekaj verodostojnosti pred bližajočimi se večstrankarskimi volitvami v tej republiki, ki ne skriva več želja po popolni osamosvojitvi izpod sovjetskega »imperija«. V Azerbajdžanu so se po sporu z Armenijo zastran oblasti Nagorno-Karabah, ki je prerasel v malo državljansko vojno s prelivanjem krvi, začeli nemiri ob meji z Iranom in Turčijo. Prišlo je celo do »preboja meja-prebivalstva, ki zahteva odprte meje in omogočenje stikov s sonarodnjaki in sorodniki (v SZ živi pet milijonov Azerbajdžancev, v Iranu pa šest milijonov).

V obeh primerih, litvanskem in azerbajdžanskem (ki pa nikakor nista edina te vrste), je Gorbačov pred »nemo-gočo« nalogo: kako naj zgolj s političnimi sredstvi doseže rešitev, sprejemljivo za vse, torej tudi za moskovske centralne oblasti. Ni skrivnost, da se je Gorbačov znašel pod hudim pritiskom nasprotnikov njegove perestrojke iz vrst partijskega aparata. Z druge strani pa na udaru tistih, ki od njega zahtevajo, naj končno »zgrabi bika za roge« in odpravi partijski monopol v politiki in gospodarstvu.

Soočen s tem gordijskim vozlom, odhaja Gorbačov na tridnevni obisk v litvansko prestolnico Vilnius. Kaj bo tam opravil, je težko napovedati, vendar precej pove že to, da voditelj litvanske KP ni mogel prepričati, naj spremenijo svojo odločitev, niti ob njihovem nedavnem obisku v Kremlju. Kaj naj bi torej zdaj opravil na njihovem domačem terenu? Gotovo se zdi le eno, Gorbačov se ne namerava zatekati k sili in orožju, zlasti ne po dogajanjih po vsej Vzhodni Evropi. In po drugi strani spet, ali lahko s političnimi sredstvi sploh kakorkoli ustavi neskrte težnje pribaltskih republik (separatizem pa je vedno močnejši tudi drugod) po odcpeitvi?

Nemara preostaja Gorbačovu samo še ena pot – preoblikovanje celotne zasnove sovjetske federacije z dodeljevanjem večje suverenosti republikam, najbrž tudi ob spremienjanju sedanjih administrativnih meja (poleg korenitih političnih in gospodarskih reform, seveda). Niti v tem primeru seveda nikakor ne bo zagotovljen obstoj sovjetske države v njeni sedanji obliki in velikosti, toda v nasprotnem primeru, kot je svaril Gorbačov nedavno preminuli akademik Andrej Saharov, je nujno »tragično razsulo sovjetskega imperija«.

SEV z novo podobo

Po letu več kot pretresljivih dogajanj in sprememb v Vzhodni Evropi so se v Sofiji na zasedanju Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV) sešli predsedniki vzhodnoevropskih vlad. Spremenjena politična podoba Vzhodne Evrope se je neizbrisno vtisnila tudi v nekdanj monolitno gospodarsko skupnost. Za pogajalsko mizo so se znašli ljudje, ki so v svojih državah na čelu sprememb v smeri politične demokracije (večstrankarstva idr.) in tržnega gospodarstva. Prvič je bil na takšnem sestanku tudi nekomunist – poljski premier Mazowiecki.

Nekaj značilnih poudarkov: sovjetski premier Rižkov je napovedal, da bodo v SEV že v začetku prihodnjega leta začeli medsebojno trgovino obračunavati v konvertibilnih valutah po svetovnih cenah; češkoslovaški finančni minister Klaus je odkrito zagrozil, da bo ČSR (ne več ČSSR) izstopila iz SEV, če drugi ne bodo upoštevali njenih predlogov za preoblikovanje SEV v sodobno gospodarsko integracijo, zasnovano na tržnih mehanizmi in po vzoru Evropske skupnosti. Premier Mazowiecki je predlagal, naj ustanovijo komisijo, ki bo v najkrajšem času pripravila nov status SEV...

Vsi ti in drugi predlogi so krepko vzburkali ozračje na doslej rutinskih podobnih zasedanjih. Kaže, da se pred SEV zarisuje alternativa: ali bo resnično šel na sledah zahodne integracije (kar pa bo realno le težko uresničljivo) ali pa bo moral razpasti. Nekateri analitiki menijo, da je to verjetnejša možnost in ob tem opozarjajo tudi na znamenja »razkroja« varšavske zveze, ki naj bi se začel že s padcem berlinskega zidu in napovedanim umikom sovjetske vojske iz vzhodnoevropskih držav.

V nekaj vrstah

● Ugledni ameriški tednik Time je v posebnem pregledu dogajanj in razmer v Vzhodni Evropi z mastnimi naslovi navedel tudi datume volitev (večstrankarskih) v posameznih državah. Najprej bo na vrsti Madžarska (25. marca), nato Romunija (aprila), Vzhodna Nemčija (6. maja), Bolgarija (junija) in Češkoslovaška (junija). Na Poljskem so bile volitve (sicer le za zgornji dom parlamenta) že lani, a je v političnem razmerju sil tehtnica že na strani nekdanje opozicije. Vzhodni Evropi se v vsakem primeru obeta razburljivo leto.

● Po neslavni intervenciji in udaru v Panami (zahteval je na stotine smrtnih žrtev) je Bela hiša prišla do svojega plena: nepokorni panamski voditelj general Antonio Noriega se je prostovoljno predal ameriškim oblastem. Pred zveznim sodiščem v Miami se bo zdaj zagovarjal hudih obtožb – trgovanja z mamilami, »pranja« denarja, sprejemanja podkupnin kokainske mafije idr. Da bi pomiril razburjeno svetovno javnost, je predsednik George Bush razglasil, da predaja Panamski prekop pod upravo Paname, kar je do konca desetletja v vsakem primeru predvideval sporazum med državama. To pa za zdaj še nikakor ne pomeni umika ameriške vojske, še manj »razprodaje« ameriških interesov v Panami.

Kaj je resnica o radonu?

Celjski izvršni svet meni, da je poročilo, ki ga je v zvezi z merjenjem radona v nekaterih zgradbah v Celju dalo Društvo za varstvo okolja, premalo pretehtano in zavajajoče. Takšno poročilo pri stanovalcih neupravičeno vzbuja strah pred sevanjem v njihovih stanovanjih. Za takšen zaključek se je izvršni svet odločil potem, ko so na njihovi zadnji seji svoja stališča predstavili tako člani Društva kot predstavniki Inštituta Jožef Štefan in republiškega Zavoda za varstvo pri delu, ki je tudi opravilo meritve.

Soočenje naravovarstvenikov in stroke ni uspelo uskladiti mnenj, saj so oboji vztrajali pri svojih stališčih. Stroka je skušala dokazati, da ni mogoče govoriti o škodljivih vplivih sevanja, ki so ga pokazale meritve, ker so doze nižje od mej, ki jih za gradnje priporočajo v svetu. Zakonodajca na tem področju ni, eno najstrožjih meril pa priporočata za obstojna stanovanja do 20 mSv, za bodoča stanovanja pa 5 do 10 mSv. Razen tega ni študij, ki bi dokazovale vplive nizkih doz sevanja na človeka. Kot je pojasnil predstnik Zavoda za varstvo pri delu, mag. Kuhar, so študije, na katere je svoj komentar priložilo Društvo, zgolj interpolacija podatkov, dobljenih v študijah vplivov visokih doz sevanja, ki pa so brez dvoma

škodljive. Glede sevanja so strokovnjaki povedali, da ga 80 odstotkov prihaja iz zemlje in je torej odvisno od sestave tal. Le 20 odstotkov sevanja povzročajo drugi vplivi, tudi denimo elektrofilternska opeka. Tudi glede vplivov radona oziroma njegovih potomcev na zdravje, se stroka ni strinjala s podanim mnenjem Društva. Pojasnili so, da denimo pljučni rak v 80 odstotkih povzročata kajenje, v 10 odstotkih onesnažen zrak in le v 10 odstotkih drugi vplivi.

Med sejo so strokovnjaki izmerili tudi koncentracijo sevanja v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Rezultat: 80 bq na kubični meter, kar je le nekaj manjša koncentracija kot so jo na-

Za mnenje o strokovni razlagi rezultatov smo prosili tudi Bojana Salamona, stanovalca iz Drapšino 9: »Takšno reakcijo sem pričakoval. Pristojni pač hočejo razbliniti problem, ker ga niso sposobni rešiti. Stanovanjci smo nad takšnimi razlagami zgroženi, vendar bomo bitko nadaljevali. Če nam že ne morejo ponuditi rešitev, naj nam vsaj povedo resnico, da bomo sami poskrbeli za svoje zdravje.«

merili denimo v Drapšino 7 in višja od tiste v Drapšino 15 in 17.

Društvo za varstvo okolja

Pravi podjetnik je človek s širokim spektrom znanj

Ludvik Jevšenak o znanju, podjetništvu, preteklosti in prihodnosti

Ob vstopu v gospodarske reforme, ko se sprašujemo, kaj moramo imeti najprej, da bomo z manj žrtvami pospravili s starimi zablodami, smo kar nekako pozabili na znanje. Bolj govorimo o trgih, borzah, vrednostnih papirjih, skratka o vsem tistem, kar je novega v našem besednjaku. Nekako samoumevno se nam zdi, da bo zgolj podjetnost tista, ki nam bo vse to prinesla. A brez znanja ne bo šlo. Zato smo k razgovoru povabili profesorja Ludvika Jevšenaka, direktorja Delavske univerze Celje, ustanove, ki bi morala imeti v teh procesih tudi pomembno vlogo. Beseda je tekla o znanju in podjetništvu.

V preteklosti, ko nam je primanjkovalo znanja, se je bilo treba veliko dodatno izobraževati, danes, ko dobiva veljavo podjetništvo, pa se zdi, kot da dodatnega izobraževanja ne potrebujemo več?

Jevšenak: »Če razvoj človeštva pravilno gledamo, torej tako, da razen dreva vidimo tudi gozd, opazimo, da je za začetek vsakega razvojnega koraka človeka značilna na eni strani uporaba novih spoznanj, na drugi pa prava sla po znanju. Stalno nezadovoljstvo z doseženim, ta osnovna lastnost človeka, je vir napredka. In znanstvenik, ki se neha čuditi, češ, da že vse zna in ve, preneha biti znanstvenik. Vse to velja tudi za družbo. Tisti hip, ko se kak družbeni sistem ustraši novih spoznanj ali, navidez zaradi drugih potreb, preneha v dovolj veliki meri podpirati pridobivanje novih znanj (to pa je raziskovanje in izobraževanje) obstane na mestu, zastari. Seveda je to mogoče le v avtoritarnih družbah, v sistemih, kjer se nekje od vrha odloča, kam se bo usmerjal družbeni proizvod. V sistemih pa, kjer vlada prava demokracija, je zagotovljen tudi razvoj znanja in izobraževanja. Znanje je kot kapital, nikoli ga ni dovolj in neprestano ga je treba obnavljati in ga množiti.

Razvojno perspektivne družbe zato razvijajo celo množico institucionalnih in drugih oblik, kjer si lahko ljudje znanje pridobivajo. Ena takih najpogostejših oblik za pridobivanje novih znanj je ljudska ali pri nas delavska univerza. Le da pri nas in še zlasti v celjskem primeru, tisti, ki odločajo, skorajda ne vedo, kam z njo. Očitno je, da se je odmik od osnovnih načel, s katerimi si je v svoji mladosti naš sistem pridobil zaupanje ljudi - pomislimo samo na geslo: »Napredek in prosveta, naša bo osveta« - v zadnjih letih kazal tudi v odnosu do delavskih univerz, ki so jih kar izobčili iz izobraževalnega sistema...

Podjetništvo, ki ga uvajamo po toliko desetletjih drugačnih gospodarskih poskusov, ne bo mogoče brez demokracije in znanja. Kdor bo to prej spoznal, bo bolj zagotovo uspel. Zato izobraževanje in delavska univerza kot pravi naslov za potrebna znanja ima perspektivo.

Podjetništvo - vrnitev k človeku

Mislite, da bo podjetništvo rešilo vse, oziroma da lahko en človek naredi vse sam?

»Beseda podjetništvo, bi si upal reči, skoraj vsakomur pomeni za odtenek nekaj drugega. Bilo bi zanimivo z anketo ugotoviti, kaj si ljudje pod tem pojmom predstavljajo - še zlasti po tolikih letih samoupravne demokracije. Zato mislim, da bo ta pojem pri nas šele dobil svojo pravo, nam lastno vsebino.

Za zdaj pa ljudje po mojem še razmišljajo, kaj vse utegne to pomeniti za sabo. Vsekakor pa to pomeni v določnem smislu vrnitev k človeku, prisluskovalje njegovim potrebam (in njihovo vzbujanje), spreminjanje medsebojnih odnosov, več prijaznosti, človeške toplote do kupca-človeka, več spoznavanja kupčevega kulturnega kroga, da ga bom s svojo reklamo bolj »zadel« itd., itd.

Naivna predstava iz časov kapitalističnega liberalizma, češ, da podjetnik z vsemi sredstvi le uničuje konkurenta in delavca, je vendarle v veliki meri

stvar preteklosti. V novih okoljih in pogojih bo pravo dobilo svojo osnovno vlogo, z njim vred pa mnoge druge znanosti. Zato postati podjetnik ne pomeni le, da znamo nekaj delati in, da smo registrirali podjetje. Pa tudi ne, da imamo nekaj ekonomskih in finančnih znanj, marveč je pravi podjetnik človek z zelo širokim spektrom znanj predvsem o ljudeh, s trdnimi etičnimi vrednotami, človek, ki je odprt do drugih in vedno nezadovoljen z doseženim in se zato neprestano izobražuje. Hkrati pa človek, ki spoštuje in ceni okolje, v katerem živi in dela s svojimi delavci, njihovo tradicijo in posebnosti.

Celje kot industrijsko središče s kmečkimi zaledjem, svojo bogato etnično in kulturno tradicijo ima na tem področju še lepe možnosti. Poglejte npr. Zreče, kako sta se tu srečno našli bogata kovaška kmečka tradicija in sposoben management.

En sam človek, četudi šolan manager, ne more narediti vse sam. Treba je najti pozitivno medsebojno prepletanje znanj - če hočete svetovnega managerja z domačimi etičnimi značilnostmi in vrednotami.

Škoda bi bilo misliti, da so le tuja znanja rešilna za Celje; potrebujemo tudi, in še kako, domače rešitve, avtentične celjske kombinacije znanj, kjer bo manager upošteval tudi kulturo in tradicijo domačega delavca.

Razburili smo postane vode

Mnogi bodo kot tehnološki, ekonomski presežki izgubili službe, novo bodo morda lahko dobili, če se bodo dodatno izobraževali, prekvalificirali. Na tem področju tudi še ni ničesar narejenega? Kaj lahko torej pričakujemo?

Jevšenak: »Precej, čeprav rešitve niso povsem enostavne. Marsikdaj se namreč zgodi, da odgovorni naptijo izobraževanju najprej teoretične možnosti, da bo rešilo gospodarske probleme, potem pa, ko jih ne, še odgovornost za neučinkovitost. S tem opravičijo sebe, ki so vseskozi imeli platno in škarje v rokah in so v resnici krivi. Ob prehodu iz dogovornega v tržno gospodarstvo se zastavlja vprašanje, katera podjetja se bodo najbolj razvila in torej nudila največ delovnih mest ter s tem, katera znanja bodo pri zaposlovanju imela prednost. Odgovora še ni. Če pa pogledamo naše razvite sosedice, vidimo, da so nekatera znanja, po katerih bo verjetno tudi pri nas največje povpraševanje. To so znanja iz sodobne tehnike (računalništvo) in tuji jeziki. Nato pa pridejo znanja - vsaj tako so menili maja 1988 na nekem posvetovanju na Koroškem - ki bodo izhajala iz poznavanja ljudi. Vsak proizvod, vsaka storitev, ki ustreza človekovi naravi, njegovim nagnjenjem, tradiciji ipd., ima prihodnost.

Takoimenovani tehnološki presežki so le dokaz, da v družbi nismo bili prav usmerjeni. S tem, ko smo v podjetništvo sprostili ljudsko domišljijo in dali vsakemu možnost, da odpre svoje podjetje, dela in prodaja, kar zna in misli, da bodo ljudje kupovali, smo zbudili poseben nemir, konkurenco v inven-

tivnosti, domiselnosti in razburkali te, doslej preveč postane vode.

Verjetno je bilo vredno za to ceno vzeti v zakup težave, ki bodo nastopile ob teh spremembah. Tudi začasno brezposelnost. Mi vsi bomo namreč živeli v tem nemiru in vsak izmed nas se bo dnevno spraševal: Kako naprej? Ali bi šlo bolje drugače in ne tako, kot doslej? Ko hodim po lepo obnovljenem starem Celju, se mi zdi, da iz mnogih tamkajšnjih majhnih lokalov, trgovin, delavnic že veje ta nemir. Le nekaj bo sčasoma nujno dodati: skladnost kvalitete ponujenega izdelka, storitve in lepoto prostora, kjer to poteka, s kulturo, prijaznostjo in razgledanostjo prodajalcev. Zdaj še vse prevečkrat resnično kulturno ponudbo nadomešča nekaka (malo)meščanska priliznost, kakor marsikdaj neizobražene mu človeku kič nadomesti umetnost. Toda pot gre naprej in podjetništvo bo prineslo tudi spreminjanje človeka, prodajalca in kupca. Tako je razvoj vgrajen v družbeni sistem, razvoj vsakogar in s tem vseh po naravnih, demokratskih, ne delegirani ali celo diktirani poti. Treba bo imeti dober nos, zato pa bo spet treba vedeti, kako to deluje druge, kako se sploh kvalitetno dela, kakšen je moj potencialni kupec. Kakšne navade ima in kaj ceni. Tudi to je trg in tržno gospodarstvo.

Zgodovinski spomin

Že prej ste rekli, da podjetništvo ne bo rešilo vsega, vendar pa napredka ne bo tudi brez vlaganja v znanje in razvoj. S preobrazbo občine prihaja pod njeno okrilje tudi t.i. institucionalno vspodbujanje inventivne dejavnosti. Kaj nam bo to prineslo?

Jevšenak: »Res, podjetništvo ne bo rešilo vsega. Še vedno bo treba za nekatere skupne potrebe združevati kapital, namerno kako dejavnost pospeševati, se dogovarjati o posameznih smereh skupnega razvoja ipd. Človek je družbeno bitje, zato torej je treba to družbo organizirati, ne pa jo prepustiti stihiji neurejene konkurence ter medsebojnega tekmovanja.

Ob prehodu v podjetništvo nekateri naši veljaki prav to premalo upoštevali in nevarnost je, da prehajamo iz ene skrajnosti, iz pretirane samoupravne normiranosti, v drugo - neurejenost. To se je n.pr. pokazalo ob ukinitvi SIS-ov, ko je njihove dejavnost praktično brez sprememb prešla na upravo. Češ, saj bo trg s svojo ponudbo in povpraševanjem ter privatno iniciativo uredil stvari po ljudski volji. Toda povsod po svetu družba preko svojih izvoljenih predstavnikov ureja področja kot so zdravstvo, izobraževanje itn. Zaenkrat celovstva, ki je bilo vgrajeno v SIS-e, s prenosom pristojnosti na občinsko upravo tudi v Celju nismo odpravili. Pa bi prav to pomenilo, da smo doumeli, da gre za kvalitetni, ne le formalen premik.

Tudi vi pravite, da je ključ prihodnosti v bogati, etnični in kulturni preteklosti. Ne le v dobrem, tudi v slabem smislu, saj ravno v tem času v okolici Celja odkrivamo nekatera grobišča, za katera mladi nismo vedeli. Ali iz te preteklosti dovolj črpano?

Jevšenak: »Zgodovina se ne ponavlja, nas pa uči. Prav ob prelomnih trenutkih, ko po starem ne gre več, novo pa pravkar prihaja, jo je vredno vzeti za učiteljico, da bi bolje razumeli in se pripravili na bodočnost.

Nekatera nedavna odkritja so nas pretresla in sodobni Celjani jih ne moremo vzeti za svoja, kot ne Frankolovčani znanega pomora talcev, toda zaničanje zgodovinskih dejstev bi po svoje pomenilo, onemogočiti nam in zanamcem priti do (strašnega) nauka preteklosti.

Za razliko od drugih živali imamo ljudje zgodovinski spomin. Zanimari tujega, pomeni odreči se delu človečnosti.

Celje premalo črpa iz svoje preteklosti in tudi najmanjša odkritja, kot dreve v gozdu zgodovine ne bi smela zamegliti pogleda na ves gozd, kajti ključ prihodnosti je v preteklosti. Treba pa jo je spoznati in čimbolj obogatiti z znanjem sedanosti.

RADO PANTELIČ

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Inflacija do 2.665 odstotkov

Strokovnjaki po Jugoslaviji se prav zdaj dajejo, kolikšna je bila lanska inflacija. Nekateri trdijo, da nekaj čez 2.100 odstotkov, drugi se sklicujejo na maloprodajne cene, ki so narasle za 2.665 odstotkov, za tretje je merilo devizni tečaj (pred »markovičkami«), pri čemer se je vrednost DEM od januarja do decembra 1989 zvišala za 2.305 odstotkov, dolarja pa za 2.168%.

Dejstvo je, da je rekorder med podražitvami, ki jih zapisujejo zagrebški statistiki, škodilica kave, ki se je v enem letu (do 7. januarja) podražila kar za 3.100 odstotkov. Takoj za njo je mleko (3.037%), potem pa pride že bencin - 2.865 odstotkov. Še najmanj so se - za Zagrebčane - podražile vstopnice za gledališče - v enem letu le za 789%. Res pa je, da je pri letošnjih cenah treba upoštevati poseben davek, ki ga v višini 3% plačujemo povsod (razen pri mleku in kruhu) v dobro naše hrabre JLA, njenega preživetja in razvoja. Namesto božička je Ante Marković pač moral prinesiti kaj tudi našim ljubim vojakom...

Kako oplemeniti dinarje

Potem ko je Markovićev sveženj spravil ob kruh prodajalce deviz na črno (nekateri poznavači menijo, da je v večjih krajih »brez dela« ostalo po tisoč in več ljudi, ki so služili denar s 30-odstotno provizijo pri zasebni prodaji deviz), so finančni strokovnjaki pripravili deset zapovedi, kako dobiti in oplemeniti konvertibilne dinarje (pri tem niso računali na take primere, kot je bil v kragujevski Crveni zastavi, kjer so se delavci fizično spravili nad generalnega direktorja in njegove sodelavce, s tem pa dosegli, da so jim čez noč izplačali nezasluzeno plačo). Teh deset zapovedi seveda velja le za tiste, ki jih konec meseca ostane še kaj presežka v družinskem proračunu:

- **prva:** vlagaj v lastno znanje, kot so izpopolnjevanje znanja, študij tujih jezikov, seminarji, strokovne knjige, kar pa je dolgoročna naložba KD (konvertibilnih dinarjev);

- **druga:** vlagaj v donosno trgovino, obrt ali storitve, kar je srednjeročna naložba s precej tveganja;

- **tretja:** kupuj delnice ali druge vrednostne papirje v podjetjih ali bankah, kar je tvegano, ker tega posla ne obvladajo ne tisti, ki prodajajo delnice, ne delničarji;

- **četrt:** veži dinarje, ker so obresti višje kot pri deviznem varčevanju;

- **peta:** kupuj devize jih veži na daljši rok (več kot eno leto); pri tem mora biti človek strokovnjak, da izbere pravo valuto (letne obresti na DEM so le 3-odstotne, na avstralske dolarje pa celo 15-odstotne);

- **šesta:** kupuj luksuzno blago (zlato, diamante itd.) ali potuj na Zahod, kjer je luksuzno blago cenejše, nakupi pa združujejo koristno s prijetnim;

- **sedma:** imej dinarje v banki na vpogled (skromen, toda za zdaj zagotovljen dobiček);

- **osma:** pretaplaj KD v devize in devizno varčuj na vpogled, kar je slaba varianta;

- **deveta:** hrani dinarje in devize doma, v nogavici;

- **deseta:** zadržaj in najsilabša je v prvih treh mesecih nakupi družinske zaloge (od moke do vina), ker so plače, obresti in tečaj dinarja zamrznjeni, cene živil, izdelkov in storitev pa bodo še kar rasle.

Od vsakega posameznika bo odvisno, tako kot je bilo doslej, za kaj se bo odločil; pri tem bo marsikdo enajsto šolo plemenitenja dinarja kar drago plačal. Za tiste, ki pa bodo prvega v mesecu le ugotovili presežek in si razbijali glavo, kam naložiti kak najnovjši tisočak, velja zapisati: niso redki tisti, ki napovedujejo, da Ante Marković s svojim programom ne bo zdržal do konca leta ali do junija, kot je bil načrtoval. Vprašanje je namreč, od česa bomo živeli, potem ko bomo porabili osem milijard dolarjev, ki jih ima Marković v rezervi zdaj in obljubljenih od svetovnih banikirjev, in kako bomo živeli potem, ko bodo ljudje prodali svojih deviz za pet ali šest milijard dolarjev. Jugoslovansko gospodarstvo po vseh tih milijardah ne bo bistveno spremenjeno na bolje, na Kosovo bo še zmeraj treba dati na leto vsaj 400 milijonov dolarjev in pokrivati njegove velike dolarske dolge, še zmeraj bo kup podjetij (ena tretjina vseh jugoslovanskih zubarjev je v Srbiji) v izgubi itd.

Za neprijaznost - ob delo

Zdaj bodo potrebni podjetni zasebniki - seveda s kapitalom - katerih miselnost je podobna predvojni slovenski, grajeni na reku: dinar na dinar; to pomeni, da ne iščeš lahkega zasluzka čez noč, ampak si s poslovnostjo (dobra izbira in kakovost izdelkov, prijaznost do strank, vabljava predstavitev blaga, urejenost itd.) zagotavljaš skromen dobiček. V Sarajevu se pohvalijo, da imajo takega podjetnika. Českompromex ima zdaj konfekcijski obrat s 50 zaposlenimi in prodajalno (po evropskem vzorcu) s 30 prodajalkami, vse skupaj je na 700 kvadratnih metrih. Naložba je stala okrog 500.000 DEM. Esad Česko je prispeval slabo tretjino, drugo pa je dobil iz sklada, v katerega se steka denar iz samoprispevka za zaposlovanje skupščine mesta Sarajevo. Pri vsakem prodanem izdelku računanum desotino, pravi šef Českompromexa, medtem ko druge prodajalne nabijejo na proizvajalčevu ceno do 60 odstotkov. Seveda vladajo v podjetju nenavadna (za jugoslovanske razmere) pravila: ob direktorju Česku sta le še dva administrativca, prodajalke morajo biti v trgovini uro pred odprtjem, vsaka neprijaznost s stranko pomeni za prodajalko izgubo dela. Po vsem tem ni čudno, da so cene v Českompromexu za petino nižje od drugih trgovin, da imajo prodajalke še enkrat višjo plačo kot v drugih trgovinah, z 22 gluhonemimi delavci v obratu konfekcije pa Česko nima nobenih težav; še več, zaradi njih je podjetje oproščeno celo nekaterih dajatev.

Ko so Českompromex odpirali, je lastnik s ponosom prebral pozdravno brzojavko, ki jo je poslal predsednik ZIS Ante Marković. Podjetje naj bi se še bolj razcvetelo, saj načrtuje Esad Česko verigo ekskluzivnih modnih hiš v Beogradu, podpisal je tudi že dogovor s partnerjema iz Italije in ZR Nemčije za izvoz modne konfekcije. Tako se elaborat, ki ga je izdelal sam Esad Česko - zanj je dobil najvišjo oceno inštituta za ekonomiko in razvoj v Sarajevu, s tem pa tudi podporo mestne skupščine - uspešno uresničuje. Zgledi vlečejo, pravimo. Da bi le Ante Marković, dokler še vlada, lahko vsak teden poslal kako brzojavko z dobrimi željami podjetnemu zasebniku...

Padajo table in tudi ljudje

Zakaj Jože Kučer ni več predstojnik sekretariata za notranje zadeve:

Četrtek, 11. januarja. Jože Kučer je na prisilnem dopustu, kot temu sam pravi. Nič več ni predstojnik sekretariata za notranje zadeve pri žalski občinski skupščini. Niti profesionalni član izvršnega sveta. Je padla prva, doslej edina žrtev racionalizacije in prizadevanj za sodobno javno upravo v žalski občini? Ali pa gre le za medsebojne obračune?

Če menjaš človeka, menjaj še ključavnice

Dvaindvajseti december je bil za Jožeta Kučerja doslej najbrž lep dan. Konec koncev je mož rezervni major JLA in 22. december je bil tudi njegov dan.

Poslej 22. december najbrž ne bo več tako njegov. Vsaj v pomenu nečesa lepega, prazničnega, slovesnega. Tistega dne, zdaj bomo rekli že lani, so delegati zborov občinske skupščine obravnavali predlog sprememb in dopolnitev statuta občine in predlog odloka o občinskih upravnih organih. Med drugim so odločali tudi o tem, da se opravi s področja notranjih zadev opravljajo poslej v sekretariatu za občno upravo. Le-ta ima notranjo organizacijsko enoto-odsek za notranje zadeve. Torej nič več samostojnosti.

22. decembra se je v skupščinski dvorani v Žalcu zbralo premalo delegatov. Ni bilo dvotretjinske večine, da bi predloge lahko sprejeli. Zatem so po telefonu sklicali izredno sejo izvršnega sveta. Sklep: po hitrem postopku naj delegati sprejmejo odlok o začasnih ukrepih za prenos nalog sisov pod občinsko streho. Jože Kučer se s tem ni strinjal: »Čeprav sem še vedno bil član izvršnega sveta, me na izredno sejo niso poklicali. Bil sem v svoji pisarni in lahko bi me poklicali.« Za sprejeti odlok in razrešitev članstva v izvršnem svetu pa je prepričan, da sklepi niso veljavni: »Statut občine in Poslovnik skupščine občine predvidevata, da mora za razrešitev glasovati dvotretjinska večina delegatov. To velja tudi za prenehanje veljavnosti določil statuta občine, tako določa 303. člen statuta. Zato trdim, da odlok ni veljaven.«

Ker so bili občinski možje prepričani v svoj prav, je Jože pred novim letom dobil sklep o prenehanju funkcije člana izvršnega sveta, obenem so ga razrešili tudi funkcije predstojnika sekretariata za notranje zadeve. »Sklep je podpisal predsednik skupščine občine, dobil sem tudi obvestilo, da sem šest mesecev na razpolago.« Do morebitne druge zaposlitve ali upokojitve, o čemer pa Jože sploh ne razmišlja. Do upokojitve mu manjkajo štiri leta in pol.

A bolj kot ti sklepi je Jožeta prizadel način, kako so opravili z njim. »Ko sem pred novim letom hotel v svojo pisarno, sem naletel na zamenjane ključavnice. Predstojnik nisem bil več od prvega januarja 90, pa nisem mogel v svojo pisarno. Tam so bila moja novoletna darila za otroke, zdravstvena izkaznica, hranilna knjižica...«

Samostojnost: da ali ne

Vsa zgodba sega v čas priprav na reorganizacijo občinske uprave. Prevladalo je

stališče, da samostojnega sekretariata za notranje zadeve v občini ne potrebujejo in da ga bodo združili z občno upravo. Temu je Kučer vseskozi nasprotoval. »Ne zaradi osebnih interesov, temveč zato, ker edino samostojnost omogoča zakonitost.«

To svoje stališče je vodilnim v občini vseskozi dopovedoval. Pridobil je tudi pismeno mnenje Republiškega sekretariata za notranje zadeve, izdano je bilo 15. novembra lani. V njem je med drugim zapisano, da je »zaradi učinkovitosti opravljanja nalog organov za notranje zadeve nujna vertikalna in horizontalna povezanost organov za notranje zadeve, pri čemer je nujna samostojnost.«

»S tem mnenjem sem seznanil oba predsednika, hotel sem obvestiti vodje delegacij občinske skupščine, pa nisem dobil na vpogled seznama delegatov. Delegatom tako nihče ni povedal, da je predlagana organizacija v nasprotju z določili 3. in 44. člena zakona o notranjih zadevah. Vsi upravni akti in dokumenti, potni listi, vozniška in prometna dovoljenja, osebne izkaznice – vse to bo neveljavno, če bo izdano od nepristojnega upravnega organa. Novi predpisi s področja državne uprave bodo sprejeti marca, zato je prehitavanje dogodkov nepotrebno in povečuje stroške,« trdi Jože.

Republiški sekretariat za pravosodje in upravo je sredi leta 89 pripravil tudi obširna stališča za racionalnejšo organizacijo. Po tem predlogu naj bi se skupno število delavcev v notranjih zadevah zmanjšalo v Sloveniji za 8 odstotkov. Žalsko občino so uvrstili v tretjo skupino, sekretariat za notranje zadeve ali oddelek naj bi bil samostojen organ.

Občinski možje v žalski občini se na vse to niso kaj dosti ozirali. Še več. »Ko sem se zanimal za organiziranost po drugih občinah, so to označili kot kritično obnašanje predstojnika. Na seji izvršnega sveta 19. decembra pa so zahtevali, da je pred skupščino treba zagovarjati kolektivno rešitev, ne pa razmišljanj posameznikov. Skratka, na skupščini se nisem smel oglašiti.«

Kdo je Jože Kučer

Jože Kučer je končal srednjo prometno šolo, kasneje končal še višjo upravno šolo za notranje zadeve v Beogradu. Naziv: upravni pravnik. Bil je zaposlen v tajništvu za notranje zadeve v Celju, bil predsednik področne izpitne komisije, dva mandata je bil član izvršnega sveta skupščine občine Celje in sekretar za notranje zadeve v Celju. Leta 82 je bil imenovan za člana izvršnega sveta v žalski občini

in bil je sekretar za notranje zadeve v tej občini. Poleg tega ima na seznamu cel kup funkcij: član sveta za SLO in DSZ, član in sekretar komisije za SLO in DS OK ZK, tajnik občinske komisije za odnose z verskimi skupnostmi, upravitelj občinskega varnostnega načrta in še cel kup drugih funkcij.

Z odnosom vodilnih do sekretariata nikoli ni bil zadovoljen. »Sistematizacija je bila osiromašena, za 40 tisoč ljudi je delalo 11 delavcev. Kamnik ima npr. 28 tisoč ljudi in 13 delavcev, Radovljica 35 tisoč in 16 delavcev. Ni bilo razumevanja za kadrovanje, nagrajevanje, opremo. Kot predstojnik sekretariata sem prišel do novega povišanja tako, da sem pobiral tisto, kar so drugi menjavali.«

No, vse to bo poslej skrb koga drugega. Tistega, ki bo zasedel Jožetov stol. A tudi sam ne misli odnehati. »Izkoristil bom vsa pravna sredstva, da stvari razčistim. Ne zaradi sebe, trdim pa, da ne gre za racionalnost uprave, temveč so posredi subjektivni vzroki. Ne gre za maščevanje z moje strani, temveč hočem, da bo organ za notranje zadeve lahko dobro opravljal svoje delo, prav tako izvršni svet,« je končal Jože.

Občinski možje pa nič

Za mnenje ali vsaj kratko stališče je bila naprošena tudi druga stran. Predsednika občinske skupščine sem prosila, da se v hiši dogovorijo, kaj menijo o tem problemu, po telefonu je v ponedeljek pojasnil, da uprava ne bo dajala svojih mnenj. Za

mnenje je bil predsednik naprošen kot vodja politične koordinacije, ki naj bi se dogovoril tudi s predsednikom izvršnega sveta.

V času, ko se nova zakonodaja rojeva iz dneva v dan, je pravzaprav težko reči, kaj je zakonito in kaj ne. Z občinskim odlokom oziroma tistim delom, ki govori o notrajnih organih ter razrešitvi s funkcije člana izvršnega sveta – mimogrede, tudi za razrešitve nekaterih drugih članov izvršnega sveta je slišati, da ne držijo povsem, ker ni bila upoštevana dvotretjinska večina – se bodo v teh dneh ukvarjali na Republiškem sekretariatu za notranje zadeve ter sekretariatu za pravosodje in upravo. Iz republiškega sekretariata za notranje zadeve pa smo dobili namig, da niso najbolj zadovoljni s samovoljnostjo Žalčanov in da bodo pri svojem stališču o samostojnosti organov za notranje zadeve vztrajali še naprej.

A da se povrnemo k Jožetu Kučerju. Nesporno je, da je v tem trenutku edini, ki je bil v napoto racionalizaciji in posodabljanju občinske uprave. Zato obstoja dvom, če ne gre v resnici za osebno obračunavanje. Morda zato, ker je razpolagal s preveč informacijami o občinskih močeh? Ali pa je bilo preveč bogokletno njegovo stališče, da morajo z delovnih mest, ki zahtevajo višjo izobrazbo, oditi ljudje, ki imajo nižjo strokovno izobrazbo? Se bo zaradi njegovega odhoda kilavo dete kaj hitreje postavilo na noge? Kakorkoli že – prav nihče ne snazi, ne sekretarji si takšnih zausnic, kot so zamenjane ključavnice, ne zaslužijo.

IRENA BAŠA

V vodi ni bilo sadre

Cinkarna je z analizo vode v okolici deponije sadre v Bukovžlaku odgovorila na sume in dopis društva za varstvo okolja v Celju, ki je krajanom Teharij sporočilo, da sadra pronica iz deponije. Dokaz za to naj bi bila onesnažena voda v okoliških vodnjakih. Predstavniki Cinkarne so 19. decembra skupaj s predstavnikom krajevne skupnosti vzeli vzorce vodnjakov in izvirov v okolici deponije. Rezultati kemične analize štirih parametrov kažejo, da vrednosti ne presegaajo običajnih, določenih za pitno vodo. Zato po oceni Cinkarne ni nikakršnih dokazov, da bi sadra pronicala iz deponije na nižje ležeče površine in s tem v pitno vodo.

TC

Domače obrti na Slovenskem

Državna založba Slovenije je pred kratkim dala na knjižni trg zanimivo knjigo z naslovom **Domače obrti na Slovenskem**. Napisal jo je Janez Bogataj, ki je poskrbel tudi za fotografije in risbe. Izbor ljudskih pesmi je prispeval Zmaga Kumer, povzetek v angleščini je naredila Nataša Vodopivec, v nemščini pa Marina Einspiller. Knjigo je opremil in grafično uredil Vilij Vrhovc.

Ze naslov knjige pove, da je delo posvečeno našim prednikom, ki so skozi stoletja razvijali domače obrti povezane s kmetijstvom ter drugimi gospodarskimi panogami podeželja, trgov in mest. Pojem domače obrti se je izoblikoval in ustalil šele v drugi polovici 19. stoletja, torej v času, ko so tej gospodarski panogi pripisovali veliki pomen. Danes predstavlja domača obrt celo vrsto delovnih opravil in izdelkov, ki jih ljudje izdelujejo na svojih domovih ali v domačih delavnicah za lastno rabo in prodajo. Z domačo obrtjo in njenimi panogami lahko spremljajo dinamičen razvojni proces. Pred bralcem se zvrstijo številne izkušnje, predvsem pa stoletna dediš-

čina, ki vsebuje številne spodbude za ustvarjalnost v bodoče. Razvijala se je tudi trgovina s temi izdelki.

Tako se seznanimo s posameznimi oblikami slovenske domače obrti, kot so: lončarstvo, pletarstvo, tkalstvo, suknarstvo, izdelovanje kmetijskega orodja, izdelovanje lesenih predmetov za vsakdanjo rabo gospodinjstvu, itd. Zanimiv je podatek o Ribnici, ki je imela že konec 15. stoletja pravico do svobodnega trgovanja z lesenimi izdelki. S tem je na našem podežlju prišlo do vse večjega razlikovanja. Nastal je tudi takoiimenovani kmečki proletariat: kajzarji, bajtarji, gostinci, pa mali kmetje in podobno. Bolj ko so se na našem podežlju večale socialne razlike, bolj ko so se delile kmetije, bolj se je povečeval obseg domače obrti. S preseljevanjem tuje delovne sile pa so se na naših tleh pojavile še druge obrti, kot sta čipkarstvo in slamičarstvo. Nastajali so tudi zametki prvih tovarn. Tovarne so dajale prebivalcem okoliških krajev določene polizdelke v obdelavo in dodelavo, potem pa so jih vračali tovarni za plačilo. Razvila se je tudi zakonodaja in naši kraji so dobili prvi obrtni zakon leta 1859. Z njim je bilo ukinjeno celovstvo.

Pomembna sestavina razvoja domače obrti na Slovenskem je bilo tudi izobraževanje. Začetki izobraževanja segajo v Ljubljani v leto 1779. Leta 1888 so v Ljubljani ustanovili Državno obrtno šolo.

Knjiga govori o domačih obrteh kot o spominu in opominu, da nam ne bodo propadle ali odšle v pozabo. V knjigi najdemo tudi ljudske pesmi, ki šaljivo, posmehljivo ali poskočno govorijo o obrti, obrtniku ali njegovem izdelku. To knjigo toplo priporočam.

BORIS JAGODIČ

Ker dobro v srcu mislimo

Prvi mesec novega desetletja ne bo prinesel toliko kulturnih dogodkov kot jih je morda lanski december, a zato ni mogoče reči, da se v kulturi nič ne dogaja. O pač. Znotraj kulturnih ustanov teko priprave in razmišljanja, kako skupaj z občani proslaviti slovenski kulturni praznik. Na primer, da to počno ob svojem rednem delu...

Dvom je izražen zato, ker se 15. januarja izteka rok za nagrade ob slovenskem kulturnem prazniku za kulturne delavce, kulturna društva, sekcije in organizacije zruženega dela s področja kulture, pa se do zaključka redakcije še nihče ni oglašil s predlogom. Leta poprej pa je bilo predlogov, ki jih je seveda do praznika potrebno temeljito pretresti in presejati, dovolj, da je bil včasih izbor sila težak. Pa ne da nam je letos, ali kar naenkrat, zmanjkalo prizadevnih kulturnih delavcev, ustanov, društev, ali pa da so izostali uspehi v kulturi, da je zmanjkalo kulturnih prireditev, ko pa pišemo in ugotavljamo, da je ravno nasprotno. V katerem grmu torej tiči zajec? V razpadu sistema, oziroma samoupravnih interesnih skupnosti? Kam torej poslati predloge? Kar na Kulturno skupnost občine Celje, torej na stari dobri naslov! Tako so odločili še delegati na svojem zadnjem skupščinskem zasedanju, ko so bili tudi sami v dvomih, kako bo poslej pravzaprav s podeljevanjem nagrad za dosežke v kulturi,

ki jih Slovenci podeljujejo, žal, na obletnico smrti dr. Franceta Prešerna, a se zadnje čase vse bolj pogosto spominjamo tudi 3. decembra, ko se je pesnik rodil. Neke simbolika je v tem februararskem datumu in slabem odzivu na razpis za nagrade. Te da se tudi ne smejo razvednotiti, so še imeli moč in veljavo skleniti in komentirati delegati.

Proslava za slovenski kulturni praznik v Celju je bila vselej svojstven kulturni dogodek, napovedan s srčno in slavnostno besedo govornika, z vrhunskim kulturnim programom in občinstvom v dvorani Narodnega doma, ki se je zavedalo svojih korenin. Pa ne gre za nobeno patetiko, ampak za dejstvo, da so se stvari na hitro spremenile in zasukale tako, da je zdaj pač težko vedeti, kdo pije in kdo plača. Tisti, ki delajo v kulturi, bi se morali tega zavedati še prej in da položaja ne bi otežkočali, bi bilo lepo in prav, da bi se ozrli po lastnih vrstah in čez plot in pripravili predloge in utemeljitve za februararske nagrade. Pri tem pa ne bi bilo nič narobe, če bi ljubitelji, na primer, predlagali za nagradjenca koga iz poklicne vrste, ali pa obratno. Če se že gremo demokratično leto 1990.

No, malo bolje kot razpisni komisiji nekdanje Kulturne skupnosti občine Celje, se vendarle godi republiški (se vidi, da je republika prevzela v svoje roke škarje in doberšen vatel platna), katere upravni odbor je v decembru

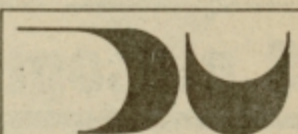
številki kulturnega Poročevalca že lahko objavil predloge za Prešernovo nagrado in nagrado Prešernovega sklada za minulo leto. Tam pa je mogoče videti pluralizem predlogov in predlagateljev. Za nagrado Prešernovega sklada sta s področja dramske umetnosti predlagana tudi Milada Kalezić in Bojan Umek iz SLG Celje, Damirja Zlatarja Freya je med drugimi predlagal tudi Plesni forum Celje, za področje plesa, seveda, Radovan Jenko pa naj bi prejel nagrado za grafično oblikovanje. Čez vse izviren pa je predlog za filmsko nagrado. Razen Jožeta Pogačnika, ki sta ga predlagala društvo in Viba film, je še režiser Filip Robar Dorin za film Veter v mreži. Predlagal se je kar sam. Pa da ne bi bili v Celju še bolj izvorni, »ker dobro v srcu mislimo!«

MATEJA PODJED

Igor Omerza se predstavlja

V torek bo ob 18. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Celju javna predstavitev knjige Igorja Omerze Cestna afera. Poleg avtorja se bosta okroglo mize udeležila tudi Igor Bavčar in Bojan Korsika. Tema bo zanimiva tudi v luči gradnje avtoceste Arja vas-Ljubljana, za katero se najbolj vneto zavzemajo ZSMS-jevci, ki bodo okroglo mizo tudi organizirali.

N. G.

DELAVSKA UNIVERZA CELJE

VPISUJE od 15. januarja do 3. februarja mladino in odrasle v redne jezikovne in druge

tečaje

(npr. strojepisja, gradbene mehanizacije, skladiščnikov itd.)

in šole

(od osnovne šole za odrasle do nekaterih srednjih šol ter skrajšanih programov za priučitev).

Informacije po tel. 25-620, vsak dan od 8. do 16. ure.

Mesto lahko oživijo ljudje

Doslej ni devalvirala samo dinar, veliko je izgubljala tudi stroka, znanje, pravi arhitekt Miran Polutnik

Mesto Celje postaja lepo, prijazno, urejeno. Zadnja leta smo Celjani čedalje bolj ponosni nanj. Slovenci nas ne poznajo le po Cinkarji, štorski železarni, Emu, morda še propadli LK Savinja - vse bolj se Celje vse da v zavest ljudi tudi kot mesto, ki nekaj da na svoj izgled. * Ob Škofji Loki, Ljubljani, Mariboru in recimo še Ptujju je bilo Celje tudi eno prvih mest, ki je začelo skrbeti za lepo polikan »gmašn gvant«. A bolj ko v tej podobi izstopa čista bela srajca, bolj ko se vidi sijoč metuljček in ponosne je ko opleta dolga suknja, bolj se tudi sprašujemo, komu smo to naredili.

Podoba, lepo opravljena, vsa sijoča in najbrž tudi sila ponosna sama nase, ostaja mrtva. Če smo malo prizanesljivi, ji le priznamo kanček življenja - a plamenček, s katerim živi, je tako droban in uboren, da se človek boji, kako bo ugasnil, namesto da bi se razplamtel. Kako torej Celju vdihniti življenje, kako poskrbeti, da bo pod snažno, zlikano srajco bilo toplo srce, da bo v tej nastajajoči podobi živel duša? Optimističnih odgovorov pravzaprav ni veliko - spomnimo se le, da je bilo Celje pred leti precej bolj znano po svojem kulturnem življenju, da je bila v mestu ob Savinji izredno močna gledališka dejavnost, da se je tukaj rodil Teden domačega filma, da smo bili ponosni na svoje športnike, od atletov do rokometišev, da je vsa Evropa prepevala z Mladinskim pevskim festivalom, če jih naštejemo le nekaj - v uredništvu pa se trudimo, da bi poiskali vsaj nekatere.

Malce poenostavljeno, kronološko zaokroženo, se je evropska arhitektura tega stoletja spreminjala podobno kot naša. V dvajsetih letih je prišlo do razcveta moderne arhitekture, ki je grobo rečeno, opuščala načine tradicionalnega bivanja. Moderna mesta, vzorecno gledano, so bila s strokovnega vidika zgrajena brezhibno - niso pa imela duše. Skoraj v celoti so arhitekti (še bolj pa seveda investitorji, naročniki) prezrli elemente mestotvornosti. Reakcija na to je začutili v šestdesetih, pri nas pa v začetku sedemdesetih let. Mesta začnemo prenavljati, vendar sprva le kozmetično, šele kasneje se stroka lahko zare v avtohtonost posameznih sredin.

Te prve odgovore smo iskali pri arhitektu Miranu Polutniku. Zavedamo se, da vseh odgovorov ni moč poiskati, da bomo najbrž na isto vprašanje kdaj kasneje dobili povsem nasprotujoče si odgovore, a za prve smo poprosili Celjana, med revolucijo rojenega Gaberčana, ki se je v rojstno mesto vrnil leta 1974.

Vsi Slovenci smo zidarji

»Če človek zbolí in je potreben operacije, bo šel do zdravnika, nikakor ne bo dovolil, da za skalpel poprime bolniški strežnik. Podobno poiščemo krojača ali čevljarja, kadar rabimo novo obleko ali čevlje - ko pa se odločimo za zidavo hiše, pa smo kar vsi Slovenci poprek kvalificirani zidarji. Nekaj že

mora biti v ljudeh samih, veliko pa je bila kriva tudi politika in sistem reševanja stanovanjskih vprašanj pri nas«, slikovito oriše položaj Miran Polutnik. Za Celje nikoli ni bila značilna načrtna kadrovska, z njo povezana pa tudi stanovanjska politika ne. Ljudem, mladim strokovnjakom, ki so se zaposlovali in v delovne organizacije prinašali sveža strokovna znanja, nihče ni ponudil stanovanja. Zlahka, pa tudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji, pa so odobraval stanovanjska posojila. Od tega dejstva pa do množičnega razrasta gradnje stanovanjskih hiš, nasilja nad zemljiščem in spreminjanjem tradicionalne podobe mestne okolice, seveda ni daleč.

»Stroka je devalvirala, temu ne morem reči drugače. Arhitekt mora svoj projekt najprej prodati, šele potem ga lahko začne delati. Pri tem pa je seveda odvisen od naročnika. Res je, da se objavljajo izjeme - a te zgolj potrjujejo pravilo. Grdo bom rekel, ampak arhitekti znamo biti dobro (niti ne vselej) plačane kurbe. Toliko se na svoje delo že spoznam, da bom še takšnega nejeverneža prepričal, kako se prav orjaški nebotičnik, poln stekla, kovine in betona, najlepše vklaplja v idilično podeželsko mestece. Ni lepo, ampak tudi tako daleč smo že prišli«, realistično priznava Polutnik, ki jemlje svoj poklic kot zadovoljstvo, ki mu prinaša vsakodnevni ustvarjalni izziv.

Proces se je nadaljeval in se razrašal. Za sabo je potegnili praznjenje mestnega jedra, upadanje bivalnega standarda v njem - v gospodarstvu pa je zaradi »zidarske preobremenjenosti« usihal vir idej, ustvarjalnega dela in pobud za pravočasno prestrukturiranje proizvodnih programov. »Seveda je problematika veliko bolj kompleksna, a dejstvo, da je Celje ostalo staro industrijsko središče, da se gospodarska dejavnost ni pravočasno prilagajala novim tehnologijam, znanjem, ostaja«, pojasnjuje arhitekt Polutnik.

»V tem času smo v Celju zamujali in potem tudi izgubili priložnost, da postanemo regionalno središče. Nismo visokih šol, oddelke višjih pa zapiramo, namesto da bi pridobivali nove. Menim, da gre nekaj tega pripisati tudi na rovaš vodilnih politikov, ki niso bili »pravi Celjani«. Z mestom niso živele, kot da nanj niso bili navezani in mu niso pripadali. Zdi se mi, da je po Fedorju Gradišniku res pravi Celjan spet Tone Zimšek, ostali pa so na pomen mesta pozabljali ali pa jim je bilo delo v Celju zgolj vmesna stopnička«, se razgovori.

S tem, da v Celju nismo znali ustvariti majhnega univerzitetnega centra, smo izgubili določeno plast ljudi. V Celju vsaj med tednom, velikokrat pa tudi konec tedna, ni študentov. Večini, ki doštedira, pa Celje ni več zanimivo mesto. V času študija »poženejo nove korenine« drugje, tisti, ki pa se le vrnejo, kaj hitro zapadejo v ustaljene kolektivne življenja starega industrijskega mesta. Generacijo, ki bi energično zahtevala spremembe in jih z načinom svojega življenja tudi prinašala, smo torej iz mesta odgnali.

Ve se, da je bil Beli vol gostilna

Celje je sicer staro mesto, ampak dva, tri rodove nazaj je večina Celjanov vendarle podeželjanov. »Celjani nismo Dubrovčani, Splitčani, ne znamo biti ponosni na to, kar smo«, razlaga arhitekt Polutnik po njegovem mnenju ključno zmoto v prenovi mesta. »Prenove smo se lotili nenačrtno, nismo upoštevali ključnih elementov takojmenovane mestotvornosti. Prva prenova, v veliko primerih je bil to zgolj kozmetičen poseg, je pripeljala v mestno jedro dobičkanosno obrt. Vse poprek so se odpirali lokali, v steno s prej štirimi, petimi majhnimi okenci smo vgradili ogromno stekleno površino, vizuelno povezali zunanost z notranostjo - in bili na to ponosni. Tudi stroka je to takrat podpirala, saj je v osnovi vse gradila na svetlobi.« meni Polutnik.

Prava, celovita prenova - pogojena tudi s spremenjeno miselnostjo, pa se je začela tisti hip, ko smo v Celju vendarle ugotovili, da mestno jedro, čeprav polno lokalov, ne more živeti brez ljudi. Da so v ogromnih stanovanjih, sicer brez urejenih sanitarij in ostale stanovanjske infrastrukture, ostajali ostareli ljudje, da so se v te prostore naseljevali le ljudje, ki nikakor niso mogli priti do »svetlega, toplega in zračnega«, čeprav miniaturnega blokovega stanovanja, je bila le logična posledica.

Če bi bilo Celje živo, zanimivo mesto, bi danes z lahkoto prodali 5.400 m² uporabnih površin - tako pa ostaja Spodnji grad odprto vprašanje, ki ga ne moremo in ne moremo rešiti. Denarja ni, najemnikov, ki bi financirali obnovo in prenavo, pa prav tako ne. Kako dolgo bomo še čakali?

»Pri obnovi mesta pa še vedno ne upoštevamo tistega, kar so v svetu že spoznali. Stare zgradbe sicer prenovimo, ne vrnemo pa jim njihove osnovne namembnosti. Vzemimo za primer le staro gostilno Beli vol. Vsi, malo starejši Celjani, se je spominjajo. Vedo, kje je bila, celo kako je izgledala notranost - zdaj pa najdejo v taistih prostorih namesto gostilne frizerski salon. To resnično ni vzpodbuda za nastajanje meščanske - pa pri tem resnično mislim zgolj meščanstvo v dobrem pomenu besede in ne malomeščanstvo - zavesti,« razmišlja Polutnik in dodaja, da se bo miselnost pri ljudeh spreminjala le z vzgojo. Iz družine, vrtca, šol naj bi po njegovem zavel novi veter.

Kaj pa dotlej, da zaveje nov veter?

Bomo čakali na čarovnika, ki bo zamahnil s čarobno paličico in stvari spremenil?

Najbrž bi bilo to najbolj neumno. Veliko drobnih korakov bomo morali narediti - a to že ni več samo celjska težava. Naša je, skupna. Slovenska, jugoslovanska. Spremeniti bomo morali miselnost, prevrednotiti lestvice osebnostnih vrednot - za to pa bomo morali imeti pogoje. Pred časom smo že gradili (v Celju je veliko prav na tem področju projektiral tudi arhitekt Polutnik) celodnevne osnovne šole, pripravljene za čas, ki ni prišel, zdaj pa imamo težave z njihovim vzdrževanjem. Pripravljene so za evropski delovni čas - vendar pa samo šole niso dovolj, prilagoditi moramo celotno infrastrukturo in če bomo to naredili v hipu, nam bo najbrž uspelo. Lahko pa vsekakor ne bo.

Odpravljanje sive ekonomije, uvajanje prijaznejšega načina življenja - denimo samo zajtrk pred odhodom od doma, možnost, da lahko Celjan živi tudi zvečer in ponoči, to je le nekaj načinov, da bomo mestu vrnil življenje. Ampak, dokler bomo preštevati dinarje, pa naj bodo stari, novi ali konvertibilni, jih pralagali s kupčka na kupček in razmišljali, kako povezati začetek s koncem meseca, nam vse to ne bo padlo z neba.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: EDI MASNEC

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE TOZD BOLNIŠNICA CELJE

Po 14. čl. Statuta TOZD delavski svet razpisuje dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4 leta in sicer:

- predstojnika oddelka za nuklearno medicino
- predstojnika oddelka za ginekologijo in porodništvo
- predstojnika oddelka za psihiatrijo
- predstojnika oddelka za urologijo
- predstojnika oddelka za nevrologijo
- glavne sestre TOZD

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
Pod a-e, da imajo visokošolsko izobrazbo medicinske smeri z ustreznimi specializacijami in 5 let delovnih izkušenj z delovnega področja oddelka.
Pod f, da imajo visoko šolo za organizacijo dela - organizacijsko zdravstvena usmeritev in 5 let delovnih izkušenj v stroki.

Od kandidatov za razpisana dela oz. naloge zahtevamo poleg navedenih pogojev še naslednje:
- da so s svojim dosedanjim delom dokazali, da imajo ustrezne organizacijske sposobnosti,
- da aktivno sodelujejo pri skupnih družbenih nalogah,
- da predložijo opredelitev svoje vloge pri razvojnem programu v TOZD.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z zahtevanimi podatki in dokazili ter programom v zaprti kuverti v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: ZDRAVSTVENI CENTER CELJE, Gregorčičeva 7 63000 Celje. Na ovojnici pripišite »prijava na razpis«.

O izidu izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri.

DOBRE STVARI

SE SAME HVALIJO

ZATO JE NAŠA NALOGA PREPROSTA

POVEDATI VAM MORAMO SAMO, KJE JIH LAHKO VIDITE!

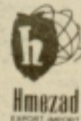
HOČE, LEVEC, LJUBLJANA, KRANJ

Eternit®

KRITINE, KI PRINAŠAJO PROFIT!

ZASTOPA IN UVAŽA

PRODAJA GRAMEX LJUBLJANA IN HMEZAD EXPORT IMPORT ŽALEC

Zgodba, ki so jo zapisali plameni

Nesreča se je ustavila na prevorskem Dobju

»Oprostite, ker se nisem mogel zadržati. Mehkega srca sem«, je povedal v nekakšno opravičilo Anton Bevc, ko smo se poslovili iz »njegovega« začasnega doma na prevorskem Dobju, kot pravijo uradnemu Dobju pri Lesičnem. Mirni, skromni 33-letni mož in oče je mislil na solze, ki jih ni mogel zadržati ob pomisli na ognjene zublje, svoje tri predšolske otroke, načasni dom pri sosedu, ostarele mater in teto, ki so morale v zimsko oskrbo k sorodnikom v tujino, težko mladost brez očeta, na trud, ki so ga vzeli plameni, negotovo prihodnost, pa še kaj.

Prevorsko Dobje, kraj v krajevni skupnosti Prevorje je na pol poti med Planino in Lesičnim v šentjurski občini. To so pozabljeni kraji slovenskega podeželja, kjer je kakovost življenja prenizka. Kaj bi v teh sicer čudovitih krajih z asfaltnimi cestami, ko pa so uspeli sam jezerski klanec pred Planino asfaltirati po tolških letih šele pred kratkim! Tako so povsod le lepe bele, makadamske ceste.

Ognjena groza

V tem lepem hribovitem okolju, pri cerkvi svetega Ožbolta, živijo na prevorskem Dobju tudi Bevčevi. Narava pa ni vselej lepa, tudi kruta je in se poigrava s človeškimi usodami. Bilo je novembrsko jutro, se še vedno z grozo v očeh spominjata usodnega dne Bevčeva Anton in Andreja. Antona smo zmotili, ko je s sosedom delal na pogorišču, ženo Andrejo pa, ko je pripravljala kosilo in varovala enoletno Metko, ki jo ima »še pri prsih«, za dvehletnega Tonija in 7-letnega Aleša, ki je pred dnevi začel obiskovati malo šolo.

Anton je usodnega dne slišal sireno ter videl soseda, ki je priteknel in mu sporočil, da gori njegov dom.

»V hipu sem bil doma«. Videl je, da je že prepozno. »Prvo sem pogledal kje so otroci«, se ganjen spominja. »Hvalabogu, bili so že rešeni«.

Žena Andreja je bila v hlevu. »Ko sem prišla v hišo sem zagledala goreči strop in tla. Najprej sem stekla po ljudi, po pomoč. V gospodinjstvu so živeli z Antonovo mamo in teto, sedem ljudi. »Nismo imeli veliko, lačni pa nismo bili«. O tem pričajo tudi ostanki uničene majhne zamrzovalne skrinje. »Tudi na toplem smo bili. V hipu pa nam je vzelo vse«.

Prevorski gasilci so rešili Bevčev urejen hlev, kjer je deset govedi, s katerimi se preživljajo. Bevčevi so čisti kmetje. »Z delom vračam tudi tistim, ki pomagajo meni. Tako je treba«, pravi Anton Bevc. Žena Andreja skrbi za otroke, gospodinj in dela v hlevu.

Nov dom je še sen

Pred petimi leti so začeli, nekoliko tudi s pomočjo sestre v Švici, graditi novo hišo. Dan pred požarom je marljivi Anton ravno začel z oblogami na strehi. Na stanovanje v novem domu bodo morali Bevčevi še nekaj časa čakati. Manjkajo še notranji ometi, električna in vodovodna napeljava, stavbno pohištvo, stanovanjska oprema, gospodinjski stroji in aparati in kaj še vse. Mladi gospodar načrtuje, da bi najprej uredil staro hišo, kamor bi se bilo mogoče prej vseliti. V novo, neposušeno hišo zaradi revme takoj niti ne bi mogel, pravi, saj ga že zdaj muči revma in hodi po injekcije.

V sobi lesenega dela hiše, ki pa je manj poškodovan, so ostali spomini. Tu sta živeli mirno življenje Bevčeva mama s sedmimi in teta s šestimi križi. Za skrbnima, ostrelima ženicama, ki sta odšli

čez zimo k sorodnikom v Švico, so ostale na lesenem zidu, ki so ga rešili, uokvirjene družinske fotografije, na policah pa oveneli asparagus. Obešena je ostala tudi palica, ki je lajšala življenje betežni Antonovi materi, nekdanji samohranilki. Hči v Švici je pomagala z darili za gospodinjstvo že prej. Tudi sama ima družino in tudi tam je drago, meni Anton.

Čiščenje pogorišča

Pogorišče daje žalostno podobo nekdanje sreče, ki se je hitro spreobrnila v tragedijo. »Do Velike noči bom skušal urediti zasilno stanovanje, da bosta imeli znova svoj stari kotiček, ko se bosta vrnila iz tujine.« Tja se bodo vrnila, ko bo mogoče, za začetek vsi Bevčevi. Mamin in tetin odhod v neznan tujo deželo je bil tudi njim prvi, izhod v sili. Anton in Andreja Bevc sta s svojimi neboljenci Metko, Tonijem in Alešem ostala na svoji borni, hriboviti kozjanski zemlji. Bevčevi zdaj živijo v bližnji skromni hiši, pri Centrihovih. Tako so tudi v bližini svojega hleva, pogorišča stare hiše, ki jo bodo obnovili, in gradnje novega doma. Nova hiša je še v prvi fazi, pod streho in v surovem stanju.

Bevčevim, ki so jim zgoreli celo osebni dokumenti, je med prvimi pomagal domači Rdeči križ. Dali so jim posodo, odejo, nekaj živeža in 2 stari milijardi, se spominja Bevc. Sosedje so tudi takoj priskočili na pomoč. Stevilni Bevčevi družini so v nesreči pomagali s kruhom, mastjo, mesom in oblačili, tako da so

bili zvečer že na toplem. »Pomagali so tudi čistiti pogorišče in v različnih drugih oblikah«.

Kako živijo v teh krajih slovenskega podeželja? »S trdim delom si moramo ustvariti vsakdanji kruh. Težko je živeti v tej... lahko bi rekel bedi«. Jeklenega moža Antona Bevca, so

vmes, ko so ga klicali njegovi otroci, znova premagala čustva. Težko je povedal svoje iskrene misli.

Spomini se vračajo

Z rožicami ni bilo poslano Antonu Bevcu že od samega rojstva. »Dobrega življenja nisem vajen. Že od malega mi je bila namenjena nelahka usoda. Oče je umrl že pred mojim rojstvom, tako da ga nisem niti poznal. Potem mi je bilo namenjeno le trdo, vse do sedaj. Kaj prida se mi tudi ne obeta. Ne vem. Upam, da če bo zdravje, bo tudi drugo«.

Zanima me kakšna pomoč bi bila za prizadeto družino najbolj dobrodošla. Njegove želje so razmeroma skromne: pohištvo, posteljnina, kuhinjska oprema, kakšen pralni stroj in zamrzovalna skrinja. »Meni bi bila najbolj dobrodošla pomoč v oblačilih za otroke in v kuhinjskih strojih, saj so zgoreli pralni stroj, hladilnik, omare, vse«, je na moje vprašanje razmišljala prizadeta mati in gospodinja Andreja. »Vse«, je ponovil sicer še ne prav vedni Bevčev otrok.

Kaj pričakujejo Bevčevi od prihodnosti? Andreja Bevc vzdihne: »Da bi šli res nazaj domov, pod svojo streho in ne bi bili na tujem, v drugi hiši. Če bo zdravje, potem bo vse. Zdravi bomo še lahko urejevali«, pove plaho in negotovo.

Vračamo se po kozjanskih, prevorskih in planinskih makadamskih cestah, kjer so ljudje prikrajšani in za mnogo tistega, kar drugje na Slovenskem kljub vsemu že imajo. Ura je bila komaj nekaj čez poldan, vendar že čakajo delavski avtobus, ki jih bo prepeljal do oddaljenega delovnega mesta. Zvečer pa znova nazaj. Nekateri imajo do avtobusa tudi dolgo pešpot.

Vsak ima svojo stisko, vendar je Bevčeva iz Dobja pri Lesičnem neprimerljiva. Ali bo lahko kdo pomagal Bevčevim, ki so s tremi neboljenci cici bani in dvema ostarelima ženicama ostali brez najnujnejšega?

BRANE JERANKO
Foto: EDI MASNEC

ljubljanska banka Splošna banka Celje

Obrestne mere

Obrestne mere, ki veljajo do 10. 1. 1990 in obrestne mere, ki veljajo po tem datumu:

	do 10. 1. 1990	po 10. 1. 1990
- vpogledna sredstva	5%	6,5%
- 3 mesečni depoziti	11%	11,0%
- 6 mesečni depoziti	11%	12,0%
- vezava nad 1 letom	14%	14,0%
- vezava nad 2 leti	16%	16,0%
- vezava nad 3 leta	18%	18,0%

Izpolnjevanje čekov

Ob spremembi vrednosti dinarja se pojavljajo določene nepravilnosti tudi pri izpolnjevanju čekov. Prosimo vas, da ste pri sprejemanju le-teh pozorni na te nepravilnosti, kajti v nasprotnem primeru vam jih bo SDK dosledno zavračala.

Zaradi lažjega razumevanja in natančnega izpolnjevanja dajamo pravilno izpolnjen ček. Posebej pa opozarjamo, da je v vsakem primeru potrebno označiti **pare** (četudi jih ni) npr. **325,00!**

ljubljanska banka
Gospodarska banka Ljubljana
t. št. 0

Plačajo za ta ček z računa št. 50100-620-107 din 325,50
z besedami tristo petdeset in petdeset din 50/100
upravičencu KOVINOTEHNA CELJE
CELJE 5. 1. 1990
SPECIMEN
0000000144797

Celjski atletiki se maje krona

V začetku jubilejnega leta (100-letnice organizirane telesne kulture v Celju) smo žal že doživeli prvi neprijeten šok. Atletsko društvo Kladiivar, ki je zadnjih nekaj sezon tako obetavno in velikopotezno sodelovalo z delovno organizacijo Kovinotehno kot glavnim sponzorjem, je s 1. januarjem letos naenkrat in domala v tajnosti ostalo samo. Na seji predsedstva, 4. januarja, so predstavniki Kovinotehne sporočili, da prekinjajo s sponzorstvom. Ostali člani so bili presenečeni, žalostni, jezni in kaj vem še vse, saj so se v trenutku znašli pred težko dilemo: kako naprej?

Več ali manj je točno, da so zadnji prispevki Kovinotehne v blagajno celjske atletike že v razmerju skoraj 50:50, kot je pred tremi tedni povedal dosednji direktor kluba Branko Florjančič. V tistem pogovoru je omenil, da vsega v bodoče sponzor ne bo zmogel, sredstva od ZTKO so premajhna, tako da bo potrebna pomoč ostalega celjskega gospodarstva. O vsem drugem takrat niti približno ni bilo govora.

Zato pravimo, da je sedanja odpoved pravi smrtni strel, ki pa ga po poslušanju razprav na predsedstvu in v kasnejših razgovorih vsaj delno tudi lahko razumemo. Kovinotehna enostavno ni zadovoljna z dosežki atletov Kladiivarja in tako tudi ni dovolj poskrbljena za njeno reklamiranje! Zanimivo je, da se je dolgoročneje začrtano sodelovanje začelo na lanskem občnem zboru, ko so v predsedstvu dobili tri vodilne funkcije tudi predstavniki sponzorja: predsednik Peter Tilinger, direktor Branko Florjančič in član predsedstva ter predsednik organizacijskega odbora za Skokov memorial Franci Puser. Ta je omenil da so na probleme opozarjali vse leto, vendar žal, zaman.

Ob koncu leta je prišlo tudi do siceršnjih sprememb v našem življenju, kjer je bila močno prizadeta Kovinotehna, ki po zadnjih podatkih le ne stoji tako bajno, kot je bilo to kovano v zadnjem času. To pomeni, da pač moraš najprej zagotoviti denar za sebe, potem šele za ostale. Vse to je v redu, vendar po novem, neprijetnem udaru so atleti, ki bodo to težko preživeli, saj verjetno niti z Aladino svetilko ne bo močno najti tistega, ki bi lahko vse to v teh časih nadomestil, kar je nudila Kovinotehna. Do težav je prišlo tudi s poljskim trenerjem, ki mu je prenehalo delovno razmerje in je ali bo zdaj na bremenih družstva.

V društvu zdaj vre. Pripravljajo ustrezna gradiva na čelu s finančnim ter iščejo ljudi za dolgoročno delo. To naj bi sprejeli na izredni skupščini v četrtek, 18. januarja ob 18. uri. Za mandatarija pa so izbrali nekdanjega odličnega atleta, državnega reprezentanta in rekorderja Romana Leška.

Prekinitev v Kranju

V nadaljevanju 1. B zvezne hokejske lige so celjski hokejisti Cinkarne gostovali v Kranju, kjer je bila tekma pri rezultatu 1:0 za domačine v 33. minuti druge tretine prekinjena zaradi napada celjskega vratarja Sodje na sodnika, katerega je zbil na led, potem po so tekmo prekinili.

V soboto, 13. januarja gostujejo celjski hokejisti pri INI v Sisku. Pionirji Cinkarne so remagali sovrstnike Slavije 10:5 (5:2, 3:1, 2:2). Strelci za Cinkarno so bili Mrdženovič 6, K. Kelgar 2 ter Trbojevič in Pirc po enega. Kazenske minute: Cinkarna 15, Slavija 6. Prd okoli 100 gledalci sta sodila Pinter in Zorko, oba iz Celja. V soboto, 13. januarja bodo celjski pionirji igrali doma s pionirji INE, srečanje pa bo ob 12. uri v Mestnem parku.

Mladinci Cinkarne so doma izgubili z Olimpijo 1:11 (1:2, 0:3, 0:6). Strelec edinega zadetka je bil Trbojevič. Kazenske minute: Cinkarna 6, Olimpija 10 minut. Pred 50 gledalci sta sodila Pinter in Zorko. V nedeljo, 14. januarja gostujejo celjski mladinci v Ljubljani, kjer se bodo srečali s Slavijo.

MARJAN SORŠAK

Gre za kopico vzrokov

Slabo leto je kot predsednik vodil AD Kladiivar Peter Tilinger iz Kovinotehne. Po presenetljivi seji predsedstva smo pripravili naslednji pogovor.

Kaj je bistveni vzrok za odpoved sponzorstva?

Tilinger: »Gre za več vzrokov, glavni pa je ekonomska situacija, ki jo pričakujemo in ki ne opravičuje sponzorstva v obliki, kot je bila doslej. To je sigurno glavni vzrok.«

Menda kot sponzor niste bili zadovoljni z rezultati atletov, ki bi opravičili vaše ime v širšem, propagandnem pomenu?

Tilinger: »V celotni akciji je to čutili, vendar le ni glavni vzrok v tem.«

Kako ste se vi kot sponzor »ujeli« z ostalimi člani AD Kladiivar?

Tilinger: »Mislim da dobro. Mogoče je bilo nekaj zapletov z atleti, vendar smo tudi to uspeli zgladiti.«

Zdaj, ko niste več sponzor atletov, imate v igri kakšnega drugega športnika ali športnico, preko katerega bi bolj prišlo do veljave vaše ime?

Tilinger: »Ne bi mogel reči, da ga imamo v tem trenutku, vendar dejstvo je, da za kogarkoli se bomo morda odločali,

li porazdeliti. Prepričan sem, da je Kovinotehna pokazala zelo korekten odnos in veliko poslušala do vseh družbenih dejavnosti in šport je samo ena izmed njih. Verjetno pa ni vzdržno, da ene firme prevzema težko breme in odgovornost, medtem ko se druge spretno skrivajo, čeprav bi lahko sodelovale. Žal so prišli takšni časi, da smo tudi v Kovinotehni morali začeti razmišljati drugače, manj družbeno, več za »sebe«. Vendar moram reči, da to potezo odstopa od sponzorstva ne smemo gledati kot napoved nekih črnih časov za Kovinotehno, ampak izključno bolj tržno in poslovno naravnano obnašanje.«

Tine Veber, sekretar ZTKO Celje: »Glede nadaljnega financiranja celjske atletike lahko rečem samo to, da je vse odvisno od novih programov in kaj jim lahko preko njih mi v dani situaciji ponudimo. Prav gotovo ne bomo stali ob strani. To ne bi bilo prav in pošteno. Torej denar za atletski klub ostane, morda ga bo celo nekaj več. Vendar ob tem velikem izpadu vseeno ostajata odprti zlasti dve vprašanji, kjer je bila poseben nosilec Kovinotehna: kako letos s Skokovim memorialom, ki si je v zadnjih letih povrnil ugled in kako z zagotovitvijo nadalj-

Ne bomo ponovili nič novega, da se je krona kraljici športov v Celju atletiki še bolj zamajala, kot se ji maje že vrsto let ali celo dobro desetletje. Za prave vzroke verjetno vedo samo tisti, ki so najbližji klubu, drugi lahko samo domnevamo, zakaj je takšno porazno stanje, ki je bilo zdaj kronano z odpovedjo sponzorstva Kovinotehne, nespornostjo s poljskim trenerjem, odhodom številnih atletov itd.

Lahko rečemo, da se stvari ponavljajo. Vsaka »vlada« obljubi plastičen in konkreten načrt, ki vsled objektivnih in tudi subjektivnih okoliščin kmalu zvojeni. Govorimo, da so pogoji za vadbodobri, če ne celo odlični. Imamo štiri profesionalne trenerje. Imeli smo solidnega sponzorja, ki je pokrival več okoli 50 odstotkov vseh sredstev, da o raznih spremljajočih ugodnostih ne govorimo. In kaj so naredili trenerji? To je široka in resna tema za stroko, ki bi morala oceniti njihovo delo. Že pred leti smo začeli s selekcijami, od njih pa nam je danes ostal kader za Ljubljano, T. Velenje, Zagreb in še kam. Mnogo nadarjenih atletov se je dobesedno izgubilo. Eni zaradi šole in dela, drugi iz obupa.

Ob vsem tem moramo biti realni. Atletika je v današnjih časih izredno zahteven, asketski šport. Garanje posameznika. Tega se moramo zavedati in sistem, ki nekaj pokaže, tudi dati vse ustrezno, kar bi imel kot recimo človek, ki z manj napora pride do več denarja in ostalih dobrin. Recimo bobu bob, da ne bomo tudi v prihodnje doživljali podobnih travm, ki nam jih lahko povzročijo tudi ostali sponzorji.

Za konec pa čisto osebna misel avtorja. Če je Kovinotehna na vseh področjih izven lastne hiše predimenzionirala svoje zmogljivosti in sposobnosti, je za to vedela že verjetno pred zadnjimi zveznimi ukrepi. To pomeni, da bi morala Kladiivarju že prej povedati, kaj namerava in da tega ne zmore več. To bi bilo najbolj korektno in pošteno. In da obrnemo palico: ali je bilo vse narejeno v Kladiivarju? Prihajamo pač v tiste čase, ko neka delovna organizacija išče reklamo na najbolj učinkovit način. To je prav, samo odnos bi moral biti drugačnejši. Zdaj pa preživljajo šok v Kladiivarju, prav gotovo pa ga bodo (če ga že ne) tudi v Kovinotehni.

se bomo preko ekonomike. To pomeni, da če se bo splačalo v kakšen šport ali športnika vlagati, bomo to storili, vendar, kot sem omenil samo na takšni podlagi, da bomo oboji zadovoljni.«

V Celju sta dve delovni organizaciji, ki veliko denarja in ostale pozornosti in razumevanja namenjata športu, to sta Aero in Kovinotehna.

Tilinger: »Naloga pri podporanju razvoja športa bi si mora-

na dela strokovnjaka iz Poljske, kateremu so tudi odpovedali gostoljubje. Predvsem pa moram kot dolgoletni športnik in športni delavec povedati, da me je ta drastičen odnos Kovinotehne neprijetno presenetil. S takšno obrazložitvijo, kot so jo dali kot sponzorji, lahko pridejo na dan vsi kolektivi in potem se bomo znašli na bobnu. To je hud udarec za atletski kolektiv. Vedeti je treba, da ni pravih ljudi za delo in ni rezultatov, kritizirati pa je lahko. Sicer pa kaj podobnega še lahko pričakujemo, zato moramo takoj pripraviti ustrezne programe in jih prilagoditi sedanji resni gospodarski situaciji.«

TONE VRABL

Pokal Goranu Juraku

Deset plavalcev PK Klama Neptun se je udeležilo plavalnega mitinga v Ravnah na Koroškem, kjer je nastopilo okoli 120 plavalcev letnik 74 in mlajši. Čeprav konkurenca letos ni bila tako močna kot prejšnja leta, ne gre podcenjevati uspeha mladih celjskih plavalcev, ki so skupaj osvojili osemnajst medalj, od tega sedem zlatih, šest srebrnih in pet bronastih, med osvajačji pa so Goran Jurak, Ljubiša Stojanovič, Gašper Gorenak, Matjaž Košar, Simona Selic in Maja Tanko. Zmagali so Goran Jurak in Maja Tanko po dvakrat ter po enkrat Ljubiša Stojanovič, Gašper Gorenak in Matjaž Košar. Pokal za najboljši rezultat na tekmovanju je dobil Goran Jurak za dosežek 1:00,71 na 100 kralvi, za kar je prejel 517 točk.

JANJA KOŠAR

NA KRATKO

Strelci končujejo s tekmovanjem

V 7. kolu 1. republiške lige z rračno puško je ekipa Juteksa iz Žalca doma premagala Steklarja iz Hrastnika. Za zmagovalno ekipo so nastopili Boštjan Vidmajer, Justin Smrkolj, Mladen Melanšek in Bernard Martinič. To je nov lep uspeh žalskih strelcev, ki so favorizirane goste premagali s pomlajeno ekipo. Nov dokaz dobrega dela z mladimi oziroma združevanja najboljših strelcev v občini.

Zmagali so tudi strelci Kovinarja Store, ki so doma premagali Rudnik iz Hrastnika. Zmagovalci so nastopili v postavi Franc Hočvar, Ivan Kočvar, Vili Ravnikar in Branko Malec. Izgubili so celjski strelci v Mariboru proti vodilni SD Avgust Majerič. Streljali so Marjan Dobovičnik, Ervin Seršen, Tone Jager in Jože Jeram. Strelci Uniorja iz Zreče so gostovali v Murski Soboti in izgubili z ekipo Noršincev. Unior: Saška Lamut, Jožica Borovnik, Irena Voler in Franc Rubin, torej ekipa, ki je edina imela med štiri člani tri ženske predstavnice. Dve koli pred koncem so ekipe s celjskega območja takole uvrščene: 4. Kovinar, 5. Juteks, 9. Celje (še nekaj možnosti za ostanek v ligi) ter zadnji Unior Zreče, ki je že zdaj dokončno izpadel.

V 3. republiški ligi je Ingrad v Črnučah dosegel pomembno zmago proti SD Heroju Vitezju; nastopili pa so Željko Lamut, Marko Zatlter, Marko Kobale in Željko Arčan. S to zmago so si strelci Ingrada praktično že zagotovili nastopanje v 2. republiški ligi v prihodnji tekmovalni sezoni.

Aero YU Stip v finalu

Minuli vikend je bilo v Veliki Nedelji polfinale mladinskega republiškega prvenstva v rokometu. Celjska ekipa Aero YU Stip je brez težav premagala Bakovce s 24:15 in Veliko Nedeljo z 19:10. Najboljši strellec obeh srečanj je bil Vešligaj z 11 zadetki, sicer pa so odlično zaigrali tudi vsi ostali igralci. Celjani so se z zmagama uvrstili v finale, ki bo v soboto v Krškem. Zmagovalec republiškega prvenstva si bo pridobil pravico do nastopa na mladinskem državnem prvenstvu, ki bo predvidoma konec meseca v črnogorskem Baru.

N. G.

Celjani zmagujejo

Preteklo leto so celjski košarkarji zaključili z rekordno zmago nad Rogaško, v prvi novoletni tekmi pa so vnovič zmagali, dvanajstič zapored v letošnji sezoni in so še vedno brez poraza. Celje: Color Medvode 120:105 (59:53).

Trener Celja Boris Zrinski se je srečanja z neugodnimi Medvodčani nekoliko bal, saj se je ekipa malce uspravala med prazniki. No, kljub vsemu Celju ni bilo težko premagati nasprotnikov, ki so sicer med 7. in 13. minuto z delnim rezultatom 24:5 resno zagrozili in povedli za štiri točke 37:33, vendar Buntič 24 (z najboljšo predstavo v celjskem dresu) Pipan 37, Golc 24 in Aničič 22 pa tudi Pučko 4, Cerar 5 ter Urbanija in Sušin po 2 niso dopustili presenečenja. Po tri trojke sta pri Celjanih zadela Pipan in Aničič. Celje je zadnjih pet minut prvega dela odigralo conski presing, ki je, če je izveden pametno in požrtvovalno, lahko zelo učinkovit in

privlačen. Celjani prepričljivo vodijo na lestvici, tekmo pa je videlo manj kot 100 gledalcev.

Comet je izgubil s Slovanom v Ljubljani 76:70 (36:33). Konjčani so že zaostajali za 16 točk, vendar so ob koncu preko Šmida 31 ublažili poraz.

Tudi Rogaška je v Kranju pri Triglavu močno zmanjšala razliko, ki je znašala že 23 točk, ob koncu pa so Slatinčani zaostali le za pet točk, 94:89 (52:43). Največ košev za Rogaško so dali Tišma 25, Kidrič 24 in Petrovar 18.

V naslednjem kolu bo Celje gostovalo pri ekipi Kopra, Comet bo gostil ekipo Novolesa, Rogaška pa bo skušala ugnati domžalskega Heliosa.

V ženski republiški ligi je Comet doma tesno premagal ID Ježico 78:77 (45:44). Strelke za Comet: Hren 6, Klančnik 5, Šporar 12, Narandža 17 ter Zdovec in Kranjc po 9. Konjčanke so zmagale predvsem zaradi uspešnih metov izza črte. Comet je s petimi zmagami na 6. mestu, v prihodnjem kolu pa bo gostoval pri ekipi Kranja (3.).

V2. republiški moški ligi – Center je Zlatorog v Litiji presenetil ekipo Kovine. Laščani so ob polčasu vodili s 56:37, na koncu pa uspeli zmagati le z 91:87.

Ekipa Polzele je bila v tem kolu prosta. V soboto bo zadnje kolo v tej ligi, o prvih dveh mestih, ki dajeta pravico nastopanja v play-offu, pa bosta odločala dva derbija. V Sentjurju bodo domači gostili Polzele, v Laškem pa Zlatorog moštvo Unitehne iz Trebnjega.

V zahodnem delu te lige si je soštanjska Elektra že pred časom zagotovila igranje v play-offu za vstop v 1. SKL, kjer bo sodelovalo šest ekip. Elektra bo razigravanje začela z dvema zmagama, ki jih prinaša iz svoje skupine.

V 2. SKL za ženske je Metka v zadnjem kolu v Celju dosegla šesto zaporedno zmago. Celjanke, ki so v ligi ostale neporažene, so gladko odpravile gostje iz Maribora s 72:54 (34:27). Strelke za Metko: Čretnik 10, A. Vodopivec 15, Hajdinjak 6, Čuješ 10 in Jurak 31. Celjanke se bodo v dveh tekmah pomerile s Cerknico, ki je bila najboljša v zahodnem delu, zmagovalka pa bo sodelovala v mini ligi z zadnjevrščenicima ekipama iz SKL.

V republiški območni ligi si je ekipa Prebolda s četrto zaporedno zmago, tokrat so slavili v gosteh pri Brezicah s 73:64, povečala možnosti za igranje v play-offu.

DEAN ŠUSTER

Pionirji Juteksa uspešni v Hrastniku

V Hrastniku je bilo tekmovalno prvenstvo za pokal heroja Rajka, kjer so velik uspeh dosegli mladi strelci Juteksa iz Žalca, ki so zmagali v postavi Mateja Derstvenšek, Aleš Klovar in Simon Vošnjak, ki je nastreljal 176 krogov od 200 možnih in osvojil tudi prvo mesto med posamezniki.

Marko Seršen drugi

V Rušah so pripravili tekmovalno z rračno puško v počastitev padlega legendarnega 1. pohorskega bataljona. Nastopile so ekipe pionirjev in članov. Mlada ekipa pionirjev Celja je osvojila 6. mesto, med posamezniki pa se je izkazal njen član Marko Seršen, ki je s 175 krogi osvojil drugo mesto.

TONE JAGER

V Golovcu so zmagali Umetniki

V Golovcu se je končal 15. novoletni turnir v malem nogometu, kjer je nastopilo rekordno število ekip – 94 iz Slovenije in Hrvaške. V zaključnici je zmagala ekipa Umetniki z Ljubecne, od 2. do 4. mesta pa so ekipe Bistvo Emil iz T. Velenja, Aero butik Petra iz Celja in Triglav. Organizacijsko turnirja, ki je bila odlična, so omogočile številne delovne organizacije in posamezniki. Tekme so sodili Hribernik, Simič in Kitak.

Šahovska turnirja v Savinjski dolini

Šahovski klub Žalec je s pomočjo vzornih šahovskih delavcev in ostalih pripravil dva velika novoletna nagradna turnirja za člane, mladince in mladince. Pri članih je zmagal veteran Franci Brinovc pred Danijem Vombekom in Jožetom Zorkom. Pri mladincih so bili najboljši Andrej Kampuš, Mitja Urisek ml. in Milan Vuhar, pri mladinkah pa Suzana Urisek pred Jasno Pavlin in Bojano Zorko.

Novoletni šahovski turnir je bil tudi v Šempetru, kjer je nastopilo deset šahistov, zmagal pa je Stane Skok pred Martinom Štormanom in Brankom Setnikarjem.

JOŽE GROBELNIK

Odločitev v Žalcu

Danes, v četrtek, popoldne se bo najboljših dvanajst celjskih kegljačev pomerilo na kegljišču v Žalcu za končni naslov regijskega prvaka. Po dveh izločilnih nastopih na Dobrni in v soboto v Celju jih je ostalo dvanajst, ki imajo štiri prazna mesta za nastop na republiškem prvenstvu.

Dva nastopa sta največ prinesla Jakoboviču iz Prebolda, ki presenetljivo vodi s 1735 podrtimi keglji. Toda takoj za njim so kegljači EMO iz Hmezada: Salobir 1731, Nareks (oba Emo) 1725, Kompan 1717, Lešnik (oba Hmezad) 1715.

J. KUZMA

Zakaj tako, hokejisti?

Jubilejno leto se je za celjsko telesno kulturo resnično začelo žalostno. Prvi udarec je dobila atletika, ko je izgubila sponzorja, drugega so povzročili celjski hokejisti Cinkarne, ki so v nadaljevanju 1. B zvezne lige gostovali v Kranju. Zanimiva sta dva primera s te tekme. Prvega smo prebrali v ponedeljkovem Delu: »Celjani so igrali zelo grobo, kar potrjuje njihove izključitve vse do prekinitve tekme v 33. minuti pri vodstvu domačih z 1:0. Ob izključitvi nekega celjskega hokejista je vratar Cinkarne Sodja skušal najprej obračunati z glavnim sodnikom Bundalom, ki ga je skušal zaščititi linij-

ski sodnik Konc. Tega je Sodja zbil na led, zato so sodniki prekinili tekmo.«

Poročilo celjskega dopisnika pa je v skrajšani obliki takole:

»Po vodstvu domačinov so Celjani vse-skozi oblegali domačega vratarja in pričakovalo se je izenačenje. Toda vse nalete celjskih hokejistov so začeli zaustavljati neobjektivni sodniki, saj so začeli izključevati hokejiste Cinkarne kot za šalo. To pa Celjanom ni bilo všeč in so začeli protestirati, kar pa je bilo še slabše. Nato so popustili živci vratarju Sodji, ki se je začel prerekati z enim od sodnikov in vsega je bilo konec, kajti sodniki so

odpiskali zaključek, s tem pa olajšali skrb domače hokejiste pred končnim izidom, ki bi ga celjski hokejisti prav gotovo z dobro igro obrnili v svoj korist.«

Res je, da ima vsak malor svoje oči, samo tako različne pa verjetno res ne. Celjskim hokejistom samo eno vprašanje? Zakaj so jim kljub »slabemu« sojenju popustili živci, če so vedeli, da z dobro igro vseeno lahko zmagajo? In zdaj se vrnimo k osnovnemu športnemu bontonu. Kaj vse si bodo celjski hokejisti, ki so že tako in tako v nemilosti, s tem neprijetnim dogodkom prisluzili?

Noben izgovor v tem primeru ni prepričljiv. Laično povedano, bolje bi bilo izgubiti na fair način, ne pa si privoščiti takšen neprijeten madež, ki so jih v prejšnjih letih že nekaj imeli.

TONE VRABL

ODMEVI

Krvava drama Teharij

Vse od septembra sem, sem skrbno prebiral Leljakove zapise o krvavi dramati Teharij, ob zaključku sem celo dal 7 DNI svoj zapis spominjanja na tista strahotna leta, ko smo vsi živeli v omami svobode, a nismo vedeli prav, kaj se dogaja za našimi hrbti, ponoči. Takrat, spomladi 1945 mi je bilo komajda trinajst let, bil sem že z materjo pri teti na Kozjanskem, v Celju smo se vrtili šele v avgustu istega leta, ko je bilo treba spet žuliti gimnazijske klopi. Včasih je le naneslo, da je tudi nam otrokom prišlo kaj na ušesa o Teharijih, kasneje v šestdesetih letih so mi veliko povedali kmetje z Dravskega polja o pobjah v Kidričevem (takrat Stenrenthal), marsikateri Pohorci mi je v svojih gozdovih pokazal grobnice pobitih, tiste tihe steze, kjer je marsikateri partizan v letu 1944 na tiho izginil. Ker je bil bojda »anglofil« in iz nekoliko premožnejše družine, tudi kasneje označene kulaške dobičarske in ne ve, kaj se vse. Ljudje so imeli takrat oči in ušesa in še sedaj živijo pripovedi, kot ustno izročilo. Iz Hrasnja na Kozjanskem sta bila ustreljena po nedolžnem Skaletova dva kmet in kmetica. Ne samo to, še marsikaj je bilo, kajti že takrat se je pripravljaval prevzem oblasti z boljševisko oznako in bog ne daj, da bi kdo drugače mislil. Boljševisko mislečim so že v hosti rekali na partijskih sestankih rusofili, oni drugi pa so bili po njihovem anglofil. To mi je povedal pred mnogimi leti sam Stane Terčak, ko sva se v Mariboru pogovarjala o čudni usodi Martina Konška (mariborska šola na Tezmem nosi po njem ime). To-rej so se začele politične likvidacije že v letu 1944 na Pohorju, kajti za povojno obdobje je bilo treba vsaj nekaj tega počistiti, za vsak slučaj.

In vsa leta sem! tudi sedaj, ko delam na Obsoletjskih zapisih, (kmečka in druga vprašanja dogajanj v povojnem obdobju), mi marsikdo kaj pove o teh temnih rečeh, o tisti drugi strani »revolucije«, o kulaških procesih, dahanskih, roškem pobju, o pobjah na Koroškem. Toda, to se ni dogajalo samo v Sloveniji, ampak tudi drugod po Jugoslaviji. Kaj vse so mi povedali srbski kmetje in intelektualci, mnogi v Bosni, na Hrvaškem, zlasti pa v Vojvodini, kamor sem pogosto zahajal.

Zato mi naj žalski borci in mnogi drugi ne zamerijo, če moram žal reči, da je Leljak povedal veliko resnice, prav tiste, ki je nočete slišati. Pa pogledajte sebe, ste še sploh borci? Že davno je marsikaj izvedenelo. Je to tisto, kar imamo danes, za kar ste se borili, ne samo v hosti, ampak vsa povojna leta, ko ste bili na raznih položajih in nam solili pamet? Tudi sam sem bil mlad in sem vas moral poslušati, vaše pravljice za otroke. Če pa si katero kritično rekel, si že bil označen za sovražnika. Poznamo petdeseta, šestdeseta leta. Leta 1968 vam je le malo zacvikalo, vam borcem in partiji, ko je Brežnjev zasedel Češko-slovaško. Od takrat dalje se je tudi kmetom začelo izboljševati stanje, a prav vam so naši kmetje dajali hrano, drugače bi vas pobralo kot muhe, saj lačen, žejen, prezebel se nisi mogel toli v nedogled. Nihče vam ne oporeka tistega, kar ste storili plemenitega, ko je šlo za svobodo, toda prav Daki, vaš soborec je zadel v globino člove-

ške duše v svoji knjigi: Najboljši so padli. To še dandanašnji drži. Čudno, oglašajo se s protestom nekateri tisti »borci«, ki so sodelovali v pobjah, seveda, kolikor je še živih. Kaj vse je prišlo v vašo organizacijo, sami dobro veste. Mladi rod vam ne verjame več kaj prida, zlasti ne vašim bajkam o junastvih. Mladi hočejo živeti po svoje, si utirati svoja pota za 21. stoletja.

Pravite, da je treba uredništvo Novega tednika, oziroma novinarja Rada Panteliča in Romana Leljaka postaviti pred sodišče, oziroma jih kazensko preganjati in poklicati na odgovornost? Potem boste morali storiti tako tudi s slovenskim pesnikom in pisateljem Milanom Stancerjem. Toda, pisatelji so itak vest naroda in alternativa družbe, dragi moji borci, poprej bo slovenski narod vas poklical na odgovornost, ker ste nas prevarali in »zgradili« zanj realsocializem, ne po meri človeka, ampak po meri vaših privilegijev. Tako je to, hudir je, če mačku stopiš na rep, potem začne mijavkati. Če imate količkaj vesti, je bolje, da ste lepo tihi, tudi vi gospod Egon Conradi in se ne sprenevedajte o vaši prisotnosti na Teharijih, kakršnakoli je že bila, mi je pred osmimi leti pripovedoval človek, ki je bil takrat v udejeveski službi v tem taborišču, potem pa šel v kmetijstvo. Ustno izročilo je lahko tudi narodov dokaz in narod dokazuje hrani, ne samo v raznih memoariih in zapisih, v glavi marsikaj ostane in to prenaša iz roda v rod. Sam sem bil v Celju od 1938 do 1960, z dvema presledkoma v Beogradu in Ljubljani. Resnica prihaja na dan, mladi podirajo tabuje, ne zato, da bi se šli maščevanje, daleč od tega, ampak zato, da mladi rod in ljudje zvedo še za drugo sliko naše »revolucije« ne samo tisto, kar dnevna politika in prav vi, borci tako radi odslikavate. Pravi borci se ne trkajo po prsni, ampak povedo vse, kar so doživljali, toplo, človeško, položajniki pač morajo včasih tudi lagati, da lažje tako prikrijejo svoje grehe. Grehe delati je vendarle človeško, čemu jih ne priznati; pred sodbo naroda smo vsi enaki, le politika dela rada razlike in jih deli med zaslužne in nezaslužne, odvisno od položaja in ugleda v družbi. Dragi borci, izprašajte si poprej svojo vest in preštejte svoje grehe, pa bodo vaše zasluge imele drugačno vrednost in težo. Ne več pravilčno, ampak bolj »realistično«. Mladi ne verjamejo več vsega, v njem je raziskovalni duh in rad brska po preteklosti, da lahko poišče boljše pot v prihodnost kot ste jo vi nam, povojni in sedanji mladi generaciji priborili. Še sam imam občutek, da smo bili takrat premalo odločni in da smo premalo postorili.

Demokracija, ki je prišla s slovensko pomladjo, gre svoj hod dalje, ne samo v Sloveniji, ampak po vsej Jugoslaviji, v vzhodni Evropi je izbruhnil pravi demokratski orkan, boljševiski zidovi padajo kot karte, ljudska nejevolja je dala svoj zagon in pečat. Krčimo nova pota, pota človekovih pravic in svobode razmišljanja, pota ustvarjalnosti z upoštevanjem drugače mislečih, vi dragi žalski borci pa sanjajte svoje pravljice, ki ste jih pripovedovali tako spretno otrokom ob raznih obletnicah; poslušajte vas tako malo, kajti ljudje bijejo bitko za preživetje, tudi s hotenjem, da se Dachau, Ausvitz, Jese-novac, Sibirija, Teharje, Rog ne bi nikoli več ponovili.

Ljudje hočejo živeti, ne umirati!
MILAN STANCER
MARIBOR

Bralci Novega tednika z velikim zanimanjem čitamo krvavo dramo na Teharijih po drugi vojni. Po naši deželi je vse polno velikanskih grobišč. Tudi drugi časopisi in revije objavljajo zapise o teh strahotah. V 7D je bilo 27. 12. 1989 zapisano, kako grozljivo so rdečerkoci pobijali nedolžne žrtve. Bili so mnogo hušji kot Nemci v vojnem času. Nemci so ustreljene dali v pripravljene krste. Naslednji dan so javno po mestu nalepili plakate, na katerih je bilo napisano ime, priimek in datum rojstva ustreljenega. V vojnem času je bilo to javno. Vojna je pač vojna.

Po vojni, ko ni bilo Nemcev nikjer več v naši deželi, pa je bilo mnogo huje. Borci nedemokracije, rdečerkoci so streljali množično, naskrivaj in ponoči, žrtve pa brez krst metali v grobišča in nikoli niso po mestu razobesili plakatov, na katerih bi pisalo, kdo je bil ustreljen. Nočno streljanje, ki se je razlegalo naokrog, je močno vznemirjalo ljudi. Delali so tako, da bi svoje zločine skrili za večno. Kdor je kaj govoril, je bil kaznovan.

Sedaj, ko se je spremenilo, se lahko raziskuje. Strelci žrtve proti temu protestirajo, se izmikajo, dolžijo Nemce, ki pa jih seveda ni bilo več tukaj in zato grdo lažejo. Takrat so bili ponosni na to krvavo opravilo. Pridobili so si dobre službe. Tako kot je bilo že v NT objavljeno ime Edvarda Golca. On je bil bivši direktor lesne industrije »LIK Savinja«. Edvard Golc iz Trubarjeve bi vam lahko povedal vse, ker je sodeloval v krvavi dramati. Stopite k njemu ali ga pokličite, naj pride in vse po resnici pove. Videli boste, kako bo in če bo zelo lagal.

Bralci bi radi izvedeli koliko je bilo žrtve v vsakem grobišču, koliko je bila stara vsaka žrtev, kako se je pisala vsaka žrtev in od kod je bila doma.

Vam, Leljaku in sodišču želim veliko uspeha, da bi vse natančno odkrili.

ANTON GORIČNIK

Na znanje Leljaku

V uredništvo smo dobili tudi anonimno pismo, ki so ga podpisali »krajani Štor in Ogorevca«. Čeprav običajno takšne anonimke brez razmišljanja vržemo v koš, velja pisanje anonimnega avtorja (avtorjev?) obnoviti vsaj v skrajšani obliki in ga uprabit za razmišljanje. To pot seveda ne o anonimnosti, ki že sama po sebi rojeva dvom o tem, zakaj sploh se je naše uredništvo odločilo in pričelo objavljati feljton Romana Leljaka Krvava rana Teharij.

Anonimni avtor (avtorji?) najprej očitajo Leljaku nemoralnost, ki naj bi prišla od izraza med njegovim služenjem vojaškega roka, zatem pa na dolgo in široko pišejo o ustaških zločinih v Jase-novcu, Šibeniku na Hrvaškem in drugod. Ob koncu pisma namigujejo še na domnevne Leljakove zveze s politično emigracijo in postavljajo trditve, da je vendar velika razlika med štiriletno in štirinajstletno morijo.

Toliko na kratko o pisanju anonimnega krajani ali večih krajanov iz Štor in Ogorevca.

To, kar najbolj skrbi pri prebiranju takšnih in podobnih pisem je dejstvo, da pišejo o povsem drugih stvareh kot o tistih, ki se jih loteva Roman Leljak v svojem feljtonu. Nihče namreč niti z besedico ne zanika strahotnih zločinov okupatorjev in domačih izdajalcev med drugo svetovno vojno. Nihče tudi ne osporava herojske borbe

narodnoosvobodilne vojske pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije. To, kar pa je sporno, je neusmiljeni obračun z vsemi nasprotniki novega režima takoj po vojni.

Tako neusmiljenega obračuna ne opravičuje prav nič. Lahko tako početje sicer razumemo v kontekstu radosti ob zmagi, dejstva, da je bila izbojevana tako dolgo pričakovana svoboda, dejstva, da je bilo treba ohraniti komaj vzpostavljeno ljudsko oblast. Toda, opravičila za tolikšno krutost ne more biti.

Povsem narobe je, če Rog, Turjak, Teharje, Goli otok in še kaj opravičujemo z Jase-novcem, s krutostjo okupatorjev in domačih izdajalcev med vojno. Takšno opravičevanje teh dejanj vodi le k re-klu zob za zob.

In kar se zdi najhušje – gre za početje, ki so ga storilci zelo dobro zamaskirali in ga skrivali skoraj 45 let. Usmrtitve brez sodb, množično pobijanje vseh nasprotnikov režima (vseh, ne le tistih, ki so se dejansko kompromitirali med vojno), tudi žensk in otrok, zaslužijo vso moralno in tudi drugačno obsodbo. Zanje opravičila ni.

In slednjič ter predvsem – dolžni smo sebi in našim zanamcem povedati resnico, pa naj bo ta še tako boleča. Povedati je treba kaj, kako in zakaj se je to dogajalo, kdo je zakrivil množične poboje. Čeprav gre nesporno za madež v sodobni zgodovini mlade socialistične družbe. Ne zaradi revanšizma, saj bi ta znova vodil k filozofiji zoba za zob. Zaradi resnice in zaradi vsaj osnovne pietete do pobitih pa je to treba storiti.

Feljton Romana Leljaka je, upamo, tisti kamenček, ki bo sprožil plaz ugotavljanja nespornih zgodovinskih dejstev. Tisti kamenček, ki bo sprožil tudi stroko – torej zgodovino, da se bo na znanstveni osnovi lotila proučevanja teh žalostnih dogodkov in jim dala pravo mesto v narodovi zgodovini.

BRANKO STAMEJČIČ

Moj odmev na »Odmev«

Priznati moram, da me je danes, na dan 2. januarja, ob vstopu v zadnje desetletje tega stoletja, ko sem prišla Novi tednik tu v Celovcu, ob branju Odmevov na Protestno pismo na temo »Krvava drama Teharij«, obšel strah, kako se bo končalo vse to. Kako se bo moglo izteči v so-zižetje naroda, našega malega slovenskega, v zadnjem času spet tako pokončnega naroda?! Eni grozijo s kazenskim pregonom, drugi se izgovarjajo na vse mogoče načine, tretji, ali bolje rečeno, prvi, napovedujejo še nova odkritja. Le kam to pelje?

Mladi gospod R. Leljak, prav je, da ste se lotili te tako sramotne in žalostne strani polpretekli zgodovini Slovencev. Pogumini in neustrašni ste, zares! Naj se raziščejo in razčistijo nekatere zamolčane in dolgo skrivane t u d i resnice o preteklih dogodkih. En tak primer vam bom sama navedla v nadaljevanju mojega pisma. Spoštovani gospod R. Leljak, nekaj netočnosti pa je vendarle tudi v vaših trditvah. Mislim, da tudi zaradi tega, ker ste še premladi in niste stvari so-doživljali med drugo svetovno vojno in po njej. Mi smo jih in smo zato mogoče malo bolj ustrašljivi in previdni. Tisti težki časi so nas napravili take. Jaz sem imela 1941. leta 15 let. Imam pa, hvala bogu, izredno dober spomin. Vi v svojem I. odstavku – prav sestavku – »Krvava drama Teharij« v zadnji številki NT z dne 28. 12. 1989

v odstavku »Diktatura partije« trdite, da je le-ta hotela imeti od samega začetka popolno politično vladavino. Hotela in želela je mogoče že, v bistvu pa tega ni imela. Vsaj na začetku ne! Spomnite se samo na to, kdo so bili ustanovitelji Osvobodilne fronte dne 27. aprila 1941. leta. Sama sem od konca avgusta tega leta sodelovala pri odporu proti okupatorju. Sicer samo s prenašanjem ob-vestil za prve partizane in z zbiranjem denarja ter živilskih nakaznic zanje. Tako npr. za partizane na Ramškovski planini v Skornem pri Smartnem ob Paki pred napadom na mesto Šoštanj 8. oktobra leta 1941. S tem se nikakor ne mislim hvaliti, saj tega sodelovanja uradno nimam nikjer priznanega, ker za to nisem nikoli zaprosila. Takrat sem bila še skoraj otrok. Živi pa sta še dve moji priči in sicer Ela in Iva. K sodelovanju je moji prijateljici Štefko in Ivo ter mene pritegnila Ela Letonje-Atena. Skupaj z njo smo leta 1941 ob večernih urah obiskovale tečaj nemščine v Smartnem ob Paki. Takrat je v odporu v teh krajih sodelovalo veliko ljudi pač iz gole želje po tem, da se osvobodijo nemškega okupatorja. Mnogi so bili preprosti in kmečki ljudje ter verni kristjani. Svojo dejavnost v odporu pa so morali plačati z življenjem. Prosim, vzemite v roke dragoceno knjigo »Pisma na smrt obsojenih«! Skoraj v vsakem pismu je tu omenjen Bog, priprošnja za molitev, znane poslovilne besede: »Na svidenje nad zvezdami« in še mnogo takih pobožnih izrazov. Ti ljudje, ki sem jih veliko osebno poznala, so umirali pod esesovskimi rafali v Celju in Mariboru za svojo zasluženo domovino, za svoj narod in ne za komunistično partijo. Bila bi prevelika krivica napram njim, če bi njihovo smrt opredeljevali za cilje KP! Mnogo med njimi jih je bilo proti komunizmu. Bili so le veliki in pošteni domoljubi!

Ko so pred izdajo prej omenjene knjige (osebno poznam nekatere člane uredniškega odbora, po večini so člani KP) premišljevali, kaj početi s tolikimi božimi besedami in smisli v poslovilnih pismih ustreljenih talcev, so se končno le odločili, da morajo biti pisma objavljena taka, kakršna pač so. Le taka so pristna in nepovzročena. Tu pa sedaj nobene hvale ali čaščenja odbora za to odločitev, temveč le priznanje, da je bilo to edino pravilno in pošteno. Kako bi mogel in smel kdo spremenjati v tako usodnih trenutkih napisane zadnje besede ljudi, ki so vedeli, da bodo naslednji dan umrli pod streli gestapovcev. – Gospod Leljak, vzemite v roke to, eno najdragocenejših knjig, kar jih je mogla po zadnji vojni izdati kakšna slovenska založba.

Tudi mojega brata mladega partizana Živka je ubil belogardist in to ranjenega v globokem snegu. Nekje sem celo zvedela od kod je bil morilec doma. Brata sem imela srčno rada in moje najbolj občutene pesmi sem napisala njemu v spomin. Nikdar pa nisem iskala njegovega morilca. Mogoče to ni bilo prav! Da bo zvenelo vse še bolj absurdno, naj povem, da so pred leti UDB-ovci in partiji mene osumili za bratovo smrt. Jaz pa sem bila tistega januarja 1945. leta na Dobrovljah, moj brat je padel v Podvolovlju pri Lučah. Zmrznjenega in s strelno rano v glavi ga je pokopala Jeklerjeva gospa na Zamerškem travniku. Za križ mu je na grobu prekrizala njegovi dve berglji.

Danes, 2. januarja v slovenski oddaji celovškega radia napovedovalka Kornelija

Vospernik zelo občuteno prebrala misli Leva Detele z Dunaja ob vstopu v leto 1990. Poudarjena je bila zlasti strpnost med ljudmi, solidarnost in razumevanje. Po tem je zazvenela pesem »Mi se imamo radi...« To pesem tu na Koroškem večkrat pojejo in pojejo. Znano je za-peti in jo razumejo tudi nemško govoreči Korošci. V nadaljevanju oddaje, v »Partnerskem magazinu«, ki ga je sestavil Marjan Velik, je bilo slišati lepo pesem, meni čisto novo, z besedilom: »Vzdrami se človek, pogledj okrog sebe, kaj tvoje delo je...«. Na to pa še prelepa in enostavna Lesičekova pesem »Je pa človek na svet rojen...«. Tu pa naj zdaj povem svoje mnenje o človeku, zaradi česar tudi zagovarjam Leljakovo prizadevanje za razkrivanje resnice v polpretekli zgodovini Slovencev. Po moje je vsak človek vreden besede, priznanja, kolikor si ga zasluži, spoštovanja ter spomina! To že zaradi tega, ker ga je v bolečini rodila neka mati, ga negovala in se tresla zanj. Tako kot za partizanovo mater v svoji pesmi pravi Kajuh... »takrat si v radosti plašno vztrepetala... samo, da mi ne bi, da mi ne bi umrl!« V radiu je izzvenela še pesem ženskega zbora z besedilom: »Kot potomci smo odpustili, kot ljudje ne bomo pozabili in bomo vedno svarili...« Kako pomembne besede za ta današnji čas!

Pri spomeniku v Grižah leži tudi moja partizanska tovarišica Nežka Burjan-Slovenka. Padla je 17. oktobra 1944. leta v Prilopih nad Vranskim. S svojimi rokami sem ob njenem prekopu leta 1964 pobirala iz ilovnate zemlje njene kosti. Niso bile bele, ampak rjave, tako kot je ilovica tam gori na hribu. Z menoj je bil takrat tudi tovariš Jano Krajnc od ZB Zalec. Nekoč sem v Slovenkin spomin za izdajo knjige o slovenskih partizankah napisala zelo občuten sestavek, ki pa do danes še ni bil nikjer objavljen. Nekdo je prepričal njegovo objavo, jaz pa še imam kopijo tega sestavka.

Na koncu pa še borcem v žalski občini nekaj besed: Zakaj se ne vprašate, kakšno »smrt je storil« znani in pošteni partizanski prvoborec iz okolice Vranskega Ivan Farčnik-Buč? Po njem se imenuje osnovna šola na Vranskem in tudi njegov doprinski kip je pred šolo. Njegove kosti pa verjetno ležijo v Dolarjevem zavadu (hosti) tam blizu. To mi je skrivnostno in zaupno povedal na uho nek neznanec, udeležec slovnj ob odkritju spominskega obeležja pri grobu Lipovega Stanka v sredini sedemdesetih let blizu Stopnika pri Vranskem. Ko sem takrat tega neznanca hotela še kaj vprašati o tem, je kot kavra izginil med množico. Nikoli več ga nisem videla. Spominjam pa se ga še danes, imel je srednjo postavo in športno je bil oblečen v svetlo vetrovko. Bliznji sorodnik Buča pa je kar sam raziskoval njegovo smrt. Ko mi je ob priliki povedal ime človeka, ki je dal nalog za Bučev likvidacijo, sem se zgrozila. To je človek, ki je omenjen na strani 154 zadnji odst. 2. junij v knjigi »Dnevnik in spomini« Staneta Kavčiča. Ko boste to prebrali, vam bo mogoče jasno, zakaj je moral Buč umreti. Zaradi takratne mogočnosti tega človeka v republiki in na zvezni ravni, sem Bučevemu sorodniku svetovala, da naj nič ne ukrene in ne govori o tem. Rekla sem mu, da bi zase tvegal preveč, Buča pa tudi ne bi budil v življenje. Storiš tako, a si je kljub temu v tistem, neprimernem času za tako razkrivanje, nakopal neprijetnosti s strani nekaterih borcev.

Vse tole sem vam morala povedati, ker prav zdaj čakajo vse skupaj veliki napor ob uresničevanju Markovičevega programa za izhod Jugoslavije iz mizernega gospodarskega in splošnega stanja. Za to bo potreben vsak posamezni Slovenec, da bi skupaj leta 1992 mogli vstopiti v Združeno Evropo. Ne smemo pa pozabiti, da so v Romuniji po vseh krvavih dogodkih ob padcu Ceausescujevih dveh, še pred iztekom tega pomembnega leta 1989, ukinili smrtno kazen. Jugoslavija jo še ima v svoji zakonodaji, čeprav se je za njeno odpravo in ukinitve prizadeval pred mnogimi leti že Dušan Kveder. To sem prebrala v Ambrožič-Novljanski knjigi »Po čem je zmaga«.

Zares po čem je zmaga?

V.A.O. iz Celovca

Zahtevamo jasen odgovor

Odgovor avtorja članka »Grobišče pod jezerom krvava drama Teharij«, ki je bil objavljen v NT dne 15. 12. 1989 na protestno pismo občinskega odbora ZZB NOV občine Zalec, ki je bilo objavljeno 28. 12. 1989, je povsem v nasprotju z zahtevo tega organa.

Avtor članka navaja v odgovoru druge dogodke, ki nimajo veze z njegovim prejšnjim pisanjem o pobitju 140 mladoletnih fantov v Grižah.

V odgovoru piše čudne stvari v svojem legitimiranju, o Lesnini o Joštovem mlinu, o smrti Kneževića in njegove skupine, o nekkih imenih, ki so za nas neznan, le tega ni odgovoril kar smo mi zahtevali in še vedno zahtevamo, kdaj in kje je bilo v Grižah pobitih 140 mladoletnih fantov.

Avtor članka navaja neka imena, katere naj mi vprašamo, kdaj in kje so se v Grižah pobijali mladoletni fantje. To ni naša dolžnost, na to mora odgovoriti oseba, ki je ta dogodek objavila v sredstvih javnega obveščanja, resnica mora priti na dan, pri tej zahtevi bomo vztrajali.

Kar pa tiče avtorjevih razmišljanj o spravi, pa samo to, da večina borcev NOV naših krajev ne bomo nikoli dovolili spravo s tistim delom ljudi, ki so se borili na strani okupatorja proti lastnemu narodu in izvršil razne zločine ne le borcem NOV pač pa tudi civilnemu prebivalstvu, ne glede na starost in versko pripadnost.

Vojaki in civilni sodelavci okupatorja so imeli mnogo možnosti sprave med vojno, saj so jih vodstva NOV in OF stalno pozivala, da se priključijo NOV vendar večina tega ni storila, pač pa so se borili proti NOV vse do svojega dokončnega poraza. V povojnem času, pa so se tudi imeli možnost vrniti vojni begunci, seveda, če se niso bali odgovornosti za eventualne nečiste roke.

Mnogo fantov, ki so bili mobilizirani v nemško vojsko so se ob prvih možnih prilikah priključili NOV in bili hrabri borci, tako bi lahko, če bi hoteli storili tudi vojaki kvizlinskih enot.

To samo za obrazložitev dejanskega stanja o spravih. OO ZZB NOV ZALEC
Predsednik
RADO CILENŠEK

Celjski novoletni sejem

Na 3. strani vašega časopisa sem prebrala članek vaše novinarko Nataše Gerkeš. Kako na nizki ravni je njena hvala o tem resnično kičastem »sejmu«. Mislim, da je ta navlaka sramota za Celje in če že mora biti naj ga pre-

stavijo na prostor pred dvorano Golovec.

Povem vam, da je marsikoga sram, da bi šaril po tisti krami. Pa tudi ideja o odprtih stojnicah na Sveti večer se lahko porodi samo v glavi omenjene novinarko. Sveti večer pa, če še tov. Gerkeš ne ve, ni namenjen šarjenju po stojnicah. Kot novinarka bi lahko vedela, kaj pomeni ljudem Sveti večer pred 25. 12.

PS: Zdi se mi, da je tudi na NT&RC veliko navlake.

ZLATA DROBNE
Zalec

Dr. Johannes Frischauf

Pozdravljam pobudo, da se podpre gradnja Frischaufovega doma na Okrešlju. To še tem bolj, ker je pred nami 100-letnica Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva in prilika, da se osvetli zgodovina planinstva, ki je imelo izreden pomen za ohranitev slovenstva na tem področju (1893-1993).

Prav je, da se osvetli ne samo delo dr. Johannes Frischaufa, na katerega vse preveč pozabljamo, delo Franca Kocbeka, prav je, da se osvetli tudi delo dr. Josipa Tominška in vseh, ki so pripomogli k temu, da so Savinjske Alpe ostale slovenske.

Z mislijo, da je Frischauf naredil toliko za Savinjske Alpe, kot Kugy za Julijske Alpe, se ne morem strinjati. Res je, da je Kugy napisal čudovite knjige, vendar je Frischauf naredil veliko več: podpiral je slovensko planinsko organizacijo. Samo droben primer in vprašanje: je bil Kugy kdaj na otvoritvi katere koli slovenske planinske kočice? Frischauf je bil in to 28. 9. 1899 na otvoritvi kočice na Mrzlici in to na dan sv. Venčeslava, češkega kralja in svetnika, na praznik češkega in slovenskega sokola ter na dan slovenskih in čeških planincev.

Ob 90-letnici slovenske planinske organizacije je prof. Tine Orel, neumorni planinski funkcionar, med drugim zapisal, ko govori o strnjnosti planinstva z narodno usodo (Naši razgledi 9. 9. 1983): »... Pri tem ne moremo mimo dr. J. Frischaufa. Njegova 100 let stara drobna knjižica o Savinjskih Alpah je še danes vredna branja. Ko mu je ob svoji desetletnici (l. 1903) Slovensko planinsko društvo poslalo brzojavni pozdrav v Gradec, je stari profesor dr. Frischauf takole odgovoril: »Slovensko planinsko društvo je sedaj edino med planinskimi društvi, ki se me spominjajo, čeprav sem za to društvo najmanj storil, saj so me pozabili ali pa me črtijo druga društva, za katera sem mnogo zrtvoval. Zares občudujem delovanje SPD«.

Dr. Frischaufu so rojaki krvavo zamerili njegovo naklonjenost Slovincem, zlasti našim planinskim zanesenjakom, in njegovo objektivno pisanje o Savinjskih Alpah, o slovenskem prebivalstvu od Jezerskega do Mozirja, o narodnostnih razmerah v prigorju in v vzhodju naših Alp, o ustanovitvi SPD, o njegovem uspešnem delu in napredku, ki je samo po sebi izražalo in potrjevalo idejo o zedinjeni Sloveniji, saj je v okviru SPD že l. 1900 zaživel slovenska Ziljska podružnica v Ziljski Bistrici...«

Zato je prav, da se spomnimo dr. Frischaufa, kot se ga je spomnil prof. Orel. Prav je, da se spomnimo bogatega življenja graškega univerzitetnega profesorja, ki mu rojaki niso nikoli odpustili njegovega »odpadništva« od svojega naroda. Po prepriča-

nju Nemeč bi si moral prizadevati za to, da bi ponemčili kraje, ki so danes v okviru Slovenije.

In ob zaključku pogledimo, kaj je dr. Frischauf zapisal o Celju v svoji knjigi Die Sannthaler Alpen (Savinjske Alpe, ne Kamniške, kot se danes vse prevečkrat piše). Delo je izšlo leta 1877 na Dunaju v dveh izdajah.

»... Najprimernejše izhodišče v Savinjsko dolino je mesto Celje, (229 m). V tem prijaznem mestecu, ki so ga poznali že Rimljani pod imenom Claudia Celeja kot stalni tabor za osvajaalne pohode v Norik in Panonijo (trenutno šteje kakih 4000 prebivalcev), lahko turist brez težav prebije do časa, primerne za izlet. Po jeziku in običajih je prebivalstvo popolnoma nemško. V hotelih Slon, Zlati lev, Beli vol, Nadvojvoda Janez, Cesarska krona in Zlati angel je zadostno številno prenočišče, za čtivo skrbijo številne kavarne in kazino, v katerega imajo tuji vstop, če se predstavijo. Kopališča ob Savinji (3) (Hausbaum, Krajnc, vojaška plavalna šola) in lepi sprehodi v senci tudi letoviščarja zvajajo, da se tu ustavi dalj časa. Posebej je treba priporočiti obisk Jožefovega hriba z razgledom na skupino Savinjskih Alp, dolino in okolico. S te razgledne točke, ki se v bližini najbolj sploča, lahko povežemo sprehod k razvalinam Celjskega gradu...«

Tako je opisal dr. Frischauf Celje pred več kot 120 leti. To je bil prvi vodnik za področje Savinjskih Alp. V slovenščini je dobil podobnega naslednika šele kakih 50 let pozneje s Kocbekom, ki pa je bil zasnovan drugače.

Prav je, da se ga spomnimo, saj je z mrtve točke premaknil marsikatero stvar: tako je med drugim začel turizma, planinstva in alpinizma v naši dolini. Naj se ne ponovi l. 1906. Tedaj je bil nasilno upokojen. Ob nasilni upokojitvi Jugoslovanski klub v avstrijskem državnem parlamentu ni hotel protestirati!

Viri: »Frischauf na poti po Zgornji Savinjski dolini« Savinjske novice l. 1988 (prevodi Peter Weis) Arhiva planinskega društva in MDO Savinjska

FRANC JEŽOVNIK
Griže

Karate razhajanja

V svoji izjavi, ki jo je NT 14. 12. 89 objavil pod naslovom »Karate razhajanja«, je Društvo za karate Celje izrazilo svojo prizadetost vsled razgovora z menoj na Radiu Celje, dne 13. 11. 89, ne da bi pri tem konkretno navedlo, katera izrečena misel ga je tako prizadela.

Osnova za ta razgovor je bil moj prispevek »Ob dvajsetletnici celjskega karateja«, v katerem sem pojasnil dve netočnosti v članku »Dvajset let karateja v Celju«, (NT, 26. 10. 89), in ki sem ga 3. 11. 89 predlagal NT v objavo. Da ne bi Društvo za karate še nadalje po nepotrebnem polemiziralo o nečem, česar v razgovoru nismo načeli, prosim uredništvo, da vendarle objavi moj omenjeni prispevek skupaj s temle dopisom.

Društvo za karate Celje - ali kakorkoli se zdaj zares imenuje - želim kot vedno tudi ob vstopu v novo leto '90 mnogo športnih uspehov. In mimogrede: lepo bi bilo, če bi mi tisto zlato plaketo, za katero sem šele iz te izjave izvedel, da mi je bila podeljena ob 15-letnici društva, vendarle tudi zares izročili.

Dr. RUDI JAKHEL
Ljubljana

PREJELI SMO

Predsedstvu SR Slovenije

Spoštovani gospod Janez Stanovnik, predsednik!

Ideja o svetovnem slovenskem kongresu, prebrana 2. junija 1988 na 1. sklicu zbora slovenskih kulturnih delavcev v Cankarjevem domu v Ljubljani, živi med Slovenci v domovini in tujini, letos pa je dobila konkretnije oblike. Tako je bil jeseni na letošnjih srečanjih v Dragi ustanovljen prvi iniciativni odbor za organizacijo prvega zasedanja Svetovnega slovenskega kongresa, zdaj pa podoban odbor deluje tudi v Sloveniji, in sicer v Ljubljani. Iniciativni odbori se ustanavljajo tudi po svetu.

Svetovni slovenski kongres bo stalna, neodvisna nadstrankarska institucija, ki bo povezovala Slovence, kjer koli ti žive. Ideja je nastala iz ožroženosti Slovencev doma in po svetu, in iz zavesti te ožroženosti.

Slovenci smo ogroženi na več načinov: 1. zaradi transnacionalnega tehnološkega razvoja kot številčno majhen narod težko ohranjamo svojo identiteto; 2. zaradi vse večje ekonomske in predvsem politične krize v Sloveniji in Jugoslaviji, ki je posledica desetletja trajajoče nedemokracije sistema, kar se danes kaže v obnovljenih tendencah po prevladi centralističnih in unitarističnih sil v tej državi; 3. zaradi premajhne skrbi oblasti SRS in diplomacije SFRJ se jezikovno utaplajo Slovenci v Italiji, na Koroškem, na obmejni avstrijski Stajerski in v Porabju; 4. zaradi asimilacijskih procesov, katerim se vse težje upira še zlasti drugi in tretji rod Slovencev, tako da usiha dobrega pol milijona rojakov po vsem svetu.

Svetovni slovenski kongres bo povezoval vse dele slovenskega občestva v skupnost, katere temelj bo skrb za narodno ohranitev, medsebojno pomoč, internacionalizacijo slovenskega vprašanja in mednarodno uveljavitev ter priznanje Slovencev. Za Slovence ne vidimo druge možnosti za ohranitev kakor to, da se spravimo med seboj in trdneje povežemo s svetom.

Prvo, ustanovno zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa bo prihodnje leto. Mesto prvega svetovnega slovenskega kongresa še ni določeno. Iniciativni odbor za Slovenijo - in še mnogi Slovenci po svetu - predlagamo, da bi bilo mesto prvega zasedanja Kongresa Ljubljana. Pri nekaterih Slovincih v tujini pa obstaja tako močno nezaupanje v legalno slovensko oblast, da se zavzemajo za to, da bi bilo prvo zasedanje Kongresa neke v tujini, češ da udeležencem na njem ni oziroma ne bi bila zagotovljena osebna varnost.

Iniciativni odbor za Slovenijo ne pristaja na takšno vnaprejšnjo predpostavko in se zavzema za organizacijo prvega zasedanja kongresa v domovini. V nasprotnem primeru bi namreč a priori pristajali na to, da Slovenci zaradi tega, ker nimamo demokracijskega političnega sistema, tudi domovine nimamo.

Za organizacijo prvega zasedanja Kongresa v Ljubljani torej potrebujemo javno zagotovilo slovenskih oblasti, da bodo udeleženci tega zasedanja varni pred kakršnim koli osebnim preganjanjem ali diskriminiranjem. Govori se o nekakšnem spi-

sku vojnih zločincev, zato zahtevamo, da ta spisek vojnih zločincev z območja Slovenije, če obstaja, slovenske oblasti objavijo, kar terja normalno delovanje pravne države. Priznavamo seveda le mednarodni kriterij, torej imamo za zločince tiste, ki so mednarodno registrirani pri Komisiji OZN za vojne zločince.

Obračamo se na naslov in na Vas, spoštovani gospod predsednik, da v okviru svojih pristojnosti v imenu države Slovenije zagotovite javno razglasitev svobodnega prihoda udeležencem prvega zasedanja Kongresa, njihovega varnega bivanja in neoviranega odhoda, v skladu s Helsinško listino. V nasprotnem primeru bo, žal, obveljala kot resnična hipoteza, da Slovenci nimamo skupne domovine, in se bo prvo zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa moralo odvijati v tujini. To bi bila kaj žalostna slika naše nacionalne civilizacijske zrelosti in državne suverenosti.

Prosimo Vas za odgovor najkasneje do 15. februarja 1990, kajti pozitivno rešitev vprašanja svobodnega prihoda sodelavcev potrebujemo ne le za samo prvo zasedanje Kongresa, ampak tudi za pripravljane sestanke. Prosimo, da nas razumete, da bomo morali - če v tem času odgovora zagotovila ne bomo dobili - razumeti molk kot negativni odgovor, ker nas čas že priganja.

S tem pismom bomo seznanili tudi javnost.

Svetovni slovenski kongres, Iniciativni odbor za Slovenijo;
Predsednik: Vlado Habjan

PRITOŽNA KNJIGA

Kaj vse se lahko kupcu pri Avtomotorju Celje zgodi

Prvega decembra l. 1989 sem po šestmesečnem čakanju iz Slovenija avto-Avto motor Celje dobil sporočilo, da lahko pridem po avto Yugo Florido. Četrtega decembra zjutraj, vmes je bil vikend, smo se skupaj z dvema delavcema prodajalne na Miklošičevi v Celju odpeljali na železniko postajo, kjer so čakali avtomobili. Šest kupcev je lahko izbiralo med desetimi avtomobili te znamke. Po izbiri smo dobili komplet ključev, avtomobile odpeljali na servisni pregled in jih nato zaklenili na dvorišču Avto Celje. Kupci pa smo se odpravili v prodajalno Avtomotorja, kjer smo morali urediti vse dokumente, plačati prevoz, preizkusne tablice itd. Za račun so nam rekli, da ga bomo dobili naslednji dan.

Naslednji dan sem se s plačanimi položnicami napotil po avto, pri pisanju računa pa so ugotovili, da so številke motorja pomanjkljivo napisane. Ko sem hotel že plačani avto odpeljati na Avto Celje, da bi mi tam pravilno izpisali številke, sem doživel neverjetno presenečenje, zaradi katerega je tudi nastal sledeči zapis. V moj avto, vsaj mislim sem, da je moj, sta prihrumela Finko Radovan in njegova žena (oba stanujoča v Titovem Velenju), me odrinila od avtomobila in se na silo usleda vanj. Trdila sta, da je to njen avto. Dodala sta še, da so jima ta avto obljubili, ker sta si vedno želela rdečega, takšni pa so bili na razpolago le štirje.

Predlagal sem, da skupaj oddidemo do vodje prodaje, kar sta odločno odklonila.

Zato sem se odločil, da grem sam. Toda odgovorni na Avto Celje me je sprejel z nasmeškom, češ da je to moj problem, da je resnično Finkovima obljubil rdeč avto in da se naj zmenimo sami. Razočaran sem odšel nazaj, ostrmel pa sem, ko avtomobila ni bilo več na mestu, kjer sem ga pustil. Fink ga je odpeljal z nekimi drugimi ključi in brez dokumentov. Na Avtu Celje so na moje ponovno reagiranje odgovorili, naj si hitro izberem drug avto.

Seveda je ostal le še en avto, ki je bil za nameček še neispraven. Na srečo so mi ga popravili delavci Avto Celje, zanimivo pa je, da sem se z njim končno odpeljal s ključi prejšnjega, saj je ključe tega avtomobila že vzel Fink, ki mi je na nek način ukradel avto. Odgovornih na Avto motorju to sploh ni zanimalo.

Sedaj se kajpak vozim s priokusom, da sem bil izigran. Po vplačanem vrstnem redu sem bil med prvimi, na koncu sem dobil »ostanek«. Očitno Skaza kar sam določa vrstni red, kriterij pa so zveze in poznanstva. In kako človek ne bi doživel šok, ko je avtomobil neznansko težko kupiti, potem pa se iz tebe še norčujejo.

Da se Fink rad postavlja z visokimi kvalifikacijami, pri tem pa nima niti kanček človeške kulture in ponosa, je opisani primer prav gotovo dokazal.

O poslovanju Avto motorja pa sploh nima smisla pravljati besed. Takšno poslovanje je v »normalnem« svetu v enem tednu obsojeno na propad.

Sašo Šarlah, Žalec
Kvedrova 6

ZAHVALE - POHVALE

Zahvala zdravnikom

Ob okrevanju po zahtevni in uspešno opravljeni operaciji se najlepše zahvaljujem zdravnikoma dr. Lovšinu, ki me je operiral, in prim. dr. Vengustu, ki je vseskozi spremljal potek mojega zdravljenja. Prav tako se iskreno zahvaljujem vsemu osebju na ortopedskem oddelku za trud in human odnos ter jim želim srečno 1990.

MARIJA VIPOTNIK
Dom upokojencev

Zahvala upokojencev

Zahvaljujemo se vodstvu in celotnemu kolektivu osnove šole Polzela, ki nam je pred novim letom organizirala tako prisrčen sprejem in nas tudi pogostila. Se posebej, ker je polzelski kolektiv eden redkih šolskih kolektivov, ki se spomni svojih nekdanjih delavcev.

Upokojenci
OŠ Polzela

Popravek

Glede mojega prispevka z naslovom »V živilih iz Celja ugotovili težke kovine«, ki sem ga objavil v rubriki Pisma bralcev v Novem tedniku z dne 31. 8. 1989 in v katerem sem med drugim omenil tudi predsednika IS SO Šentjur pri Celju in njegovo zanimanje za določeno dejavnost v popoldanskem času, ta prispevek dopolnjujem oz. popravljam v toliko, da sem to dejavnost omenil na podlagi nepreverjenih podatkov, ki sem jih dobil na terenu.

JANEZ ČERNEJ

Črnolaso dekle iz lezbične sekcije

Organizirana spolna drugačnost

Sonja je na videz prav takšno dekle, v kakršna se fantje najpogosteje zaljubljajo. Zelo ženska, če je treba odločna, postavna, modra. Črnolaso dekle za ljubezen na prvi pogled, če v to verjamete. Meni, starejšemu, je bila všeč na drugi pogled. Vsaka duša ima tudi šibke, slabe plati. Pred persom javnosti želi tudi ugajati, zato moraš biti previden. Sonja si za to ni prizadevala. Bila je odkrita. Le svojega pravega imena ni pustila objaviti. Zato sem ga spremenil. Njena duša je, sem ugotavljal med pogovorom, tudi nekoliko ranjena, bolj plašna in negotova. Ali je to posledica njene drugačnosti? Kakšne?

Prikupna študentka s Celjskega skriva svojo spolno drugačnost. Popolnoma sprosti se le v krogu svojih prijateljic z istim spolnim nagnjenjem, lezbijk. V slovenski Lezbični sekciji LL v Ljubljani je med tistimi petimi do desetimi najdejavnejšimi. Spoznal sem jo s posredovanjem Študentskega kulturnoumetniškega centra, Škuca, kjer je LL sekcija. Sprva so mi na Škucu posredovali napačno telefonsko številko. Po dvodnevnem tu-tutanju, ko ni v zasebnem stanovanju nihče dvignil slušalko, sem nato spoznal še Škucovo in svojo pomoto. Lezbijke v LL sploh niso več v okviru bolj znanega Lilita.

Štajerska prevlada

Na pogovor je Sonja pristala takoj in brez pomislekov. Njen edini pogoj je bila anonimnost. Zakaj?

»Zaradi nazorov družbe smo se prisiljene skrivati«. Zavrže jih lahko lastna družina, zapustijo prijatelji, izgubijo lahko službo. LL sicer vabijo vsakogar, ki ima podatke o zatiranju in diskriminaciji ali ve za takšne primere, da jih sporoči. Ponekod po svetu, v manj civiliziranih državah, jih celo izgnajo, pošiljajo v kazenske

v Mladini. Po tistem, ko so objavile svoj naslov, so začele prihajati prve lezbične ženske. V Sloveniji so organizirane samo v Ljubljani. V Zagrebu je pred dvema mesecema nastala sorodna lezbična skupina »Lila iniciativa«.

»Naš prvi namen je socializacija. To, da imajo ženske, ki so v izolaciji, kam stopiti«.

S svojimi lezbiškimi prijateljicami se Sonja srečuje tudi v njihovi diskoteki. »V povprečju prihaja približno 50 žensk. Iz vse Slovenije, iz drugih republik, iz Italije in

Še zdaj pridi k meni! Odreši me, prosim, težkih skrbi! In po čemer srce hrepeni, mi izpolni! Zaveznica v boju, stoj mi ob strani!

Sapfo
starogrška pesnica, z otoka Lesbos
6. stol. pr. n. št.

prevzgojne zavode, v umobolnicah in zapore. Misli, da so do lezbijk pri nas vseeno strpnejši kot do moških homoseksualcev.

»Mogoče se jim zdimo politično manj nevarne, manj angažirane in nas tudi ne jemljejo resno«. Potem se je nekoliko zamislila in še dodala. »Ženska seksualnost se nasploh gleda s podcenjevanjem«.

Sekcija kot zatočišče

V lezbični sekciji je že od oktobra 87, ko so se organizirale. Začele so s prilogo

Avstrije. Predvsem pa iz Slovenije«. Od kod prihaja na srečanja največ lezbijk? »Večina žensk, ki prihajajo iz drugih krajev, je s Štajerske. Ne vem, zakaj. Verjetno je to stvar mentalitete, odprtosti. O tem sem že razmišljala«.

Sekcija LL ima tudi redne sestanke. »To so sestanki delovne narave. Odgovarjamo na pošto, telefonske klice in se pogovarjamo o raznih problemih. Pripravljamo tudi različne kulturne projekte, bilten«. V LL dobijo tudi veliko pošte. S sedemdesetimi, predvsem slovenskimi lezbijkami so tudi v pisnih stikih.

Lesbozine

Veliko pošte prihaja tudi iz tujine. Povezujejo se z ILIS, Mednarodno lezbiško informativno službo, ki ima sedež v Amsterdamu in podobnimi organizacijami v zahodnih in vzhodnih državah. S Škucovo in nizozemsko pomočjo so izdale dve številki Lesbozina, v 250 izvodih, ki ga pošiljajo tudi po svetu. Na njihov bilten sta se naročili tudi knjižnici amsterdamske in michiganske, ameriške univerze. Sonja so

pohvalile za Lesbozine tudi dunajske lezbijke, ki se poznajo z našimi z mednarodne konference v Oslu in tudi s srečanj v Budimpešti in Varšavi. Pisali so ji: »Če imate podatke ali članke o vaši skupini v Jugoslaviji, ki bi jih želela objaviti (svetovnem) poročilu, jih prosim pošljite do konca maja«. Slovenske lezbijke se ne morejo pritoževati, da se o njih v Sloveniji in na Hrvaškem ni pisalo. Vse do hrvaških re-

vij Svijet in Danas. Njihove prireditve najavlja med ostalimi tudi dnevnik Delo.

Lezbiška kultura

V Ljubljani so LL priredile večer lezbiške poezije, predavanje o švicarski lezbiški pisateljici Annemarie Schwarzenbach, organizirale prvi mednarodni lezbiški kamp na otoku Rabu in teden lezbiškega filma, ki na bi bil tradicionalen.

Njihov Lesbozine je zanimivo glasilo, pritrjujejo tudi njihove prijateljice iz drugih druščin po svetu. V zadnji številki, ki so jo izdale, objavljajo spolno raziskavo o lezbijkah ameriške raziskovalke Shere Hite iz revije Stern, odgovore na temeljna vprašanja o lezbistvu, razmišljanja, specifično problematiko, slovensko lezbično poezijo, odkrivajo vzroke lezbistva, pišejo o razvoju spolne orientacije, informirajo prizadete starše, pišejo o lezbiškem umetniškem filmu, o lezbiškem kampu na Rabu, o številnih možnostih lezbiških počitnic v tujini, o mednarodnem kongresu židovskih lezbijk in gayev in o preganjanjih v Romuniji, naslove številnih lezbiških revij v Evropi, Ameriki in Avstraliji ter povzetek vsebine Lesbozina v angleškem jeziku. Nekaj filmov z lezbiško tematiko, ki so jih LL predstavile na tednu lezbiškega filma, so predvajali tudi na ljubljanski televiziji.

»Manj izobražene lezbijke pridejo, da si poiščejo partnerice in nimajo toliko smisla za zahtevnejše projekte«.

Kako ste, Sonja, zadovoljne s svojim položajem v Sloveniji? »Vsekakor je Slovenija najliberalnejša. Zato ni naključno, da je prva lezbiška skupina nastala v Ljubljani«. Pa kazenski zakonik? »Omenjene smo samo v hr-

3 KRVAVA DRAMA TEHARIJ

Piše ROMAN LELJAK

Mičović o tem pove takole: »Mednarodna družba za človekove pravice s sedežem v Frankfurtu usmerja svojo dejavnost v dežele Vzhodne Evrope in v Jugoslavijo. Njen generalni sekretar je sovjetski emigrant (imena Mičović ni navedel, op. p.). Pravi cilji te družbe se pred mednarodno javnostjo prikivajo z deklaracijo o človekovih pravicah in s pomočjo žrtvam politične, verske in rasne diskriminacije. O tem, kaj je glavni cilj te organizacije, če govorimo o Jugoslaviji, pa pričajo njene konkretne dejavnosti: organizacija demonstracij pred našim predstavništvom v ZRN, intervencije za emigranta M. Mihajlova, peticija sekretarju Združenih narodov za zaščito pravic Đilasa, proustaškega elementa Tutmana, Paraga in drugih...»

Helsinška mednarodna organizacija je bila ustanovljena leta 1980 v Zürichu, njeni člani so v glavnem disidenti. Predsednik te organizacije je bil pred kratkim umrl sovjetski disident Saharov, v delu pa so aktivni tudi Mihailo Mihajlov, Ivan Supek in eden od vodij ustaške emigracije - M. Vidović...»

Državljska vojna

V tem slogu je Mičović navedel vse organizacije v svetu in Evropi, ki svoje delovanje usmerjajo v zaščito člo-

vekovih pravic. Po njem je to samo oblika specialne vojne proti Jugoslaviji. Za nameček pa med branjem teh vrstic bodejo v oči hrvaški »disidenti«, ki poleg sovjetskih ob spolitiziranih procesih napadejo sistem Jugoslavije.

Kakorkoli že, državljanska vojna se je pričela v Sloveniji s sklepom Komunistične partije, da kot edina politična stranka v Sloveniji prevzame oblast in to ne glede na voljo vseh drugih. Vsi, ki bi se ji zoperstavili zunaj tega programa, so bili razglašeni za sovražnike ljudstva. Končni krvavi spopad državljanske vojne pa se je odvijal (poleg drugih mest) tudi v lagerju na Teharjah.

V tem kontekstu pa je potrebno iskati razlog in razlago ukaza ki je veleval graditi taborišče.

Prve žrtve je treba iskati med pripadniki Slovenske ljudske stranke, Jugoslovanske narodne stranke, Narodne radikalne stranke, Socialistične stranke Jugoslavije in Samostojno demokratske stranke. Niso napačne trditve, da je prav Teharje pokopališče parlamentarnega sistema, ki smo ga imeli v stari Jugoslaviji.

Za sovražnike in gobavce ljudstva so bili vzeti vsi, ki niso bili na liniji ideoloških smernic partije. Ali, kakor mi je dejal pripadnik bivše radikalne stranke (Narodne

radikalne stranke) iz Celja:

»Partija se je maščevala vsem strankam zaradi zmote, ki smo jo storili leta 1941 v Ljubljani. Po napadu na Beograd so bili prekinjeni vsi kontakti s tem mestom, predvsem zaradi razsula. V Ljubljani smo se sestali, da bi ustanovili tako imenovani Narodni svet. Takrat smo zavrnil vstop partije v Narodni svet (čeprav si ga je želela) z utemeljitvijo, da so lahko člani Narodnega sveta samo organizirane in politično priznane stranke, to pa partija takrat ni bila. Danes se ne bi tako odločili.«

Če je bilo tako (in ni razloga, da ne bi bilo), lahko sklepamo, da bi verjetno tudi monolitna OF bila drugače organizirana, če bi se partija takrat enakopravno vključila v Narodni svet.

Kdorkoli je bil tisti, ki je bil poslan za bodečo žico, je moral prestati pekel, strašno usodo človeka, ki mora umreti. Poleg političnih razlogov sta bila še dva, zaradi katerih so gonili ljudi v smrt: tiste, ki naj bi se bili na kakršenkoli način omadeževali s sodelovanjem z okupatorjem in tako imenovane vojne dobičkarje. Nema lokrat pa so bili poleg tega ljudje usmrčeni zaradi zasebnih spominov. Partizanski veljaki so izkoriščali svoj položaj in reševali privatne tegobe svojega življenja in drugih.

Temu bi Slovani rekli: krvava osveta!

Spominjanje

Moč, ki se izrisuje neke v intimnih globinah, želi na plano. Je močnejša od luči, ki mi sveti v oči in mi povzroča pekoče solze, me želi zadržati. Zakaj je ta svet, zakaj ljudje živijo, a ne smejo zapisati, izgovoriti tega, kar čutijo. Kakšna ideološka sila preprečuje vse to. Izoblikovana nova pojavnost ne more biti izmišljotina pobalina, dojenega s sovraštvom, je lahko le vprašanje, up na odgovor. Nič ne more kratkoma izginiti, nič se ne more pozabiti. Spominjanje je tisti Spoznavni proces, ki oživlja trenutke preteklosti, jih tehta drugače, bolj sprejemljivo.

Sam sem prešel iz enega stanja v drugo, iz ene oblike v drugo in doumel sem precej zablod prejšnjega življenja. Kje so meje racionalnega razmišljanja? Razmišljam o dogodku, ki se je zgodil neke v preteklosti, v času, ko je shodil moj oče. Išcem obvladujoče razmišljanje, obvladujoče mnenje, ustrezno takrat in ustrezno danes. Neodkritih, neizrečenih elementov te zgradbe je veliko preveč, da bi se avtentično ponovno lahko izkazalo, zasvetilo v pravi luči. Zato so moje misli namenjene drugim v premislek, v spozna-

nje in smernice za ponovno razmišljanje. Misli se morajo udejanjiti skozi čas, skozi prvo človeka, njegovo zavest.

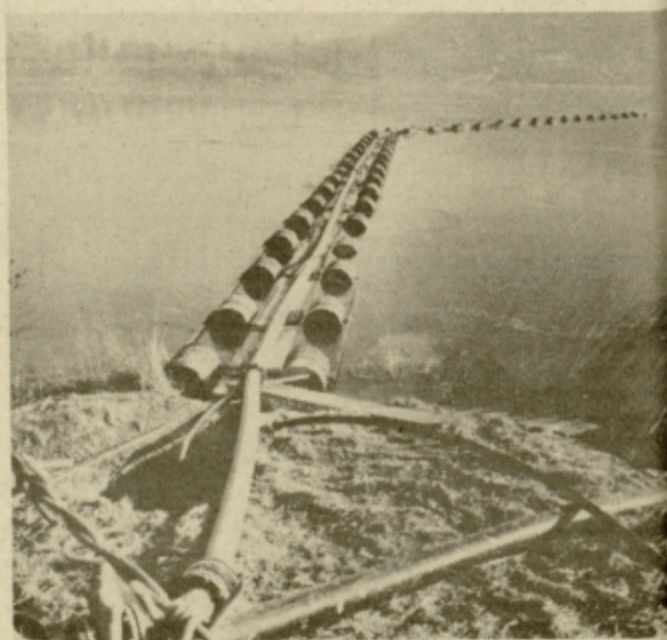
Ustreči zgodovini, prepleteni s politiko, brez zapiskov in dokumentov je klavno dejanje. Odrimamo lahko pesem, omenimo lahko prihajajoče bogove, ne moremo pa si izmisliti dejanj. Beseda, ko je enkrat zapisana, je močno orožje in nepretregna nit. Nevidno območje je lahko samo malokrat vidno in kot takšno je tudi sprejeto.

Tokrat je potrebno zapisati besede o zavrženih ljudeh, krvavo izobčenih v večinselnj politični nevihti. To nismiselno nevitno so pričeli starši današnje oblasti, še živeči in močni. Skrito bistvo je naperjeno prav zoper njih in to je osebno nevarno.

Revanšizem švabobrancev

Umi boljše vizma vedno imenujejo domobrnce SS-ovce, švabobrnce, dejanja partizanov pa povzdigujejo v nebo. Valentin Tratnik v svojem pismu, objavljenem v Delu (15. junija 1989) zapiše:

»... ne gre samo za spravo, za pobite SS-ovce, švabobrnce, za svoje, somišljenike, poduk mladini, gre za revanšizem, izzivanje množic, za misel, ideologijo, za javno povelicanje, in propagiranje klerofašizma, za javno sramotitev NOB, komunistov in boljše vizikov ter vsega svobodoljubnega ljudstva. Po bitim tako ali drugače ne pomaga nič. Svojem in somišljenikom, ki se z resnico vse do danes niso bili sposobni soočiti in je do kraja razčistiti...»

Grobišče pod sadro na Teharjah.

Joga – hrana za višji duhovni nivo

Ko je učenec pripravljen, se bo prikazal učitelj...

enskem zakoni-
mladoletnih, nik-
nismo niti ome-
se jim po Evro-
tiče Evrope, je
ej pred nami.
no specifičnih
romno ženskih
lišč. Pri nas ni
obimo ga od

Sili

tiska mentalitete
zbijke prisiljene
ti. Sonja pove iz
to je značilno za
jike, ki so se po-
s tem prikri-
no življenje je
lik osebni pro-
no. Danes se ne-
še odločijo za
vnm pa se zato

e vrnila k dejav-
ne sekcije. Mo-
vi novinar, ki je
novih velikih na-
tujemo medna-
čno konferenco
Julija prihodnje
pa teden lezbic-
in za konec leta
to biltena». Les-
bi prihajal na
šestkrat letno,
načrti padli

sekcija je temu
življenja. Tam se
govori o tistih
vah, o katerih bi
al dih ali pa bi
h ust.

am si, kako se za
tekleto ozirajo
udi skušajo dvo-
kušajo pridobiti
zen. Narava je
onja jih ima vse-
t ljudi. Dobre in

o nekoč po uli-
zila otroški vo-
je ne bodo izve-
esnice.

NE JERANKO

no zveni Tratni-
sestavek. Žrtve
ozabiti surovosti
politike boljše-
razume Tratnik
ih likvidatorjev.
edno. Mogoče pa
u vse to prikrito
čno obarvano.
v jasku Barbara
uda jama pri La-
so mrtve iz Ma-
nkajšnjega tabo-
bilo na prostoru
Tama, zvezanih
o deset skupaj.
veliko žena in
pa so jih pobra-
nov na progi Zi-
elje in iz lagerja
V sto metrov
so jih metali ži-
trali med trupli.
Niso bili vredni
bi jim skrajšala

Zahodna civilizacija je šele pred desetletji začela zares upoštevati znanja, ki jih na Vzhodu s pridom uporabljajo že tisočletja. Vzhodnjaška filozofija nas uči, kako pomembno je poglobiti se vase in prislunhiti svoji notranjosti... Prav zaradi hlastanja po materialnih dobrinah in nevzdržnega življenjskega tempa je človek zamenjal svojo duševnost – temeljno gibalno zdravje in bolezn.

Pot, ki nam jo ponuja Vzhod, je preprosta in zahtevna obenem: poiskati harmonijo v sebi in z okoljem, ki nas obdaja. »Teško, a ni problem, ker me ne zanima in ne privlači!« Nekako takole razmišljate že v uvodu, mar ne? Vendar bom za tiste, ki namesto vsakdanjih političnih naplavin rajši preberete kaj »globjega« in v globini le-tega najdete svojo skrito vizijo, nadaljeval poglavje o – za nekatere tabu temi – jogi, čeprav se o njej ne da ne govoriti ne pisati, ampak jo je treba spoznati in doživeti.

Žalska Izkušnja

Še ne dolgo tega so se na žalski delavski univerzi dvakrat tedensko sestajali mladi in malo manj mladi iz vseh koncev naše regije. Pod vodstvom **Jean-Francoisa Arnška** je skupina, ki je na začetku štela deset interesentov, morala skozi Scilo in Koribdo (dvorana brez ogrevanja, hrup, preganjanje...) in tako so se na poslednji od dvajsetih seans zbrala le tri dekleta.

Tečaj, ki je trajal deset tednov, je vodil Jean-Francois Arnšek, ki se s hatha in integralno jogo ukvarja že dvajset let: »Čeprav je bil to tečaj hatha joga, sem udeleženkam že na začetku povedal: če so receptivne, lahko pridobijo še znanje integralne joga.«

Pri hatha (beri: hata) jogi gre za poživljanje telesne sposobnosti in notranje koncentracije. Sestavljena je iz telesne vadbe (različni položaji – asane), pri kateri je pomembno pravilno dihanje – prana-jama. Tako se v organizem uvede poseben kisikov režim in sam organizem sčasoma postane sposoben maksimalnega izkoriščanja energije, ki jo po potrebi usmerja v vsak organ, da bi napoved zaživel v popolnem sozvočju z naravo.

Integralna joga pa vključuje dosežke vseh ostalih vrst joge, vendar s posebnim pristopom – namesto, da bi energijo vzbujali na dnu hrbtenice, jo prikličemo nad glavo, kjer je sahasradala – lotus s tisočeriimi listi in vodstvo joga prepustimo mahašakti – božji sili.

In kako so jogo doživljale **Bojana Dolar** iz Žalca, **Mihaela Sem** in **Mojca Bizjak**, obe iz Mozirja, edine, ki so v tej skupini vztrajale do konca.

Iz radovednosti v kobro

Naj vprašanje zveni še tako vsakdanje, a vendarle, zakaj so se odločile za

tako nevsakdanjo duhovno rekreacijo?

Bojana: »Za tečaj joge sem se odločila, ker pri napornem študiju potrebujem določeno sprostitve. Doslej sem ponavadi zvečer tekla ali se ukvarjala z aerobiko, vendar sem kmalu spoznala, da tovrstno početje nima neterkega globokega smisla. Tako sem prišla na tečaj z namenom, da se najprej telesno razgibljem, ker pa se slučajno ukvarjam tudi z meditacijo, le-ta predstavlja skupaj z jogo posrečeno kombinacijo. In... Lahko rečem, da sem našla tako telesno kot duševno sprostitve.«

Mihaela: »Mene so že prej zanimale vede, ko pa sem prišla do hinduizma in budizma, sem ugotovila, da bi se s pomočjo joge lažje približala vzhodnim religijam.«

Mojca: »Z Mihaelo sva se o tem že poprej dovolj pogovarjali, vendar sem na tečaj prišla hoditi iz gole radovednosti.«

Jean-Francois: »Lahko rečem, da smo imeli srečo, kajti nima vsakdo primerne telesa za tako zahtevne vaje. Seveda pa je potrebna tudi močna volja, vztrajnost in te vrline so vse tri v veliki meri pokazale... in s tem prav gotovo nekaj pridobile.«

Kako pravzaprav izgleda seansa joga?

»Najprej smo obdelali pravilen način dihanja, ki je vključen v položaje. Med seanso, ki traja eno uro, je potrebna tišina, tako zunanja kot notranja, ki je bistvenega pomena in predstavlja prvi korak k jogi, kar pa ni tako enostavno. Asane (položaje) je potrebno izvajati redno – vsak dan, kajti šele po večih letih vaje se lahko pokažejo duhovni in fizični učinki. Cilj hatha joga je, da nekoga dne poračimo samega sebe... Za pridobitev koncentracije – natančnega opazovanja in spomina, sem vključil v program učenje sanskrta, svete indijske pisave. Na prvi stopnji smo se učili abecedo, ki je zelo obširna. Četudi na prvi pogled morda ni preveč razvidno, sem pričel, da pomaga pri poglobljanju v notranjost,« je povedal Arnšek.

Mihaela: »V prvih treh položajih se zelo sprostiš. Asane se imenujejo: lok, kobilica, kobra. Pri teh zadržiš dihanje in napneš trebuh. Sledijo klešče (še prej – zibanje, ki ne spada k hatha jogi, vendar ga za-

radi hrbtenice uporabljajo vsi zahodnjaški učitelji, op.a.), ki jih zaradi premajhne gibčnosti ne obvladam do popolnosti. Ostale asane so še: položaj učenca, priprava na lotos, bočne klešče, riba, kjer se končno raztegneš in dihaš s trebušno prepono in kot zadnja je joga mudra. To je deset položajev na prvi stopnji.«

Lebdenje proti soncu

Bojana: »Po seansi sem sposobna večje koncentracije pa tudi telesno sem lažja. Umirjenost traja največ dve uri, če sem sama, potem se izgubi...«

Mojca: »Ko še nisem hodila na tečaj joge, sem bila zelo nervozna, moram priznati, da se sedaj ta nervoza spreminja v umirjenost, sproščenost. Če bi se z jogo ukvarjala več let, bi verjetno nekaj občutila, po dvajsetih seansah pa se ne pozna veliko, vsaj kar se časovnega občutka sproščenosti po seansi tiče.«

Mihaela: »Tja pridem... tako, čisto normalno. Ko končam, sem nekako omotična.«

Jean-Francois: »Čeprav smo imeli na razpolago pol ure za teorijo (sanskrt) in uro za samo seanso, je dejansko še vedno premalo časa. Ide-

alno je, da tudi po seansi ostanemo skupaj; na tleh v mirovnem položaju ali v kakšnem stabilnem položaju, tako se ohranjajo pridobitve: mir, svetloba in s tem podaljšamo dobrodne učinke. Vendar, ko se naš dogovorjen čas izteče, moramo iz telovadnice... in vse se prekine.«

In na kaj se misli, ko se nič ne misli, ko je tema in

praznina... Kaj se vidi, ko ne gledaš... »

Bojana: »Kar naenkrat se mi prične prikazovati sonce. Postane celo tako svetlo, da odprem oči in res pogledam, če zunaj tako močno sij... ali pa obratno – popolna tema, a sije sonce... Na nič ne misliš in uživaš hkrati.«

Mihaela: »Nekoč sem zagledala sonce in se mu počasi približevala. Za njim je bilo temno, ploščato. Ko sem se vračala, sem zagledala planete... Potem je prišel naslednji položaj in sonce je izginito.«

nem. Čez čas, ko sanje postanejo resničnost, se sprašujem, kdaj sem to že doživela? In to se ponavlja... »

Povratek v realnost

Ljudje ali bolje posamezni ljudje, ki poskušajo ali celo zavestno živijo s filozofijo daljnega vzhoda, so v našem okolju nemalokrat izpostavljeni očitkom zlahtnih meščanov in ostalih »visokociviliziranih normalnežev.«

Bojana: »To je stvar, ki je ni mogoče na ves glas

naju kot na račun joge. Govorile so celo o jogiju kot posteljni vzmetnici. In bolj ko sva jim poskušali stvar razložiti, manj so razumele. Če koga resnično zanima, mu pojasnim, nekateri vsaj poskušajo razumeti, ostalim je pa tako ali tako vseeno.«

Jean-Francois: »Na tečaju sem ponudil tudi jedilnik, ki ga imajo v asrama integralne joge. Stavila ga je mati asrama v svoji zadnji reinkarnaciji. Jedilnik omogoča popolnoma zdravo življenje, je pa vsak dan enak. Vegetarijanskemu jedilniku je osnova cel riž, biološko gojen in mleko. Seveda je zelo povezan z jogo.«

Bojana: »Vem, da Indijci ne jedo veliko mesa in zato sem tudi sama prenehala, četudi me včasih premami kakšen kos. Resnično sem se počutila preveč obteženo z mesom. Ne vem, morda to ni ravno posledica joge...«

Mihaela: »Ko sem pričela hoditi na tečaj, sem postala vegetarijanka. V začetku je bilo življenje brez mesa težko, vendar sedaj po dveh mesecih z njim nimam več težav.«

Mojca: »Trudila sem se, vendar mi ni uspelo. Vedno me premaga kakšna salama.«

Indija kot žarek upanja

Mojca: »V sebi že dolgo gojim željo, da bi šla v Indijo. Pri nas se po njihovo ne da živeti. Biti sam... Ne, ne, povsod pridejo zraven ljudje in nimaš ti-stega miru... Pa še čuden se jim zdiš!«

Bojana: »Indijska filozofija za razliko od zahodne ni materialistična. Prišla sem do odločitve, da nekje v sebi iščem mir in zadovoljstvo, seveda ne morem brez materialnih dobrin, ker sem v takšnem svetu vzgojena in ne bi mogla živeti kot kakšen guru v Indiji. Upam pa, da mi bo s treningom joge uspelo najti notranje zadoščenje. Odvisno je le od mene same, saj v končni fazi gre le zame. Živeti se da, kakor se sam odločiš in če hočeš živeti tako, potemtakem je nemara res najbolje, da odpotuješ v Indijo.«

razlagati. Dovolj je, da to veš sam, kajti le redko kdo te bo razumel: je neke vrste tabu tema in ljudje te bolj čudno gledajo. Če pa z nekom govoriš isti jezik, takrat joga ni nič nenavadnega, kar v bistvu tudi ni – je le eden od načinov življenja. Nekdo se naprimer sprošča v disku in potem spi pol dneva, kdo drugi kombinira z nekaj tega in malo onega in bolj ko si v tem, bolj spoznaš kvalitete primernejšega sproščanja. Popolnoma normalno je živeti na ta način, sicer se tako ali tako ne razlikujemo od ostalih. Tista ura joge nas ne spremeni v tolikšni meri.«

Mihaela: »V domačem okolju kristjani verujejo v boga in tisti, ki me poznajo, težko sprejmejo, da sama bolj verujem v posmrtno življenje.«

Mojca: »Z Mihaelo sva članici pevskega zbora in na eni od vaj sva se vnaprej opravičili zaradi zamude – argument: tečaj joge. In reakcija! Kolegice so se norčevale tako iz

Biti mlad in poln nad

Mladosti se odrasli vselej spominjamo kot nekega čudovitega, brezskrbnega časa. Hitro pozabimo, da so prvi koraki do zrelosti tudi polni bolečih spoznanj, novih resnic in neodgovorjenih vprašanj. V naslednjih vrsticah preberite, kaj menijo vaši vrstniki o svoji mladosti o svoji in naši sedanjosti in prihodnosti.

Moje otroštvo je bilo brezskrbno. Kot majhna deklica sem tekala okrog hiše, se igrala s sestri, nabirala rožice za babico, z dedkom hodila na sprehode ter čakala na starše, da se vrnejo iz službe.

Ko sem začela hoditi v vrtec, je še bilo otroštvo, a pojavile so se prve skrbi: zvečer sem morala zgodaj spat, da sem zjutraj lahko šla pravočasno v vrtec.

Majhna deklica je začela rasti in hoditi v šolo. V šoli, ki jo večkrat imenujemo kar drugi dom, sem spoznala sošolke in sošolce in med njimi našla prijatelje. Skupaj smo doživeli marsikatero veselo pa tudi žalostno urico. In sedaj smo tu, v osmem razredu pred veliko in življenjsko odločitvijo: KAM po končani osnovni šoli?

O tem veliko premišlujem, a bolj ko premišlujem, vedno bolj se mi zdi, da je moj cilj vedno bolj meglen in nedosegljiv. Šola, za katero sem se odločila, je težka in ne vem, ali jo bom dokončala ali je ne bom. Če jo bom, se postavi novo vprašanje: »Bom dobila službo?« Zavedam se, da »življenje ni praznik« in je treba tudi delati. Pod toliko in še več vprašanji se skriva moja prihodnost, ki jo še poslabšujejo razmere v naši domovini. Kot tisočim drugim tudi meni ni vseeno, da hoče nekdo moj narod, ki ima tako dolgo zgodovino in je tako dober, da drugim pomaga v nesreči, sedaj nenadoma brez našega dovoljenja odcepiti in odtujiti od Jugoslavije. Zakaj mislite smo Slovenci, tako majhen narod, še vedno v Jugoslaviji? Zato, ker smo trdni in se ne pustimo uničevati. Moja prihodnost je na koncu odvisna tudi od tega, ali lahko domovini in njenim vodjem zaupamo.

Ko tako premišlujem, imam blazino pogosto mokro od solz, ker se mi zdi, da je naša prihodnost negotovna in že nekaj časa visi na nitki.

TATJANA ZALOŽNIK, 8. a
OŠ 3. bataljon VDV,
VITANJE

Bil je zimski dan, ko sem prvič zagledala luč sveta. Moj prvi dih je bil poln upanja in srečne prihodnosti. Sestra se me je

razveselila, saj si je želela, da bi bil kdo mlajši in bi bratu čakal po zvezkih, kakor je on njej. Že moji prvi koraki so bili za družino ponos in veselje. Tekala sem sem in tja in z mano moja mladost.

Prva leta še nisem občutila pomanjkanja, tudi razglabljala o svoji prihodnosti nisem. Vse je bilo čudovito. Ko sem čebljala, se igrala, tekala in govorila sama s seboj, niti nisem pomislila na kaj hujšega. Pa se je le zgodilo.

Pri petih letih je šla v bolnišnico mama, ki mi je bila v tem času najbolj potrebna. Nekaj časa sem bila pri sestri, potem pri stricu. Nikjer se nisem počutila dobro, vsepovsod sem bila stisnjena med štiri stene. Name so prežali drugi pogledi. Nikjer ni bilo prave materinske ljubezni. Pa sem tudi to prebila in čakala na prvi šolski dan. To je bilo moje veliko spoznanje drugega sveta, novi obrazi, ki niso bili vedno dobri z menoj. Ko sem hodila v šolo, se mi je zdelo, da hodim na drug svet. Upala sem in se borila, da bi bili za mano hudi in težki trenutki prvega branja, spoznavanja črk in računanja. Z veliko borbo sem dosegla to, kar sem želela. Velikokrat v šoli nisem bila zbrana, saj me je skrbelo, kako bo doma. V tako veliki hiši, pa sama. Zakaj? Oče je bil kar naprej v bolnišnici, zato tudi nisem občutila trde očetove roke.

V teh trenutkih, ko je potrebno gledati na odločitve, kam naprej, je zelo težko. Cele dneve se je treba učiti, zato nimam prostega časa. Oh, ta šola!

Nadaljnjih načrtov nimam, saj če bi se kaj groznega zgodilo, bi se mi ti podrli.

TANJA ŠIVAK, 8. r.
OŠ Bratov Letonje
ŠMARTNO OB PAKI

Učimo se, da je Jugoslavija naša socialistična federativna republika, in da ima vsak narod svojo pravico so jezika, kulture, skratka, da odločamo sami. Pa je res tako?

Živimo v obdobju najhujše krize v naši državi, ko nam ukazujejo drugi, ko nimamo pravic, ko marsikdo ne more zbrati denarja niti za kruh, kaj šele za obleko in stanovanje, pa smo vseeno še narod, ki se bori, ki noče, da bi vse, kar smo si med vojno pridobili, izgubili. Predvsem je to velik problem vseh nas, vendar pa so tu višji močje, ki o tem odločajo. Bodo lahko kaj naredili?

Pravijo, da je mladost najlepši čas v življenju, in da je ne moreš nikoli pozabiti. Kako lahko sploh pomislimo na to, ko pa nas vsak dan mučijo težave in se

Pasja uta

Bilo je toplo sončno popoldne. Odločili smo se, da bomo našemu Neru naredili novo uto. Odšli smo veselo na delo.

Najprej smo iz kolibe nanosili deske. Iz debelejših smo naredili dno. Nato smo določili velikost ute. Ati je razžagal deske na določeno dolžino. Ko so bile vse deske razžagane, smo pribijali drugo ob drugo. Nenadoma sem se s kladivom udarila po prstu. Od bolečin nisem vedela, kam naj postavim prst. Stisnila sem ga med kolena in skalala kakor igriv žrebiček po livadi. Bolečine

so ponehale in zopet sem lahko nadaljevala delo. Uta je bila že od vseh strani obita, le streha ji je še manjkala. Streha nam je delala preglavice. Enkrat je visela na levo, drugič na desno. Končno smo jo le uravnali in pribili. Naredili smo še luknjo in odrezali predolge deske. Uto je sestra pobarvala, jaz in ati pa sva pospravila orodje. Uta je kmalu stala na svojem starem mestu.

V zahvalo nam je Nero že drugi dan zgrizel streho.

URŠKA KRAJŠEK, 6.a
OŠ Edvard Kardelj
SLOVENSKE KONJICE

Otrok otroku v pomoč

Sem star 10 let, hodim v 4. a razred OŠ Prve celjske čete. Sem brez finančnih sredstev, mamica je invalidsko upokojena samohranilka. Kljub temu bi rad pomagal otrokom v Romuniji. Dal bi jim oblačila in obutev, kar mi je premajhno.

Prosim čimprej odgovor (kje bi bila akcija).
TEODOR GOZNIKAR
Cepova 19
CELJE

V Celju - kolikor smo uspeli izvedati - zaenkrat ni akcije za pomoč Romunije. Takšno akcijo vodi republiški odbor Rdečega križa. Toda tudi pri nas so otroci, ki jim starši ne zmorejo kupiti vsega, kar bi potrebovali. Zanje zbira občinski odbor Rdečega križa oblačila, občutev in druge potrebščine vsak dan, enkrat na leto, meseca maja, pa tudi v obsežni vseslovenski akciji. Če želiš komu kaj pokloniti, je najbolje, da se oglasiš na občinskem odboru Rdečega križa.

Poročilo s tekme dveh želv

Dober dan. Oglasha se iz Zelvrije. Tekmovali bosta dve želvi z imenom Trdonja in Trdnik. Tekmovali bosta v teku. Tekma se je pričela. Vodi Trdonja. Trdnik ga je pohodil in ga prehitel. Zdaj si je Trdonja opomogel in Trdnika prehiteva. Bravo, bravo! Trdonja hiti proti cilju. Do konca sta še dve minuti: Ali bo Trdnik prehitel Trdonjo? Ne, ne! Trdonja je zmagovalca.

RENATA KRAJNC, 4.a
OŠ Frana Krajinca
CELJE

Kruh

Kruh je dober, kruh je slasten, vendar vsi ga nimajo. Vsi si ga želijo pa ga ne dobijo. Drugi ga imajo pa jim ga ne dajo. Tisti, ki so dobri pa si ga delijo.

PETRA MISJA, 3.r
COS Marija Broz
BISTRICA OB SOTLI

HEJ! ZBUDI SE!
ČAKAMO SAMO ŠE NA TVOJ PREDLOG ZA IME NOVE ODDAJE, KI JO ŽE LAHKO POSLUŠAŠ NA RC OD PON. DO PET., VSAK DAN OB 19.30. NEKAJ PREDLOGOV ŽE IMAMO: PIONIR, OD SRCA DO SRCA, NEUGNANI VAL, FRKLJE IN FRKI, GLASBENI VRTILJAK ... PRISPEVAJ SVOJEGA!

ČAKAMO TUDI NA DRUGE PREDLOGE ZA GLASBO IN TEME ODDAJ. ČIMPREJ PIŠI !!! DOTLEJ BOMO ODDAJE KROJILI PO SVOJE. UPAM, DA USPEŠNO.

V RAZREDU SE STAVITE LEŠTIVCO GLASBE I PRIPISITE NAJ LUBŠO I KAVIGO IN FILM. PRILOŽITE FOTOCRAFIJO. RAZREDA ČE JE NIMATE, SPOROČITE JE NIMATE, POSLIKATE VAS PRIDEMO SLOV: VI TEDNIK RADIO CELJE TRG V. KONGRESA 3a 63000 CELJE

AERO

NAGRAJUJE ATKINE IZZREBANČE

Atkina zanka

Ali ljubite zemljepis?
Morda ga boste vzljubili z Atkino pomočjo. V prihodnjih tednih bomo v Atkinih zankah spoznavali naš planet - Zemljo. Tokrat vas Atka sprašuje: Kolikšen del zemeljske površine prekriva kopno: eno četrtno, dve četrtni ali eno polovico?

Odgovor pošlji na dopisnici na NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3a, 63000 CELJE do torika, 16. januarja 1990. En pravilni odgovor bo nagradila tovarna AERO. Zdaj dvakrat Atka ni zastavila zanke. Nazadnje pa je bil za nagrado izžreban: Katja Ložar, Trubarjeva 6, 63000 Celje.

ŽIRAF A

ŽIVELA JE VELIKA ŽIRAF A. IMELA JE MAJHNO ŽIRAF O VEDNO SE JE IGR ALA Z NJO

NUŠA 18
BREZAVČEK

moramo sprjazniti z dejstvom, da se učimo zato, da bomo v življenju kaj dosegli, in da se učimo zase. Z vsem se strinjam sedaj, toda bomo o tem lahko govorili v prihodnosti? Mladi si postavljamo cilje, ki jih želimo uresničiti in že sedaj so omejeni. Ne moremo si izbrati svobodnega poklica, ker ne vemo ali bo čez nekaj let to delo še potrebno. Vse več ljudi je brezposelnih in, ali je to plačilo za ves trud, ki so ga vlagali vsa ta leta? Morda tudi mi ne bomo s svojim vztrajnim delom ničesar dosegli in se ne bomo mogli boriti niti za svojo lastno domovino. Se vam zdi prav, da smo mladi tisti, ki bomo nosili posledice tega časa, in da smo mi tisti, ki nosimo s sabo posledice preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Odločen »NE« se pojavi pri odgovoru, toda kdo lahko kaj spremeni?

Mi, vi ali neznan človek. Čas bo povedal vse, zato čakajmo!

Tudi mednacionalni odnosi v Jugoslaviji so slabi. Že ko srečamo človeka drugega naroda, pomislimo najslabše o njem in mogoče je prav to narobe, mogoče le ni on tisti, ki »sovraži« Slovence. Niso vsi naši sovražniki, zato se ne smemo prenačati. Opravičeno pa sovražimo naše nasprotnike in le s trdnostjo jih bomo uničili. Bomo dobili več pravic, bomo samostojnejši in ali bomo imeli enakovredno besedo med narodi?

Vprašanj je tisoč in skoraj vsa so nerezljiva, vendar pa, kljub temu, SMO SLOVENC I in Slovenija je le naša dežela in ne bomo dovolili, da bi nam jo tako majhni ljudje uničili! Nam bo pri tem pomagala tudi ljubezen? Ljubezen nas združuje in mogoče...

NINA UDRIH, 8. a
OŠ Bratov Juhart, ŠEMPETER

V novem letu nov delovni čas v vseh **SERVISNIH ENOTAH GORENJE:** vsak dan od 7. do 16. ure, sobota od 8. do 12. ure

SKRB ZA VAŠE IN NAŠE PROIZVODE
Gorenjeservis

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE
TOZD Zdravstveni dom
»dr Jožeta Potrate« Žalec

objavlja po 126. čl. Zakona o zdravstvenem varstvu ter 76. čl. Samoupravnega sporazuma o usmerjenem izobraževanju in štipendiranju ZC Celje

- dve specializaciji iz splošne medicine
- dve specializaciji iz medicine dela, prometa in športa
- eno specializacijo iz pediatrije
- eno specializacijo iz šolske medicine

Pogoji:
- končana medicinska fakulteta-splošna smer
- opravljen strokovni izpit.

Kandidati naj vložijo prošnjo z dokazili v 8. dneh po objavi na delavski svet TOZD ZD Žalec.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30. dneh po odločitvi delavskega sveta TOZD.

SESTAVA: DUŠAN J. NOVAK	AM. FILM: IGRALEC (GEORGE)	LJUBLJ. TELEVIZ. NOVINARKA (OLGA)	OTOK V OTOČJU TUAMOTU	SOL MLEČNE KISLINE	FR. KNJIŽEVNICA (GERMAINE)	SVED. PESNIK (ERIK AXEL)	NOVI TEDNIK CELJE	IME PO STARŠIH	AM. FILM: IGRALEC (BURT)	ČLAN ORGANIZACIJE	POPOLNA PRAZNA	PODKOŽNI TUR Z VEČ STRŽENI	SVITA RIMSKEGA KORSAKOVA
MESTO OB JEZERU ARAL							STARO GLASBILLO S STRUNAMI						
TEBALDI NEPRISTEN SPIS							KOTNA MERA						
							LJUBLJANA						
										MITOLOS. ZLI DUH			
										ANTON INGOLIC			
											BARIJ		
											ANG. PEVEC ZABAVNE GLASBE		
RISBA: MIRO KASTELIC	POL. FILMSKI REŽISER (ANDRZEJ)	RIMSKI BOG LJUBEZNI	OSIJEK KENIJSKI ATLET (HENRY)	GLAVNI PROSTOR V KMEČKI HIŠI	ALFRED SL. RISAR STRIPOV (EDI)		IND. MESTO MYSORE	ČISTA PLACA					
PRIVRZENEK KARLA MARXA						MUSLIM. M. IME					TUNIZIJA		STARO-JUDOVSKI KRALJ
						IGRALKA BEGOVIC					INDIJSKI PISEC (RAJA)		
UBOJ				ZVEZA KOMUNISTOV		VRSTA ENERGIJE							
				ARGON									
OPERNI PEVEC ZUNEC				ZAHODNO-NEMŠKI POLITIK (WILLY)				PORT. POLITIK (ANTONIO RAMALHO)					
OCVRTO PECIVO Z MARME-LADO				REKA V KOLUMBIJI				SMUČAR CENTER NA POHORJU					

Nagradni razpis

1. nagrada 100 din
 2. nagrada 50 din
 3. nagrade po 30 din
 pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih najkasneje do torka, 16. januarja 1990 do 9. ure dopoldne. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto napišite: NAGRADNA KRIŽANKA in svoj točen naslov.

Rešitev križanke

Vodoravno: ANDI, SAO TOME, ZEIN, ONSAGER, KEGLJAVKA, OST, EMO CELJE, OREL, TG, DE, ATE-NEC, KAOLIN, BAKANAL, BONBONIERA, ROGINA, OLJE, ECKARD, SENIK, BOAC, SAGNER, TRAKT.

Izid žrebanja

1. nagrado 100 din prejme: Peter Re- goršek, Proseniško 59, 63230 Šentjur.
 2. nagrado 50 din prejme: Peter Vreč- ko, Grobelno 6, Grobelno.
 3. nagrade po 30 din pa prejmejo: Uroš Martel, Stanetova 32 63000 Celje; Zinka Panmgartner, Delavska 16, 63000 Celje in Davorin Volavšek, Ciga- letova 4, 63000 Celje.

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti!

	A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J	K
A												
B												
C												
Č												
D												
E												
F												
G												
H												
I												
J												
K												

Zamenjava črk

DIVAN
 KARAVANA
 TRAVA
 PEPEIN
 BORKO
 DOZA
 OMET
 TAJSKA
 KIAR

V vseh navedenih besedah zame- njajte po dve sosednji črki z istim so- glasnikom, da dobite devet besed no- vega pomena. Zamenjane črke dajo, brane od zgoraj navzdol, ime, priimek in vzdevek slovenskega književnika, ljudskega prosvetitelja beneških Slo- vencev.

ANICA KOLENC

Skrivanka z vprašanjem in odgovorom

ŽIDA

Ključ: 5?2!
 ROMAN JERNEJŠEK

Skrita križanka

V lik nesimetrično razporedite 2 čr- ni polji.

Vodoravno: 1. križanec med divjim petelinom in jerebom, 8. stranišče na planem, 9. glavno mesto departmaja Loiret v Franciji, 10. mrežasto prekritje površine, 11. začetnici priimka in imena angleškega fizika Thomasa Younga, 12. starojudovski kralj.

Navpično: 1. zid med dvema odprti- nama, ki sta blizu druga drugi, 2. britanski arktični raziskovalec iz prve polo-vice 19. stoletja (William Edward), 3. močan, mišičast mož, 4. kos razbite posode, 5. južnoafriška antilopa s sve- drasto zasukanimi rogovi, 6. angleški pisatelj akcijskih zgodb (Hammond, Navaronska topova), 7. vase zaprta družbena plast.

DUŠAN J. NOVAK

	1	2	3	4	5				
1									
2									
3									
4							6	7	8
5									

Magični lik

Vodoravno in navpično: 1. sedež bogov v grški mitologiji, 2. elektronska priprava za intenzifikacijo svetlobe določene valovne dolžine, 3. francoski departma z glavnim mestom Grenoble, 4. ime ameriške filmske igralkice Streep, 5. oseba, ki kaj prelomi, 6. ime bivšega košarkarja sarajevske Bosne Delibašića, 7. značaj, 8. vir, 9. glavno mesto Egipta.

JANEZ HOSTNIK

Skrivanka

RITMIČNO GIBANJE PTICE UJETE

Ključ: 4-5
 ROMAN JERNEJŠEK

Izid žrebanja nagradne noveletne križanke

1. nagrado 1.000 din prejme: Jurij Naglav, Badovinčeva 4, Celje
 2. nagrado 200 din prejme: Igor Marot, Celjska cesta 33, 63270 Laško
 8. nagrad po 100 din pa prejmejo: Ludvik Vuk, Planina 63, 63225 Planina
 Olga Štopar, Podšmihel 6, 63270 Laško
 Andi Čede, Petrovče 224, 63301 Petrovče
 Marija Vovk, Cesta na griču 8, 63320 Titovo Velenje
 Modrijan Lija, Šmartno ob Paki 30, 63327 Šmartno ob Paki
 Franc Gojlob, Nazarje 158, 63331 Nazarje
 Romana Čepin, Drensko rebro 2a, 63261 Lesično
 Slavko Polenik, Tovarniška 2, 63325 Šoštanj

Rešitev križanke
 Vodoravno: NADSTROPJE, OLIVER REED, VILER, GRKI, OGEN, RA, LAT, WANKEL, ETA, INDIRA, TONI SAILER, ORTLER, OVE, SN, AMADO, IALOMITA, TENOR, LJUTOMER, ET, FEVDNIK, MA, MRS, ELEA, PAMIR, PSI, JASLI, ISA, OKNO, STJE- PAN, V.N., AJDA, R.S., TRUST, SAWAO KATO, KROATISTKA, TRAMVAJAR, RAVNICANI, A.H., ŽICAR, ŠA, AON, ICA, RIFET, RITT, ANČKA, KIM, OPILEK, FOA, AJVAR, RI, SEZIDAVANJE, EL, NOSAN, ELI, NIL, INKI, ELEFANT, LAKSIRANJE, KUTA, RAJA, OG, ŠKODLAR, SLUH, ARES.

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti!

Alternativna križanka

Za posameznimi črkami je včasih najprej skupina opisov za vodoravno, včasih pa za navpično. Sami morate ugotoviti, v katero smer je treba vpisati besede. Na koncu opisov za isto vrsto je v oklepaju navedeno šte- vilo črnih polj.

A naziv za habsburško monarhijo od 1867 do 1918 - (0)
 moderno orožje, katerega uničujoča si- la izvira iz nagle sprostitve energije pri jedrskih spremembah (dve besedi) - (0)

B nesebičen, darežljiv mož - (0)
 rivaliteta, lastnost medsebojnega spo- drivanja - (0)

C vzklik na bikoborbah - telovadno orodje za preskoke - fizikalna mer- ska enota za akustične in električne nihaje - (2)

D skeleča bolečina - država v Južni Ameriki z glavnim mestom Lima - (1)

Č ime slovenske igralkice in pesnice Ka- čič - jasno nebo - (1)
 avtomobilska oznaka Titove Mitrovice - star Slovan - stanje s hrupom, ropotom - (2)

D čokat tropski kušcar, ki raje po pe- sku - del umetniškega imena slo- venskega skladatelja Friderika Šir- ce (Risto) - (2)

E ime celjskega atleta Kopitarja - eden od sedmih gričev starega Rima - (2)
 stik - slovenski ekonomist in uni- verzitetni profesor (Aleksander) - (1)

F omot, zavoj - ukrep proti storilcu kaz- nivega dejanja - (3)

F zelenica v puščavi - enaka soglasni- ka - oseba kot literarna ali dramska upodobitev - (3)

ime slovenske pesnice Skerl - naboj - (2)

G sodobni ameriški skladatelj, pred- stavnik minimalizma (Phil) - slo- venski klarinetist in skladatelj, ki živi in deluje v ZRN (Uroš) - (2)
 avtomobilska oznaka Bugojna - del igre v tenisu ali odbojki - roke okrog koga v znamenje prijateljstva in ljubezni - (2)

H kemijski znak za radon - Evropejec, ki je obogatel v Indiji - žoga zunaj igrišča - (2)

I oplečnik pri narodni noši - Hercego- vec - (1)

I skupno bivanje - prvi šumnik in četr- ti samoglasnik abecede - (1)
 spretnost in nauk o urjenju spomina - avtomobilska oznaka Kruševca - (1)

J sinje zelen drag kamen - priprava za prenašanje osebnih stvari na potovanju - (1)
 ime in priimek hrvaške pevke zabavne glasbe - (0)

K vrsta ženskega ročnega dela - pri- padnik torijevske stranke - (4)
 zbirka zemljevidov - partner ženske - (1)

ALEKSANDER ŠUJDOVIČ

Anagram

Nagrade za uganke so vedno bolj tanke, KRAS PRIDA GOSKO ZA prvaka, če ugane, kaj ga v teh časih čaka.

ANICA KOLENC

bodeči NOVI TEDNIK

S Tesnico na tesnem

Spora med celjsko in konjiško občino zaradi zajetja pitne vode še vedno niso rešili. Konjičani pravijo, da bi je tu vzeli le toliko, da nikakor ne bi ogrozili »življenja« Celjanov. Toda spori se vlečejo že toliko časa, kot da bi šlo pri tem res za življenje.

Ob vsem tem tesnobnem prepiranju pa čista voda lepo teče v Tesnico.

Vsak po svoje

Odločili smo se, da bo Zdravljica naša himna! Prav. Vendar pa še vedno ni sprejeto, kaj od te pesmi naj bo himna. Pogosto bi nas namreč preveč bolele noge, če bi sprejeli za himno vso Zdravljico.

Ljubiteljem dobre kapljice bi bilo seveda prav, če bi peli le prvo kitico (Prijetljivi! Obrodile so trte vince nam sladko...).

Pripadniki obrambnih sil – pa tudi nekateri alternativci – bi bili bolj zadovoljni s tretjo kitico (V sovražnike 'z oblakov rodu naj vaš'ga treši grom).

Tisti pa, ki jim je pri nas že dovolj vseh sporov, dvigajo roko za četrto kitico, ki da je najprimernejša za himno (Edinost, sreča, sprava k nam naj nazaj se vrnejo). Feministke bi bile za peto kitico, narcisoidni za šesto, utrujeno borci za našo lepšo stvarnost, pa bi bili zadovoljni, če bi lahko kot himno peli zadnjo – osmo kitico (Nazadnje še, prijatelji, kozarce zase dvignimo).

Večina pa jih je le za to, da bi morala v himni biti obvezno sedma kitica (Žive naj vsi narodi...) Pa čeprav imajo nekateri tudi ob tem pomisleke.

NA LETOŠNJIH VOLITVAH NAJ BI SE POJAVILO ČIMVEČ RAZLIČNIH KANDIDATOV – ČE JIH BOMO LE NAŠLI!

V Evropo

Vse bolj pogosto govorimo, da moramo vstopiti v Evropo.

V celjskem hotelu Evropa si želijo, da bi bilo res tako!

Simbolika

Srpu in kladivu se ne piše več nič kaj dobro.

Kmetje in delavci vedo povedati, da tako ni le zadnji čas.

Mali oglas

Ugodno prodam malo rabljene zahodnonemške marke. Ponudbe pod šifro: po novem črno po belem.

Cinkarniške ribe

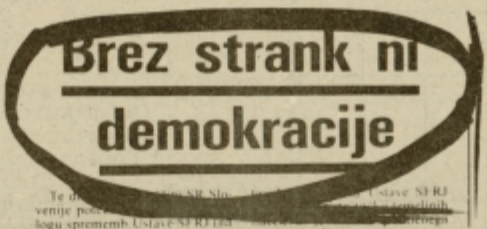
Potem ko so se na prvem cinkarniškem odlagališču sadre pojavile divje race, smo zdaj zvedeli še presejnetljivo vest, da so se celo v kanalu v sami Cinkarni pojavile ribe. Zdaj lahko verjamemo, da bodo bolj skrbeli, da ne bi nastalo kako novo onesnaženje vode.

To so zdaj vendarle njihove ribe; morda jim pridejo prav še v njihovi novi kuhinji.

Zaostanek

Ko so v domala vseh trgovinah v Celju že kraljevale cene v konvertibilnih dinarjih, so imeli pri Varteksu še vedno napisane tiste po starem.

Res pa je tudi, da ko so drugod že prodajali po novih, močno zvišanih cenah, je bilo mogoče pri njih kupiti še izdelke po prav smešnih starih.

Brez strank tudi ni obrtništva!

HOROSKOP

• OVEN

Previdnost se vam je še kako splačala. Pustite dogodkom, da tečejo svojo pot in se ne ozirajte na nasvete, ki prihajajo iz vaše okolice. V poslovnem življenju vas čaka neprijetno presenečenje, ki ga boste hoteli kar hitreje pozabiti. Toda vprašanje je, ali ga bodo pozabili tudi ostali?

• BIK

Izkoristite svoje adute in si pridobite prijateljevo naklonjenost. To bo lahko začetek trajnejše zveze, ki vam bo v prihodnje še obilo koristila. Nikar predolgo ne zanemarjajte svojih poslovnih zadev, saj se lahko vse skupaj vrne kot precej neugoden »bumerang«. Povsem drugačno pa bo vaše ljubezensko življenje – neobvezujoče in polno prijetnih presenečenj.

• DVOJČEK

Pazite na svojo okolico, saj ste dobili novega oboževalca. Obeta se vam prijetna avantura, ki pa bo le prehodnega značaja. Konec koncev lahko svojo razočaranost nad človeško zvestobo pokopljete tudi v njegovem naročju. Toda nikar ne dopustite da bi začeli zanemarjati vaše delo, saj vam vaš trenutni položaj tega pač ne dopušča.

• RAK

Pazite – partner si lahko vaše omahovanje razlaga popolnoma drugače, kar pa bi si želeli vi. Dobro bi bilo, če bi kdaj poskusili ustreči kateri izmed njegovih muh. Naj vam ne bo žal denarja, kajti posli se počasi toda sigurno obračajo na bolje. Vsekakor pa še ni prišel čas, ko boste lahko bili popolnoma brezskrbni.

• LEV

Nov način življenja vam lahko prinese veliko lepih reči, po drugi strani pa tudi kup neveščnosti. S prijatelji se boste sijajno zabavali in kaj hitro vas lahko premami, da se boste spustili v prijetno avanturo. Nikar ne čakajte na maj, tudi sedaj je pravi čas za »majske« stvari. Pazite na zdravje, saj prihajate v precej občutljivo obdobje.

• DEVICA

Vrgli ste trnek in sedaj čakate, če bo kaj prišlo. Poskusite raje z malo bolj agresivnim nastopom, saj to vsekakor prav dobro obvladate. Tudi osvojitelj ljubljene osebe je neke vrste »posel«, kjer morate v pravem trenutku potegniti pravo potezo. In ne bodite tako hladni in nepristopni, saj ste konec koncev tudi vi čisto navaden smrtnik.

• TEHTNICA

Prijateljica vam bo sicer stala ob strani, toda tudi to vam ne bo ravno dosti pomagalo. Počutite se vse kot preveč odkrita in občutljiva oseba, kar pa vsekakor ne more biti popolnoma res. Kot ponavadi se boste poskusili zateči k potegavščini, toda na koncu bo vse skupaj izpadlo kot precej neporečena šala. Ali ne mislite, da je že skrajni čas za kaj resnega?

• ŠKORPIJON

Posvetujte se s svojimi prijatelji, vsekakor vam bodo z nasveti lahko samo pomagali. Toda nikar preveč ne zavlačujte pri svojih že tako zapoznelih odločitvah, saj vas lahko le to stane marsikatero prijetno urico. Postati morate odločnejši ali pa vsaj ustvarjati občutek, da stojite za svojimi odločitvami vi in ne drugi.

• STRELEC

Neka oseba si vztrajno prizadeva priti v vašo bližino, a delujete vse preveč hladno in nezainteresirano. Prav nič vas ne obvezuje, če malo popustite in daste vsaj majhno priložnost. Vaš trenutni položaj vam dopušča marsikatero potezo, saj vam gre vse kot po maslu. Dobro bi bilo, če bi si v tem trenutku nabrali bonus tudi za čase ko ne bo tako.

• KOZOROG

Nekdo, do kogar niste ravno ravnodušni, vas je začel vse češče opazovati. Pokažite mu, da ste tudi vi pristopni. Če boste dovolj hitri in prepričljivi, se vam lahko obeta prav zanimiv konec tedna. Ojdite nekam na deželo, kjer vas vaši poslovni prijatelji ne bodo uspeli doseči.

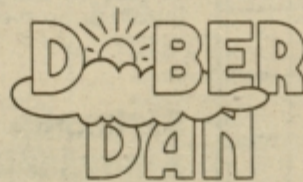
• VODNAR

Pustite svoje spletko in avanture v ljubezni in se poskusite vsaj začasno posvetiti tudi drugim življenjskim stvarim, na primer denarju in kako do njega priti. V nasprotnem primeru se vam lahko kaj hitro zgodi, da boste popolnoma bankrotirali, kar pa ne bo imelo negativnega vpliva le na službo, temveč tudi v ljubezni.

• RIBA

Prenagljena odločitev vam lahko povzroči še veliko skrbi in zapletov. Predvsem se poskusite skoncentrirati na svojo okolico, bolj v smislu prijateljstva kot pa poslov. Ali ni že čas, da si tudi vi malo odpocijete in prepustite skrbi drugim? To bo vsekakor pozitivno delovalo tako na vaše zdravje kot tudi na odnose z vašim partnerjem.

Dober dan

Turistična agencija Šempeter

Turizem je način življenja, pa tudi način življenja je lahko turizem. Zato v agenciji DOBER DAN delamo marsikaj in tudi veliko posebnega. Pri nas vas čaka vrsta programov, splošnih in posebnih po domovini in tujini, za posameznike in skupine, za mlade vseh starosti in starejše vseh mladosti...

Vabimo vas, da se nam pridružite, naš obiščete v novi poslovalnici v Šempetru, nas pokličete. Smo majhni in zato cenejši.

Radi bi vam predstavili nekaj naših programov. Za enega je že sedaj zelo veliko zanimanja, zato si ga velja podrobneje ogledati. Gre za VESELO KARAVANO AGENCIJE DOBER DAN, ki bo krenila na pot 21. aprila na morje. Zraven potujejo ljudski muzikanti, ansambel Mira Klinca, citrar Karli Gradišnik, humorist Fredo Medved, Zoran Zorko, Robi Zupan... in seveda vi in mi z zvrhano mero dobre volje. CENA 560 din (lahko obročno odplačevanje).

Morda vas zanimajo RAZPRODAJE V MÜNCHNU. Imamo pripravljen dvodnevni program (135 DEM) in enodnevni (65 DEM). Potujemo z udobnimi avtobusi, postrežemo z zajtrkom v avtobusu, nameščeni smo v središču mesta. Odhod 2. in 3. februarja.

UGODNO

POČITNICE NA MORJU. V januarju, februarju, marcu in aprilu vas vabimo na mini počitnice, kjer boste lahko zaplavali v pokritih bazenih, se sprostiti v savni ali morda uživali v igri z žogo v pokriti dvorani. Cene so resnično ugodne: že od 810 DIN (tedenski paket, polni penzion).

Vaša ideja, naša izvedba, skupno zadovoljstvo

DOBER DAN: TELEFON 701-305 med 8. in 17. uro

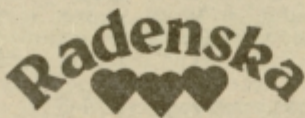
Voda naša vsakdanja

Človek si zapravlja največje bogastvo, ki ga ima. Zapravlja si vodo, vir vsega življenja. Od vode, ki se tako ali drugače pretaka po zemeljski krogli, je le slabe 3% pitne sladke vode. V zadnjih nekaj letih nam je vsled naše sebičnosti in nevednosti uspelo onesnažiti velik del sicer pitne vode in jo narediti za pogojno užitno ali celo neužitno.

V Radencih varujemo svoje vodne vire. Na območje 30 km okrog naših vrelcev ne pustimo industrije, ki bi kakor koli ogrožala bogastvo, na katerem sedimo. Zavedamo se, da to bogastvo ni le naše in, da ga moramo varovati tudi za tiste, ki pridejo za nami.

Narava nas je obdarila s številnimi vrelci mineralne vode, ki se med seboj

razlikujejo tako po količini mineralov, ki jih vsebujejo, kot po količini ogljikovega dioksida. Lahko bi rekli: »Za vsak okus nekaj«. Vse naše mineralne vode imajo nekaj skupnega: **odlično nadomeščajo navadno vodo.**

Radenska je odlična »stara« mineralna voda, ki jo cenijo poznavalci dobrih mineralnih vod po vsem svetu. Ravnovesje in bogat okus mineralov v njej sta enkratna. Minerali in elementi v sledovih so življenjsko potreb-

no tako kot vitamini. V hrani vemo, da jih je zaradi sodobnih načinov pridobivanja le-te vedno manj. Delovanje vsake posamezne celice v telesu, pa tudi delovanje hormonov in encimov, ki uravnavajo presnovo, je odvisno od mineralov. Ogljikov dioksid v mineralni vodi pospešuje delovanje želodca in črevesja in celo izboljšuje delovanje srca.

Mineral je mineralna voda za vse tiste, ki popijejo veliko tekočine in imajo zato rajši manj »rezke« mineralne vode. Ker vsebuje manj mineralov, je tudi bolj nevtralnega okusa, kot Radenska.

Radin je mineralna voda, ki najbolj spominja na navadno vodo in jo zato tudi najlažje nadomesti. Z Radinom lahko tudi kuhamo, čeprav ga je za to pravzaprav škoda. Pijte ga hladnega s koščkom limone ali oranže.

Poišcite proizvode Radenske na policah vaše trgovine!

ZDRAVILNE RASTLINE

Vijolica

Poznamo skoraj 400 vrst vijolic, številne med njimi pa imajo še mnogo različkov in tudi križanci so pogostni. Vijolice rastejo divje po vseh kontinentih. Spadajo v družino vijoličnic, ki jo sestavlja 16 rodov z okrog 850, pretežno lesnatimi vrstami. Vijolice imajo somerne cvetove spodnji venčni list pa se podaljšuje v cevasti podaljšek (ostrogo).

V Evropi je pogostna divja vijolica - Viola tricolor L. - Je enoletnica ali trajnica, visoka 5 do 30 cm. V zemlji ima kratko koreniko, iz katere požene trirobo golo steblo. Listi so sulicasti do srčasti, po robu napiljeni. Ob njihovih nastavkih na steblo rastejo precej veliki, lirasto razcepljeni prilizki. Venčni listi so različne barve, čisto rumeni, modri, vijoličasti ali večbarvni. Večje število vijolic ima včasih cvetove, ki se sploh ne odpro in vendar semenijo. To so kleistogamni cvetovi. Zreli plodovi se široko odpirajo s tremi čolnastimi loputami. Robovi teh čolnic so zavihani navznoter in sprva stiskajo seme. Pritisk pa tako narašča, da v danem trenutku požene seme daleč stran: najprej seme iz zunanje vrste, nato še seme notranje vrste. Semena odletijo dva, včasih pa tudi do pet metrov daleč. Mravlje so »nore« na vijolično seme, ki je bogato z oljnimi beljakovinami; često imajo semena celo izrastke, polne hranilnih beljakovin. Zato jih zanašajo v mravljišče. Med potjo v mravljišče pa se marsikatero seme izgubi in tako imajo vijolice kar dobre pomočnike pri razširjanju.

Vijolica je pogosta kot plevel na travnikih, kamnitih pobočjih, ob poteh, razvalinah in ruševinah, na njivah in tudi po vrtovih. Cveti od maja do avgusta, ko cvetoča rastlina tudi nabiramo. Povežemo jih v šopke in obesimo v senco na prepah, da se posušijo. Pri tem morajo ohraniti prvotno barvo cvetov.

Divja vijolica je zdravilna rastlina že od nekdaj. Vsebuje salicilno kislino in njene derivate, kot so metilni ester salicilne kisline, violutozid, nekatere fenolkarbonske kisline kot kavina kislina, genistinska kislina itd. Nato je precej sluzi, čreslovin, grenčin, saponiniov ter flavonoidov kot so rutin, violantin, skoparin, C-glikozidovviteksin, saponaretin, orientin, anticianidin-glikozide, karotinoide, komerine, askorbinsko kislino in tokoferol.

To zdravilno rastlino uporabljamo zunanje in notranje pri številnih obolenjih kože, kot so: ekcem, impetigo, akne in srbečica (Pruritus). To so tudi eksperimentalno dokazali na poizkusnih živalih. Odlično pomaga tudi pri katarjih dihal, ki so povezani z vročino in za katere je značilen suh kašelj s premajhnim izločanjem sluzi. V ljudskem zdravilstvu pa priporočajo čaj iz divje vijolice za čiščenje krvi, proti revmi in protinu. Priporočajo večtedensko kuro, med katero s tem čajem umivamo tudi prizadeta mesta na koži. Uporabljajo ga tudi kot diuretik, diaforetik in tudi proti arteriosklerozni.

Pri kožnih obolenjih naj bi naredili čajno kuro, ki naj bi trajala 40 dni. Zjutraj in zvečer naj bi popili po eno skodelico čaja. Žličko zdrobljene droge prelijemo s skodelico vrele vode, pustimo da se ohladi in nato precedimo. Čaj lahko uporabljamo tudi za vlažne obkladke za obraz pri aknasti koži in lahko kmalu opazimo izboljšanje.

BORIS JAGODIČ

NASVETI ZA DOM

Pečenka ali močnata jed se na vrhu ne prismoči, če jo pokrijemo z mokrim papirjem.

Čebula ni tako huda, če jo damo v mleko.

Moki, s katero hočemo zgostiti omako, pridamo malo soli, ne delajo se kepice.

Vložene kumare, gobe in paradižniki nikoli ne plesnijo, če jih zalijemo z oljem tako, da jih povsem prekriva. Kadar jemljemo kumare in drugo iz kozarca, poberemo z žlico olje v kozareček in ga potem zlijemo nazaj.

Meso obvarujemo muh, če položimo nanj večje kose razrezane čebule.

Stepena smetana ne sme biti pozimi starejša kot dva dni, poleti samo en dan, sicer je zdravju škodljiva.

Če pečico znotraj obrišemo z mastno cunjjo, ne po-črni.

Mleko ne prekupi, če namažemo rob lonca z maslom ali mastjo.

Mleko se ne skisa, če damo v 1 liter mleka za noževu konico sode ali kocko sladkorja.

TURISTIČNI NAMIG

Na Šmohor peš ali z avtom

Vse premalo se zavedamo, da imamo prav v bližini Celja izredno lepe, lahko dostopne in zanimive planinske postojanke. Tokrat mislimo na Šmohor nad Laškim, ki ima ime po cerkvi svetega Mohorja. Zgrajena naj bi bila okrog leta 1420. Pod vrhom je lep planinski dom Planinskega društva Laško, ki so ga pred dvema letoma temeljito obnovili. V domu je enainvajset ležišč v sobah ter sedemnajst skupnih ležišč.

Na Šmohor vodi več poti. Najbolj znane so tiste, ki vodijo iz Tremarij, Laškega in Zgornje Rečice, zahtevnejši pa peljeta iz Zabukovice in Liboj. Če smo se odločili za pot iz Tremarij, se bomo pripeljali z avtobusom do postaje v naselju. Do železnicega podvoza bomo šli peš približno 500 metrov, pred podvozom pa bomo zavili na desno v hrib in po dobro markirani poti prišli do pla-

ninskega doma. Da bo izlet zanimivejši, se bomo v Celje vrnili preko Laškega. Pot je dobro označena, hodili pa bomo kakšni dve uri. Za tiste, ki se ne morejo ločiti od avtomobilov, pa je najbolje, da sto metrov pred Zdraviliščem Laško zavijejo skozi železniški podvoz, od koder vodi lepo vzdrževana cesta vse do doma. Povratek v Laško lahko združimo s kopanjem v velikem zdraviliškem bazenu s termalno vodo (32 stopinj)

Planinsko društvo Laško, ki upravlja dom na Šmohorju, nam je sporočilo, da je dom pozimi odprt ob petkih, sobotah in nedeljah, za najavljene skupine pa lahko tudi kakšen drug dan. Na jasah v bližini doma so kar lepo urejena smučišča, žal brez vlečnic. Tudi za tekače so tereni primerni, idealni pa so pogoji za šole v naravi.

ZORAN VUDLER

Koktejli

Koktejl poljub

Pripravite čokoladni liker, vinjak in sladko smetano ter malo sladkorja v prahu.

V velike kozarce za konjak nalijte do tretjine čokoladni liker, nato vinjak in na vrhu sladko smetano. Nalivajte previdno, da boste dobili jasno vidljivo različne sloje, mešanice.

Koktejl jamajka

Pripravite: 1/2 litra mleka, 1 jajce, 1 žličko ruma, 1 vanilij sladkor in navaden sladkor po lastni presoji.

V mešalec koktejljev dajte rumenjaka, sladkor, vanilij sladkor, mleko in rum. Dobro premešajte in ohladite. Iz beljaka in sladkorja stepite sneg. Natočite koktejl v kozarce in v vsakega dodajte malo snega.

Koktejl cuba libre

Pripravite: 1/3 ruma, kozarec coca cole, nekaj kapljic apricot likerja in nekaj kapljic ananasovega soka, ter rezino limone. Premešajte vse navedene sestavine, ko so dobro ohlajene, vlijte v hladne kozarce in okrasite koktejl z rezino limone.

Koktejl mayfair

Pripravite: 1 žličko sveže iztisnjene soka iz pomaranče, dve žlički gina, 3-4 kapljice apricot likerja, kockico ledu in majhno oranžno lupino. Premešajte navedene sestavine in napitek okrasite z oranžno lupino.

Nealkoholni koktejl

Pripravite 3 dl paradižnikovega soka, 1 dl soka od grenivke (sveže iztisnjene) in limono za okras. Zmešajte in dodajte led.

E. P.

RECEPT TEDNA

Sojino mleko in skuta

Skodelico soje namočimo čez noč v 4 skodelicah mrzle vode. Nato jo odcedimo in oplaknemo.

V večji lonec natočimo 8 skodelic vode in jo zavremo. Vrelo vodo zlijemo v mešalnik, dodamo sojo in miksamo, da se soja čim bolj zdrobi. To delamo postopoma, da je v mešalniku naenkrat le 2 do 3 skodelice vode in odgovarjajoča količina soje. Nato vse skupaj precedimo skozi krpo in dobro stisnemo vso tekočino. Prelijemo jo v lonec in kuhamo med mešanjem 5 do 7 minut. Če se mleko preveč zgosti, dodamo malo vode. Kuhanemu lahko dodamo nekaj žrnj ali malo sladkorja. S tem izboljšamo okus.

Če sojinemu mleku dodamo sok dveh limon ali sadnega kisa ali žlico sirišča, dobimo skuto (v času pol ure). Sojino skuto lahko uporabljamo prav tako kot skuto iz navadnega mleka. V toplih dneh jo moramo shraniti v hladilniku, ker se zelo rada pokvari.

KMETIJSKI NASVETI

Beljakovine mleka (proteini)

Beljakovine so zelo pomembna komponenta za živi svet in so zato tudi zelo zahtevna in celovita materija. Beljakovine so polimeri določenih aminokislin. Vanje so vgrajene aminokisline, ki jih sintetizirajo mikroorganizmi. Njihovo skupno število ne presega dvajset, dele pa se na alifatske in ciklične s tem, da imajo eno ali dve karboksilni skupini.

Kravje mleko vsebuje okoli 3,50% beljakovin oziroma 25% suhe snovi v mleku, kar pomeni, da je mleko prehrabeni artikel bogat z vsebnostjo beljakovin. Beljakovine imajo različno biološko vrednost. Pod biološko vrednostjo razumemo število gramov beljakovine, ki se je sintetizirala v človeškem ali živalskem organizmu iz 100 gramov proteinov, katere je vsebovala hrana. Beljakovine mleka imajo zelo visoko biološko vrednost, takoj za beljakovinami jajc. Zelo pomembne v beljakovinah mleka so esencialne aminokisline, ki so potrebne za vodenje življenjske funkcije ter obnovo organizma. Danes se poraba mleka in posebno mlečnih izdelkov zato tudi jemlje kot eden izmed kriterijev standarda ljudi. Beljakovine mleka lahko radi svoje kvalitete povečajo tudi biološko vrednost drugih manjvrednih beljakovin. Beljakovine imajo tudi relativno visoko energetsko vrednost vsaj do 1g-16,6kJ podobno kot ogljikovi hidrati. Količino beljakovin v mleku povečamo lahko z povečano proizvodnjo mleka oziroma s selekcijo krav molznic. Visok procent beljakovine vsebuje mleko krave rjave pasme v Italiji, t.i. BRUNA ALPINA. S usklajevanjem cen mleka in mesa moramo tudi dosegati primerne cene za beljakovinske komponente.

Pri trošenju beljakovin je še vedno prisotno razpisništvo. Kot primer navedimo sirotko, katera vsebuje 15-22% od količine beljakovin v mleku. Le - to še mnogokje v naši deželi Jugoslaviji puščamo v kanalizacijo ali neracionalno uporabljamo.

Klasifikacija beljakovin:

Pretežni del tvorijo tri beljakovine - kazeini, albumini in globulini. Ta osnovna razdelitev je napravljena na osnovi njihovega karakterističnega obnašanja (kaogulacije, topnosti v vodi in v raztopini soli). Po tej porazdelitvi kaogulira kazein v posnetem mleku pri pH = 4,6. Po novi klasifikaciji se beljakovine v mleku sestojijo iz kazeina in beljakovin mlečnega seruma (laktalbumin, laktoglobulin).

Kot najvažnejša beljakovina mleka se smatra kazein, na katerem slone mnoge tehnologije predelave mleka. Kazein je sestavljena beljakovina, ki vsebuje poleg drugih elementov tudi fosfor. Pri kazeinu poznamo primarno, sekundarno, terciarno in kvartarno strukturo. Na kazein deluje tudi himozin ki je poznan tudi pod imenom siriščni ferment. Pod vplivom siriščnega fermenta se vrši tudi koagulacija. Pod beljakovinami mlečnega seruma pa razumemo vse beljakovine mleka razen kazeina. Tako k beljakovinom mlečnega seruma spadajo tudi albumini in globulini. Med globuline mleka pa spadajo imunoglobulini (G, M, A, D, E), ki so pomembni vsled bakterijskih lastnosti.

Baktericidne lastnosti:

Pretežni del bakterijskih lastnosti v mleku se pripisuje imunoglobulinom. Baktericidnost je lastnost - sposobnost svežega mleka, da določen čas po molži zavira razmnoževanje bakterij in pripelje tudi do njihovega delnega zmanjšanja. V prvem primeru govorimo o bakteriostatičnosti v drugem pa o baktericidnosti mleka. Seveda je pri tem težko določiti točno mejo med inhibitornim in letalnim učinkom na mikroorganizme, posebno še zato ker jih povzročajo iste substance. Zaradi tega se tudi za oba efekta učinkovitosti ponavadi uporablja izraz baktericidnost mleka. O snoveh - substancah, ki povzročajo baktericidnost mleka, pa se ve še vedno bolj malo. Smatra se, da se del baktericidnega efekta dobi tudi od lecitina.

Čas v katerem mleko ima baktericidno svojstvo se imenuje baktericidna faza. Ta faza lahko traja od 0-6 ur in je njeno trajanje odvisno od treh osnovnih faktorjev: - Individualne lastnosti molznice - Števila in vrste bakterij, ki so prisotne v mleku - Temperature mleka.

V široki praksi se baktericidne lastnosti mleka pogosto nepravilno razlagajo. Celo neki strokovnjaki smatrajo, da mleko po molži ni potrebno takoj ohladiti, če je čas oddaje v mlekarno krajši od 5-6 ur. Ta razlaga je nestrokovna iz sledečih vzrokov:

- Mleko različnih molznic se razlikuje v baktericidnosti
- Mleko določenih molznic je skoraj brez baktericidnih lastnosti
- Higijenski in klimatski pogoji so takšni, da vsebuje mleko veliko bakterij in trajanje baktericidne faze je obratno sorazmerno s številom bakterij.

Vrsta eminentnih strokovnjakov potrjuje, da ima baktericidno svojstvo določeno vlogo in vpliv na kvaliteto mleka le če je v njem malo bakterij (<50.000/ml), ker je ugotovljeno, da se pri tem določene snovi trošijo, ko delujejo nanje. Z drugo besedo povedano, da je v mleku, ki ima veliko število bakterij učinek bakterijskih substanc majhen. Pri višji temperaturi (do 40° C) je baktericidnost močnejše izražena, zato pa je baktericidna faza krajša in seveda tudi obratno.

Iz naštetih postavk vidimo koliko lahko v široki praksi računamo s bakterijskimi lastnostmi mleka. Najbolj sigurno bo, če mleko takoj po molži čimprej ohladimo in s tem zavremo (inhibiramo) aktivnost drobnoraznih.

mag. IVAN KUDER, ZŽV Celje

Ne spijo na lovorikah

25 let Slovenskih muzikantov

Revijski del na zaključni prireditvi Lojtreca domačih 89 je upravičeno zapolnil ansambel Slovenski muzikantje. Ne toliko zaradi jubileja, 25-letnice delovanja, kot zaradi kakovostnega igranja s katerim je povsem opravičil svoje ime.

To ime pa si je izmislil Marjan Stare, potem ko je izvedel kdo vse sestavlja ta ansambel. To pa so sami preiskušeni in izobraženi glasbeniki: Andrej Smolej z Jesenic, ki igra kitaro in je vodja ansambla, na harmoniko igra Vili Kralj iz Litije, Jože Dobrovnik, ki igra na trobento, je iz Breznanice, klarinetist je Ivo Zupančič iz Begunj, pozavno, bariton in bas pa igra Branko Štruba iz Soštanja. Vokalni del pa sestavljata

jodlarska kraljica, kot so jo včasih imenovali, Inge Būgeman iz Avstrije ter Rudi Trojner iz Maribora. Tu zraven bi skorajda lahko šteli tudi Vinka Štrclca, ki umetniško bedi nad ansamblom in je hkrati tudi avtor nekaterih skladb, ki

jih pišeta še Inge Būgeman in Andrej Smolej. Besedila pa so delo Marjana Stareta, Vilija Kralja in Rudija Trojnerja.

V 25 letih delovanja so Slovenski muzikantje izdali že več kot trideset plošč in upajo, da bodo tudi svoj jubilej proslavili z novo ploščo. Zato proste termine izkoristijo za vadbo novih skladb s katerimi bodo nastopali predvsem v tujini. Lani so na gostovanjih v Švici, Avstriji ZRN, Nizozemskem in Italiji preživeli več kot dvesto dni. Doma so pravzaprav nastopali samo na dobrodelnih prireditvah, med drugim tudi za velenjsko bolnišnico.

Številni nastopi v tujini so seveda tudi vzrok, da so si tam pridobili svoje poslušalce in da jih redno vabijo tudi na razne prireditve. Tako pogosto sodelujejo z znanim TV voditeljem Karlom Moikom, ki jih je povabil tudi na več koncertov po ZRN, z njim so posneli nekaj video spotov, sodelovali pa bodo tudi v znani oddaji bavarske televizije Senik godcev.

Slovenski muzikantje ne spijo na lovorikah, čeprav je teh veliko, saj pravijo da ne želijo zapraviti ugleda, ki so si ga v tujini pridobili s trdim delom.

BP

F.P.

Novosti v sporedu RC

Glavna novost je vsekakor 11-urni program RC od 8.00 do 19.00, ki smo ga preizkusili lanska zadnja dva meseca, zlasti z uveljavljenimi opoldanskimi mavricami RC med 11. in 14. uro.

Ob ponedeljkih, torkih in sredah ni več popoldanskih čestitk in pozdravov naših poslušalcev, ki jih želimo usmeriti predvsem v nedeljski spored po 13. uri (enaka cena za delavnik in nedeljo).

Opoldanske mavrice RC bodo poslej od 11.00 do 13.00, ko prenašamo informativno oddajo iz skupnega programa radijskih postaj Slovenije - Danes do 13.00, ob 13.30 pa je ob delavnikih nova, stalna oddaja ZA NAJMLAJŠE.

Uvedli smo dnevni radijski horoskop, ki je na sporedu ob 8.45, medtem ko je Pogled v današnje Delo ob 8.30. Prejšnji koledar prireditev, smo zamenjali z stalno dnevno rubriko Prireditve ob 14.30.

Kmetijske oddaje so poslej ob sobotah ob 12.00, zato je sobotna mavrica prepolovljena, vsako prvo soboto v mesecu ob 18.30 pa bo na RC gostoval kabaret Vel iz Butal. Iz sredinega sporeda

smo premestili tudi Studio CE in sicer v petkov spored ob 17.30; delno je spremenjen spored EPP blokov.

Vse dopoldanske oddaje kontaktnega tipa, se začne ob 9.00 (v ponedeljek Športno dopoldne, ob torkih, četrkih in sobotah Dopoldne z vami, ob sredah Pokličite in vprašajte in ob petkih Petkov mozaik).

Prenovljena radijska programska shema naj bi predvsem zmečala programsko togost, še bolj uveljavila moderatorski slog, poudrila radijski značilnosti - kontaktnost in aktualnost - ter izrazi teje podčrtala glasbeno funkcijo radijskega medija.

Želimo si še več odmevnosti naših poslušalcev, ki so nam sicer za začetek leta 1990 zaželeli dosti uspehov in sreče. Za te želje, ki so nam spodbuda, se tudi iskreno zahvaljujemo. Predvsem pa si želimo več predlogov, pripomb in dopolnitev naših lastnih zamisli pri ustvarjanju boljše podobe Radia Celje, še posebej pa si želimo več kritičnih besed o celotnem sporedu RC ali posamičnih oddajah.

RADIO VELENJE

Radio Velenje oddaja na ultrakratkovalovnem območju, na frekvencah 88,9 in 97,2 MHz

PETERK, 12. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.20 Za konec tedna; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 17.30 V imenu sove (oddaja, ki jo pripravlja Šaleški študentski klub); 18.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 14. JANUARJA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.00 Od vrat do vrat (Naprej bomo odgovorili na vaša vprašanja, takoj za tem pa sprejemali po telefonu 855 963 takšna vaša vprašanja, na katera sami ne uspete dobiti odgovora); 12.30 Konec opoldanskega javljanja; 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 15. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Ponedeljkov šport na Radiu Velenje; 17.30 Mladi mladim; 18. Lestvica Radia Velenje.

SREDA, 17. januarja: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kdaj, kje, kaj; 17.00 Vi in mi (oddaja v živo, ki jo bomo posvetili ZSMS. Naši gostje bodo Milan Kopušar (Velenje), Mitja Hlastec (medobčinski svet ZSMS Celje), Robert Polnar (Celje), Gregor Vovk (Zalec) in Bojan Sevšek.

RADIO CELJE

Četrtek, 11. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 11.00 Opoldanska mavrica RC, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RLJ), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Prireditve, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.30 Odprto z violinskim ključem, 19.00 Zaključek.

Petek, 12. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 11.00 Opoldanska mavrica RC, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RLJ), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Prireditve, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.30 Studio CE, 19.00 Zaključek sporeda.

Sobota, 13. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.30 Filmski sprehoji, 11.00 Opoldanska mavrica RC, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RLJ), 14.30 Prireditve, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.30 Odprto z violinskim ključem - Lestvica zabavnih melodij - LZM, 19.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 14. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.45 Horoskop, 9.00 Nedeljsko dopoldne, 10.00 Poročila, 12.30 Iz domačih logov (Jure Krašovec), 13.00 Povzetek novic, 13.05 Čestitke in pozdravi.

Ponedeljek, 15. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 11.00 Opoldanska mavrica RC, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RLJ), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Prireditve, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 17.00 Kronika, 17.30 Odprto z violinskim ključem - lestvica domačih melodij, 19.00 Zaključek sporeda.

Torek, 16. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.05 Glasbene novosti, 11.00 Opoldanska mavrica RC, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RLJ), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Prireditve, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 17.00 Kronika, 17.30 Odprto z violinskim ključem, 19.00 Zaključek.

Sreda, 17. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Pokličite in vprašajte, 10.00 Poročila, 11.00 Opoldanska mavrica RC, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RLJ), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Prireditve, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 17.00 Kronika, 17.30 Odprto z violinskim ključem - rock gverila, 19.00 Zaključek sporeda.

Radio Celje oddaja vsak dan od 8.00 do 19.00, ob nedeljah od 8.00 do približno 15.00, na UKW frekvencah 100,3 in 95,9 MHz - stereo in na SV frekvenci 963 kHz.

RADIO ŠMARJE PRI JELŠAH

Četrtek, 11. 1.: 13.00 Napoved, 13.30 Iz domačih krajev, 14.00 Novice, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Poročila, 17.30 Lestvica domačih, 19.00 Zaključek.

Petek, 12. 1.: 13.00 Napoved, 13.30 Zabavnoglasbeno popoldne in prispevki o mladih, 14.00 Novice, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 17.00 Poročila, 18.30 Novice, 19.00 Zaključek.

Sobota, 13. 1.: 13.00 Napoved, 13.30 Za vsakogar neka, 14.00 Novice, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Poročila, 18.30 Novice, 19.00 Zaključek.

Nedelja, 14. 1.: 8.00 Napoved, 9.00 Za najmlajše, 10.00 Poročila, 11.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Zdravstveni nasveti, 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.

Ponedeljek, 15. 1.: 13.00 Napoved, 13.30 Šport, 14.00 Novice, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Poročila, 18.30 Novice, 19.00 Zaključek.

Torek, 16. 1.: 13.00 Napoved, 13.30 Kultura in turizem, 14.00 Novice, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Poročila, 18.30 Novice, 19.00 Zaključek.

Sreda, 17. 1.: 13.00 Napoved, 13.30 Aktualno, 14.00 Novice, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Poročila, 18.30 Novice, 19.00 Zaključek.

Polzelan v Odiseji 2000

Že nekaj časa pri Odiseji 2000, enem redkih slovenskih težkometalnih bendov, poje Polzelan Brane Lešnik. V svojem repertoarju imajo vse od Guns'n Roses do Iggyja Popa, precej pa tudi lastne glasbe. Žal jim dosedaj še ni uspelo izdati kasete ali plošče. Morda bi to lahko pojasnili kar z oceno Sandre Rančič, ki jih je poslušala na nedavnem heavy metal festivalu v Sarajevu: »...bend, ki ga čaka lepa prihodnost v primeru, da se bodo kitarist, basist in bobnar naučili igrati... Nekaj je vendarle treba poudariti - Odiseja 2000 je tekstualno eden najboljših bendov.«

MERX PRODAJNO SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA
AVTOTEHNIKA p. o.
Bežigradska ul. 13, CELJE

Program vozil: - IMV - RENAULT - CIMOS
- CITROEN - IDA OPEL - VW AUDI
- WARTBURG - ŠKODA

Diskoteka CASABLANCA

vabi na nastop ansambla

Novi fosili,

ki bo v petek, 12. tega meseca

Lestvici Radia Celje

Zabavne melodije:

1. THE WAY THAT YOU LOVE ME - PAULA ABDUL (5)
2. OBRISI SUZE GENERACIJO - NOVI FOSILI (5)
3. LAMBADA - KAOMA (9)
4. ANOTHER DAY IN PARADISE - PHIL COLLINS (3)
5. MIXED EMOTIONS - ROLLING STONES (6)
6. DON'T WANNA LOSE YOU - GLORIA ESTEFAN (7)
7. ZATE - POP DESIGN (3)
8. OBLAKI SO RDEČI - DON MENTONI BLUES BAND (9)
9. NASLAJŠI POLJUBI - MOULIN ROUGE (1)
10. WE DIDN'T START THE FIRE - BILLY JOEL (1)

Lestvica zabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.30.

Domače melodije:

1. KO MLADA SVA BILA - ŠTAJERSKIH 7 (5)
2. TVOJA LJUBEZEN ME VODI DOMOV - MIHELIČ (4)
3. SLOVENCIM VESELJAKI - RUPAR (8)
4. ZA MATERIN PRAZNIK - BRATJE IZ OPLTICE (3)
5. VRAČAM SE Z GORA - NAGELJ (7)
6. MUZIKANT IMEJ ME RAD - PTUJSKIH 5 IN SESTRI POTRČ (4)
7. FLORJANSKA POLKA - VESNA (9)
8. CVETJE V VETRU - STRMINA (9)
9. TEBI MAMA NAJDRŽAJA - MATEJ KOVAČIČ (1)
10. RECI, ALI VERJAMES - ALPSKI KVINTET (1)

Lestvica domačih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.30.

Predlogi za lestvico zabavnih melodij:

WHEN YOU COME BACK TO ME - JASON DONOVAN
KAD ODU SVI - JASNA ZLOKIČ
OTROCI REVOLUCIJE - AGROPOP

Predlogi za lestvico domačih melodij:

VSAK NA SVETU - MITJA KAPŠ
ZAPELJIVA NATAKARICA - VESELI ZASAVCI
UTRGAL SEM ROŽO - VESELI PLANŠARJI

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____

izvajalec _____

lestvica domačih melodij _____

izvajalec _____

ime in priimek _____

naslov _____

Nagrajenca: Primož Točaj, Šmartno v Rožni dolini 39a
Matej Škoberne, Goriška 4, Celje

Pišite na naslov: Novi tednik - radio Celje

Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje

Vsakič nagrada - velika plošča, ki jo izžrebanca izbereta v prodajalni MELODIJA v Celju.

Sobota, 13. januar

LJUBLJANA I

8.25-1.10 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.40 VIDEO STRANI; 8.50 IZBOR TEDENSKO PROGRAMSKE TVORNOSTI; 8.50 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; RADOVEDNI TAČEK: KAMEN; 9.05 MALI POVIREK; 9.10 ZBIS: ZACARANE UGANKE; 9.25 CIBIBAN, DOBER DAN; V ZASNEŽENI DEŽELI; 9.40 ZGODBE B. ODDAJA TV ZG; 10.00 POJDI NEKAM, NE VE SE KAM; VRAŽJI PALICI; 10.20 MLADI SHERLOCK, 1. DEL ANGLEŠKE NAD.; 10.50 PERISKOP; TRIGLAVSKI NARODNI PARK; 11.50 GARMISCH-PARTENKIRCHEN: SVET. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU; SMUK(M) (DO 12.45); 12.45 EPP; 12.40 HAUS: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU; SMUK (Z); 13.45 VIDEO STRANI; 13.55 PESEM JE... NEW SWING QUARTET; 14.25 POGUMEN KOT LASSIE, IGRANI FILM; 15.55 ŽARIŠČE, PONOVITEV; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.45 RISANKA; 16.55 BEOGRAD - DP V KOŠARKI - CZ - PARTIZAN; 18.25 EP VIDEO STRANI; 18.30 IZ TROPSKEGA DEŽEVNEGA GOZDA: ŽIVLJENJSKI KROGI, DOKUMENTARNA SERIJA, 2/6; 19.00 RISANKA; 19.10 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; ŠPORT; 19.55 VREME; 19.59 UTRIP; 20.14 EPP; 20.20 ŽREBANJE 3 x 3; 20.30 KRIZKRAJ; 22.00 EPP; 22.05 TV DNEVNIK 3; ŠPORT; VREME; 22.25 D. MARLOWE; D. WICKES: JACK RAZPARAČ 4 - ZADNJI DEL ANGLEŠKE NADALJEVANKE; 23.10 SLOVITI PRIMER ANGLEŠKI FILM; 1.00 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

16.30 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi; 18.30 DANES SKUPAJ, oddaja TV ZG; 19.00 SKUPŠČINSKA KRONIKA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.10 TV OKNO; 20.15 FILMSKE USPEŠNICE, SMARAGDNI GOZD, ameriški film; 21.45 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi

ZAGREB I

9.00 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM, ZBUDI SE Z NAMI, RISANKA, ŠIMPANZ, dok. film, SUPERBABA, 6. del; 10.30 PREZRLI STE, POGLEJTE, ČEBELICA MAJA, risana serija; 11.45 NOČ IN DAN, ponovitev; 13.00 TELEVIZIJSKI DRUŽINSKI MAGAZIN; 14.30 CIKLUS FILMOV W. DISNEYA: IGRANI FILM; 16.00 KRITIČNA TOČKA; 16.15 TV DNEVNIK 1; 17.00 NARODNA GLASBA; 17.30 SIVI DOM, dramska serija, pon. 2/12; 18.30 ŽIVETI Z NARAVO, dokum. oddaja; 19.15 ČEVELJČKI, risani film; 19.30 TV DNEVNIK 2; 20.10 EPP; 20.15 DVA FILMA ZA GROŠ, igrani film; 21.50 EPP; 21.55 TV DNEVNIK 3; 22.10 HUMORIŠTIČNA SERIJA; 23.10 ŠPORTNA SOBOTA; 23.30 POROČILA V ANGLEŠČINI; 23.35 NOČ IN DAN, MURPHY BROWN, ameriška nanizanka, MAMILO JE SMRT, serijski film, SLAVNI PLESALCI; 1.50 POROČILA

ZAGREB II

11.20 TEST; 11.40 TV KOLEDAR; 11.50 Garmish: SVETOVNI POKAL V SMUČANJU (M), prenos; 12.50 Haus Enstal: SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČANJU (Z); 14.00 DANES SKUPAJ, zabavno-informativna oddaja; 14.30 PRIDRŽAVA ZA OTROKE, TV Škopje; 16.55 KOŠARKA: Crvena zvezda - Partizan, I. pol.; 17.50 KOŠARKA, II. pol.; 18.25 ROKOMET: Budućnost - Metz, prenos; 18.40 ROKOMET, II. pol.; 19.15 TV IZLOŽBA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.15 GLASBENI VEČER; 21.45 TV MIX; 21.55 TV FELJTON: OČI KRITIKE; 22.40 ZGODBE GRAHAMA GREENA;

KOPER

9.30 ZLATI JUKE BOX (ponovitev); 10.45 FISH EYE - ODDAJA O RIBOLOVSTVU (ponovitev); 11.15 RAZISKOVALNA BAZA; 13.00 RALLY: PARIZ - DAKAR (posnetek); 13.30 TV NOVICE; 13.40 -SOTTOCANESTRO- - oddaja o košarki (ponovitev); 14.15 BASKET NCAA; 15.15 RAZISKOVALNA BAZA; 16.00 NOGOMET, angl. prvenstvo (prenos); 17.30 -AMERICAN-BALL- - 18.15 FISH EYE - ODDAJA O RIBOLOVSTVU; 18.50 TV NOVICE; 19.00 RAZISKOVALNA BAZA; 19.30 TV STIČIŠČE; 20.00 RALLY: PARIZ-DAKAR; 20.30 NOGOMET, špansko prvenstvo (posnetek); 22.00 NOGOMET: angl. prvenstvo (ponovitev); 23.30 FISH EYE - ODDAJA O RIBOLOVSTVU; 24.00 RAZISKOVALNA BAZA

Nedelja, 14. januar

LJUBLJANA I

7.35-14.45 in 14.40-22.45 TELETEKST RTV LJUBLJANA
7.50 VIDEO STRANI; 8.00 OTROŠKA MATINEJA; 8.00 ŽIV ŽAV; 8.50 A. Lind-

gren: PIKA NOGAVIČKA, švedska nanizanka, 17/21, ponovitev; 9.25 HAUS: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU SLALOM (Z), prenos 1. teka, reporter: MIHA ŽIBRAT; 10.10 ŠOPEK DOMAČIH; 10.25 ALTA BADIA: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, VELESALOM (M), prenos 1. teka, reporter: M. ROŽMAN (do 11.15); 11.15 D. Marlowe: D. Wickes: JACK RAZPARAČ, ponovitev 4. - zadnjega dela angl. nad.; 12.10 HAUS: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU SLALOM (Z), prenos 2. teka, reporter: MIHA ŽIBRAT (do 12.40); 12.55 ALTA BADIA: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, VELESALOM (M), prenos 2. teka, reporter: M. ROŽMAN (do 13.40/15); 13.10 DEIŠČINA GULDENBURGOVIH, nemška nadaljevanke, 2/14; 14.35 VIDEO STRANI; 14.55 KOLO SREČE; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.10 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.45 SUPERMAN II, ameriški film; 18.50 RISANKA; 19.00 TV MERNIK; 19.15 TV OKNO; 19.21 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; ŠPORT; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 Miroslav Krleža: GLEMBAJEVI, nadaljev. TV Zagreb, 2/3; 20.50 TV OKNO, EPP; 20.55 ZDRAVO; 22.15 TV DNEVNIK 3; ŠPORT, VREME; 22.35 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

10.00 ODDAJE ZA JLA IN MOST, jugoslovanski film; 13.00 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi; 16.00 NEDELJSKO ŠPORTNO POPOLDNE LJUBLJANA - POKAL IHF: BELINKA OLIMPIJA; VOLAN (do 17.15/20), reporter: MARJAN LAH, NADALJEVANJE ŠPORTNEGA POPOLDNEVA; 19.00 DA NE BI BOLELO: MAMA, BO LI MEI, 2. del; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 PREMOR; 20.00 KARTOTEKA ZEMLJE, ameriška dokumentarna serija, 5/13; 20.25 BRATA GORIŠEK, dokumentarne iveri; 20.45 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi; 21.35 ŠPORTNI PREGLED; 22.05 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi (do 24.00)

ZAGREB I

8.15 POROČILA; 8.20 NOČNI PROGRAM, ponovitev; 9.35 RAKUNI, RISANA SERIJA, ponovitev; 10.00 NEDELJSKO DOPOLDNE ZA OTROKE; 11.00 KMETIJSKA ODDAJA; 12.00 ZABAVNA GLASBA; 13.00 ROANOAK, serijski film za otroke; 13.50 POROČILA; 13.55 NEDELJSKO POPOLDNE; 16.15 ODISEJA 2001, znanstveno popularni film; 17.05 IGRANI FILM; 18.15 RAKUNI, risana serija; 19.10 SREČA; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 EPP; 20.00 GLEMBAJEVI, igrana serija 2/3; 20.15 ZABAVNA GLASBA; 21.15 TV DNEVNIK 3; 21.35 ŠPORTNI PREGLED; 22.05 POROČILA V ANGLEŠČINI; 22.10 NOČNI PROGRAM; 0.10 POROČILA

ZAGREB II

9.25 TEST; 9.45 TV KOLEDAR; 9.55 POROČILA; 10.00 DANES ZA JUTRI IN KAPELSKI KRESOVI; 13.00 ŠPORTNO POPOLDNE; - Haus Enstal, slalom (Z); - Bad Wiese, slalom (M); - Vaterpolo: Mladost - Partizan; - Rokomet: Radnički - Debrecen; - NBA liga; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 ISKANJA, tuja dokumentarna oddaja; 20.50 TV MIX; 21.05 ARGUMENTI II; 21.45 POLITIČNI SPORI V JUGOSLAVIJI MED OBEMA VOJNAMAMA, dokumentarna oddaja;

KOPER

9.30 JUKE BOX; 10.00 -CALCIOMANIA- - vse o italijanskem nogometu; 11.00 TENIS (ponovitev); 13.00 RALLY: PARIZ-DAKAR (posnetek); 13.30 TV NOVICE; 13.40 MI V NEDELJU; 14.15 FOOTBALL NFL; 16.00 UMETNOSTNO DRANJE (Challenge of the Champions); 18.50 TV NOVICE; 19.00 MI V NEDELJU; 20.00 RALLY: PARIZ-DAKAR; 20.30 OD IGRIŠČA DO IGRIŠČA; 22.00 RAZISKOVALNA BAZA - Posebna oddaja; 23.30 OD IGRIŠČA DO IGRIŠČA (ponovitev); 1.00 JUKE BOX (ponovitev)

Ponedeljek, 15. januar

LJUBLJANA I

8.35-12.50 in 16.05-23.30 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.50 VIDEO STRANI; 9.00 ZIMSKI POČITNIŠKI SPORED; 9.00 RISANKA; 9.10 SMRKC: SMRK, SMRKA, 9.35 PERISKOP; 10.10 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.15 SOKOLI, 1.; 10.40 POTOVANJE NA SEVERNI TEČAJ; 11.10 RISANKA; 11.20 VRNI SE SNOOPY, ameriški risani film; 12.40 VIDEO STRANI; 16.20 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.45 MOZAIK, ponovitev, ZDRAVO; 18.05 EP VIDEO STRANI; 18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.10 RADOVEDNI TAČEK: ZMAJ TV OKNO; 18.25 ZGODBE, 9. - zadnji del serije TV ZG; 19.00 RISANKA; 19.12 EPP; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; ŠPORT; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 K. Apostolova: NAVZKRIZJA, bolgarska drama; 21.25 TV OKNO,

EPP; 21.30 OSMI DAN; 22.10 EPP, EP VIDEO STRANI; 22.15 TV DNEVNIK 3; ŠPORT, VREME; 22.35 TONE RAVNIK - IN MEMORIAM; 23.20 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

16.30 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi; 19.00 S POTI PO INDIJI: RAJSKA DOLINA, 2/3; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 PREMOR; 20.00 ŽARIŠČE; 20.30 SUPER PREDVODNOST, 2. - zadnji del angl. znanstvene oddaje; 20.55 SEDMA STEZA; 21.10 SOLISTIČNI KONCERT TOMISLAVA IVČIČA; 22.15 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi, (do 24.00)

ZAGREB I

8.30 ALICA V SVETU RISANK, oddaja za otroke; 8.45 RADOVEDNI, ZDRAVO; 9.00 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM, ŠPORT ZA DOBRO JUTRO, SPREMNOST SKRIVANJA, KNJIŽEVNI TV VRTILJAK, RISANKA, SUPERBABA, 7. del; 10.30 POROČILA; 10.30 POROČILA; 10.35 ŽIVIMO Z GLASBO; 10.50 'A JE TO, risani film; 11.00 ANGLEŠČINA; 11.30 ZIMSKI IZOBRAŽEVALNI PROGRAM; 12.30 POROČILA; 12.40 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM; 13.40 PREZRLI STE, POGLEJTE; 15.30 POROČILA; 15.40 PONOVITEV NOČNEGA PROGRAMA; 17.00 TV DNEVNIK 1; 17.20 NEKAJ VEČ, izobraževalni program; 17.50 ALICA V SVETU RISANK, oddaja za otroke; 18.05 RADOVEDNI, ZDRAVO; 18.20 ŠTEVILKE IN ČRKE; 18.40 RISANKA; 18.45 MOSA PLJADE, dokumentarna oddaja; 19.15 RISANKA; 19.30 TV DNEVNIK 2; 20.00 Saša Vuja: NAJDLJŠA MAISTROVA MARIBORSKA NOČ, drama TV Ljubljana; 21.40 ZUNANJA POLITIKA; 22.10 TV DNEVNIK 3; 22.30 POROČILA V ANGLEŠČINI; 22.35 NOČNI PROGRAM, ČRNI GAD, SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nem. nanizanka, HITCOCK VAM PREDSTAVLJA; 0.50 POROČILA

ZAGREB II

15.50 TEST; 16.10 POROČILA; 16.15 TV KOLEDAR; 16.25 BOLJŠE ŽIVLJENJE, humoristična serija; 17.20 IGRANI FILM; 19.00 ZAGREBSKA PANORAMA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 FLUIDI, zabavni program; 20.45 TV MIX; 21.00 NA SAMEM Z VSEMI; 22.00 DELO NA ČRNO

KOPER

13.00 RALLY: PARIZ-DAKAR (ponovitev); 13.30 TV NOVICE; 13.40 OD IGRIŠČA DO IGRIŠČA (ponovitev); 15.30 TENIS (ponovitev); 17.30 BASKET NCAA; 18.15 WRESTLING SPOTLIGHT; 18.50 TV NOVICE; 19.00 ODPRTA MEJA; 19.30 TVD STIČIŠČE; 20.00 RALLY: PARIZ-DAKAR; 20.30 ZLATI JUKE BOX; 22.00 TENIS: AUSTRALIAN OPEN 1990 (Highlights); 23.15 BASKET NBA; 0.45 NOGOMET, Argentinsko prv.

Torek, 16. januar

LJUBLJANA I

8.35-13.45 in 15.30-22.40 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.50 VIDEO STRANI; 9.00 ZIMSKI POČITNIŠKI SPORED; 9.00 RISANKA; 9.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 3. del; 9.40 SMRKC: KRALJ SMRK, ZDRAVILLO ZA VICKA; 10.05 ZBIRAJMO STAR PAPIR; 10.35 FORMULA BMX; 11.05 KAM, KAKO MED POČITNICAMI; 11.10 SOKOLI, 2. oddaja; 11.35 TEZAVE Z LEDENIMI GORAMI; 12.00 RISANKA; 12.10 NA ZAHOD, AMERIŠKA KOMEDIJA; 13.20 MOZAIK, ponovitev, SEDMA STEZA; 13.35 VIDEO STRANI; 15.45 VIDEO STRANI; 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.45 FORMULA BMX; 17.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 3. del; 17.45 EP VIDEO STRANI; 17.50 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 17.50 GOVORICA TELES: NOCOJ, NOCOJ, TV OKNO; 17.55 PO SLEDI PTICE DODO, oddaja TV SA; 18.50 IGRACE ZO ZNORELE; 19.00 RISANKA; 19.12 EPP; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; ŠPORT; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 G. Kelly: VEDNO POPOLDNE, avstralska nadaljevanke, 2/4; 20.55 TV OKNO, EPP; 21.00 AKTUALNO; 22.00 EPP, EP VIDEO STRANI; 22.10 TV DNEVNIK 3; ŠPORT, VREME; 22.30 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

16.30 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi; 18.30 TELESKI '90, PRIPRAVIMO SE NA SMUČANJE, 8/13; 19.00 FOLKLORNI ANSAMBEL PIRIN; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 PREMOR; 20.00 ŽARIŠČE; 20.30 ŽREBANJE LOTA; 20.35 UMETNIŠKI VEČER, VELIKI NEMI FILM - ZLOMLJENI CVETOVI, ameriški film (ČB); 22.15 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi, (do 24.00)

ZAGREB I

8.30 OTROŠKA ODDAJA; 9.00 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM, KNJIGA ZA DA-

NES, ŽIVLJENJE MORSKEGA DNA, TV GALERIJA, SUPERBABA, 8. del; 10.30 POROČILA; 10.35 BLUFONCI, 3. del otroške oddaje; 11.00 ANGLEŠČINA, 6. lekcija; 11.30 ČRIČEK, risani film; 11.35 ZAŠČITENI DVORCI SLAVONOJE; 12.00 RAST IN GIBANJE RASTLIN; 12.30 POROČILA; 12.40 FRA DVAJOLVO, ameriški film; 14.00 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM; 14.30 DELO NA ČRNO, serijski film; 15.30 POROČILA; 15.40 PONOVITEV NOČNEGA PROGRAMA; 17.00 TV DNEVNIK 1; 17.20 IZOBRAŽEVALNI PROGRAM; 17.50 ODDAJA ZA OTROKE; 18.20 ŠTEVILKE IN ČRKE; 18.40 RISANKA; 18.45 ZNANOST; 19.15 LOKALNI PROGRAM; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 EPP; 20.00 ŽREBANJE LOTA; 20.05 FESTOVE PREMIERE: -MISIJA, ameriški film; 21.40 KONTAKTNI MAGAZIN; 22.40 TV DNEVNIK 3; 23.00 POROČILA V ANGLEŠČINI; 23.05 NOČNI PROGRAM KULTURE, IZ KULTURE; 0.15 POROČILA

ZAGREB II

16.35 TEST; 16.55 POROČILA; 17.00 TV KOLEDAR; 17.10 Kitzbühel: SUPERVELESALOM, svetovni pokal za ženske; 18.00 ZAGREBSKA PANORAMA; 18.20 REGIONALNI PROGRAM; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 SVET ŠPORTA; 20.50 TV MIX; 21.05 VIDEOBUM, dokumentarna oddaja; 21.35 ZABAVNI TOREK; 22.35 BELI PES, ameriški film;

KOPER

13.00 RALLY: PARIZ-DAKAR; 13.30 TV NOVICE; 13.40 NOGOMET, argent. prv. (ponovitev); 15.30 TENIS: AUSTRALIAN OPEN (ponovitev); 16.45 BASKET NBA (ponovitev); 18.15 WRESTLING SPOTLIGHT; 18.50 TV NOVICE; 19.00 ODPRTA MEJA; 19.30 TVD STIČIŠČE; 20.00 RALLY: PARIZ-DAKAR; 20.30 SMUČARSKI TENNIK - ODDAJA O ZIMSKIH ŠPORTIH; 21.30 -SUPERVOLLEY- - oddaja o rokometu; 22.00 TENIS: AUSTRALIAN OPEN; 23.15 EUROGOLF; 0.15 NOGOMET, špansko prv. (ponovitev)

Sreda, 17. januar

LJUBLJANA I

8.35-13.35 in 15.00-23.45 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.50 VIDEO STRANI; 9.00 ZIMSKI POČITNIŠKI SPORED; 9.00 RISANKA; 9.10 SMRKC: ASTROSMRK; 9.35 NE POHODI GA; 10.05 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.10 SOKOLI, 3. oddaja; 10.35 ZAPISI NA SKALAH; 11.00 RISANKA; 11.10 MOZAIK, ponovitev; 11.10 K. Apostolova: NAVZKRIZJA, bolgarska drama; 12.30 G. Kelly: VEDNO POPOLDNE, avstral. nad., 2/4; 13.25 VIDEO STRANI; 15.15 VIDEO STRANI; 15.25 TELESKI '90, PRIPRAVIMO SE NA SMUČANJE, 8/13, ponovitev; 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.45 MOZAIK, ponovitev; 16.45 BRATA GORIŠEK, dokumentarne iveri; 17.05 SUPER PREDVODNOST, angl. znanst. oddaja; 17.30 NE PODOGI GA, glasbena oddaja; 18.00 EP VIDEO STRANI; 18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.05 ZBIS: I. Zorman: STORŽKOVO POPOLDNE - 1. del: HIŠA S PETELINOM, TV OKNO; 18.25 C. Svetlina: OSTRŽEK, 1. del gled. predstave SMG; 19.00 RISANKA; 19.12 EPP; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; ŠPORT; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 FILM TEDNA, IME ROŽE, ital.-nem.-franc. film; 22.10 TV OKNO; 22.15 EPP, EP VIDEO STRANI; 22.20 TV DNEVNIK 3; ŠPORT, VREME; 22.40 ZVEZDNI PRAH, zabavno glasbena odd. TV BG 5. oddaja; 23.35 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

16.30 SATELITSKI PROGRAMI - poskusni prenosi; 17.40 SVET ŠPORTA, oddaja TV Zagreb; 18.30 MOSTOVI; 19.00 SKRIVNOSTNI SVET, ameriška dokumentarna serija, 11/12; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 PREMOR; 20.00 ŽARIŠČE; 20.30 A. Foerster: GORENJSKI SLAVČEK, opera; 21.45 KOŠARKA ZA KORAVEC POKAL, BOSNA-CSK, posnetek iz Sarajeva, (do 23.00)

ZAGREB I

8.30 OTROŠKA ODDAJA; 9.00 ŠOLSKI PROGRAM; 10.30 POROČILA; 10.35 ZIMSKI IZOBRAŽEVALNI PROGRAM; 12.30 POROČILA; 12.40 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM; 13.40 PREZRLI STE, POGLEJTE; 15.30 POROČILA; 15.40 PONOVITEV NOČNEGA PROGRAMA; 17.00 TV DNEVNIK 1; 17.20 IZOBRAŽEVALNI PROGRAM; 17.50 A. Lindgren: PIKA NOGAVIČKA, švedska nad.; 18.20 ŠTEVILKE IN ČRKE; 18.40 RISANKA; 18.45 POTOPIŠ; 19.15 RISANKA; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 EPP; 20.00 TELEKINO IN IGRANI FILM; 22.30 EPP; 22.35 TV DNEVNIK 3; 22.55 POROČILA V ANGLEŠČINI; 23.00 NOČ IN DAN, COSBY SHOW, SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nem. nanizanka, ZGODBA O ROCK 'N ROLLU; 1.00 POROČILA

ZAGREB II

17.25 TEST; 17.45 POROČILA; 17.50 TV KOLEDAR; 18.00 ZAGREBSKA PANORAMA; 18.20 REGIONALNI PROGRAM; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 GLASBENI VEČER; 21.30 TV MIX; 21.40 ZNANSTVENI FORUM;

KOPER

13.00 RALLY: PARIZ-DAKAR (ponovitev); 13.30 TV NOVICE; 13.40 ZADETKI TEDNA; 14.45 TENIS: AUSTRALIAN OPEN (ponovitev); 16.00 RAZISKOVALNA BAZA - posebna oddaja; 17.15 SMUČARSKI TENNIK - ODDAJA O ZIMSKIH ŠPORTIH (ponovitev); 18.15 WRESTLING SPOTLIGHT; 18.50 TV NOVICE; 19.00 ODPRTA MEJA; 19.30 TVD STIČIŠČE; 20.00 JUKE BOX; 20.30 BASKET NBA; 22.00 TENIS: AUSTRALIAN OPEN; 23.15 ZLATI JUKE BOX (ponovitev); 0.45 NOGOMET, angl. prv. (ponovitev)

Četrtek,

18. januar

LJUBLJANA I

8.35-14.50 in 15.30-0.45 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.50 VIDEO STRANI; 9.00 ZIMSKI POČITNIŠKI SPORED; 9.00 RISANKA; 9.10 SMRKC: SMRKC IN ZMAJ; 9.35 PERISKOP; 10.25 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.30 SOKOLI, 4. oddaja; 11.55 OD OBALE DO OBALE; 12.55 RISANKA; 13.05 MOJ BRAT IMA ČUDOVITEGA BRATA, češkoslovaški film; 14.40 VIDEO STRANI; 15.45 VIDEO STRANI; 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev; 16.25 EP VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE; 16.45 MOZAIK, ponovitev; 16.45 MOSTOVI; 17.15 NAŠA PESEM, 20. oddaja; 17.45 EP VIDEO STRANI; 17.50 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 17.50 MLADI SHERLOCK, 2. del angl. nadaljevanke, TV OKNO; 18.15 CIBIBAN, DOBER DAN; NA TOLPLI PEČI; 18.30 NAJLEPŠE PRAVLJICE SVETA: SKOLJČNO BRDO; 19.00 RISANKA; 19.12 EPP; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; ŠPORT; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 D. Baker: PARACELUS, angl. nadaljevanke 1/7; 21.20 TV OKNO, EPP; 21.25 TEDNIK; 22.25 EPP, EP VIDEO STRANI; 22.30 TV DNEVNIK 3; ŠPORT, VREME; 22.50 RETROSPEKTIVA, KOMEDIJA NA SLOVENSKEM ODRU; O. Wilde: VAŽNO JE IMENOVATI SE ERNEST; 0.35 VIDEO STRANI

LJUBLJANA II

16.30 SATELITSKI PROGRAMI - TV Ljubljana; 17.30 TELESKI '90, PRIPRAVIMO SE NA SMUČANJE, 9/13; 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, TV Ljubljana, STUDIO LJUBLJANA; 19.00 ALO ALO, zabavno humoristična oddaja; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 PREMOR; 20.00 ŽARIŠČE; 20.30 KOŠARKA - POKAL EVROPSKIH PRVAKOV, JUGOPLASTIKA: MACCABI, vključitev v prenos; 21.30 V HRIBIH SE DELA DAN; ZA GRINTOVCI, dokumentarna oddaja, 3/8; 22.00 MALI KONCERT: M. Stibilj-S. Hren: LA ROSETTA; 22.15 SOMMERZEIT-WINTERZEIT, dok. oddaja; 22.45 VEČERNI GOST, (do 23.30)

ZAGREB I

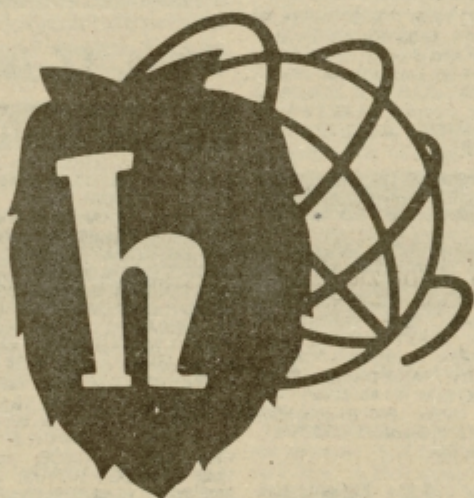
8.30 MITI IN LEGENDE, serija za otroke; 9.00 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM, KNJIGA ZA DANES, RISANKA, TV GALERIJA, SUPERBABA, 10. del; 10.30 POROČILA; 10.35 BLUFONCI, 4. oddaja; 11.00 ANGLEŠČINA, 8. lekcija; 11.30 ZAŠČITENI PARKI SLAVONOJE; 12.05 NASVETI ZA RAST RASTLIN; 12.30 POROČILA; 12.35 DISKO ZGODBA, češkoslovaški film; 14.00 ZIMSKI ŠOLSKI PROGRAM; 15.30 POROČILA; 15.40 PONOVITEV NOČNEGA PROGRAMA; 17.00 TV DNEVNIK 1; 17.20 DRUŽINSKI MAGAZIN; 17.50 MITI IN LEGENDE, serija za otroke; 18.20 ŠTEVILKE IN ČRKE; 18.40 RISANKA; 18.45 ČRNA SKRINJICA, dokumentarna oddaja; 19.15 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOUSTROV; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 EPP; 20.00 REFLEKSI, POLITIČNI MAGAZIN; 21

»Svet in planine naj bodo od tistega, ki tam prebiva«

dr. Johannes Frischauf

Na našo akcijo »Planincem pomagamo obnavljati Frischaufov dom na Okrešlju« so se pričele ob posameznikih odzivati tudi delovne organizacije. Zdaj že lahko obljubimo, da bomo planincem res lahko izdatno pomagali v prizadevanjih za obnovo te priljubljene visokogorske planinske postojanke.

*45 let
naše poti v svet*

Hmezad
EXPORT-IMPORT

DOSLEJ SMO ZBRALI ŽE 10.000 din

Od naše zadnje objave so za obnovo doma na Okrešlju prispevali še Gostišče Štorman 200 din, Marija Fajgel (za pokojnega Vladka) 10 din in Nada Božič 40 din.

Prispevke za obnovo Frischaufovega doma na Okrešlju lahko nakažete na žiro račun: Sklad skupne porabe NT in RC 50700-720/3-21198, s pripisom – za obnovo Frischaufovega doma.

(V sklad akcije Pomagajmo sta kot pomoč Damjanu Skutniku prišli še dve nakazili – Vilibald Krajnc je nakazal 1.400 din, Anica Žohar pa 40 din)

PRIREDITVE

V Slovenskem ljudskem gledališču v Celju bodo danes ob 19.30 uri uprizorili delo Niccola Machiavellija MANDRAGOLA v izvedbi Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice za abonma četrtlet in izven. Jutri ob 19.30 bodo delo ponovili za abonma premiera, v soboto, 13. januarja pa bodo delo MANDRAGOLA člani Primorskega dramskega gledališča odigrali še za abonma sobota večerni in izven, prav tako v soboto ob 19.30 uri pa bodo člani Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja gostovali z delom Stefana Zweiga in v režiji Francija Križaja VOLPONE v Titovem Velenju.

V ponedeljek, 15. januarja bo ob 19. uri predstava Andreja Hienga OSVAJALEC v režiji Vinka Moderndorferja za abonma V. mladinski in izven. V torek ob 10. uri bo zaključena predstava za OŠ Ivanke Uranjekove in sicer delo Auranda Harrisa ANDROKLES IN LEV v režiji Helene Zajc. Ob 15.30 uri pa bo ta predstava še za abonma 2. šolski in izven. V sredo, 17. januarja ob 10. uri bodo predstavo ANDROKLES IN LEV uprizorili za OŠ Griže, ob 12. uri pa za abonma Čebelica II (za OŠ I. celjske čete).

V Pivnici v Rogaški Slatini razstavlja svoja likovna dela na temo notranjost cerkva akademski slikar Slavko Kores. Razstava bo odprta do 2. februarja.

V stalni prodajni galeriji IZBA v Celju si lahko vsak ponedeljek, torek, sredo in petek od 10. do 13. ter od 17. do 19. in ob sobotah od 10. do 13. ure ogledate pestro ponudbo najrazličnejših likovnih del Zavoda za kulturne prireditve Celje.

V Muzeju grafičnih umetnosti v Rogaški Slatini je še vedno na ogled razstava BOŽICNE PODOBE V STARIH GRAFIKAH, ki si jo bo mogoče ogledati do konca januarja.

Folklorna skupina Kompole prireja v nedeljo, 14. januarja ob 11.30 uri samostojni nastop v dvorani krajevne skupnosti Svetina. Sodelovali bodo tudi domači gojci in citrarka.

V kulturnem domu v Vojniku bo jutri ob 18. uri narodnozabavni večer. Sodelovalo bo devet narodnozabavnih ansamblov, pa seveda KUD France Prešeren iz Vojnika in ansambel Francija Zemet, izkupiček pa bo namenjen za gradnjo novega kulturnega doma v Vojniku.

V Šmartnem ob Paki bo v soboto ob 19.30 uri v kulturnem domu uprizorjeno delo Ervina Fritza KRALJ MALHUS v izvedbi Kulturno umetniškega društva Zarja iz Trnovelj. Delo je režiral Stefan Žvižej.

Veterinarska dežurstva

VETERINARSKA POSTAJA CELJE: Delovni čas veterinarjev na veterinarski postaji v Celju je od 6.30 do 14.30 ure, redna dopoldanska ambulanta za male živali pa je od 8. do 10. ure, sicer pa imajo redno dežurno službo organizirano v popoldanskem in nočnem času. Telefon: 34-233.

VETERINARSKA POSTAJA ŽALEC: Na veterinarski postaji v Zalcu je redni delovni čas veterinarjev od 6. do 14. ure, neprekinjeno dežurstvo za celo občino pa je od 14. do 6. ure zjutraj naslednjega dne. Dežurstvo je organizirano tudi ob koncu tedna in ob praznikih. Telefon: 714-144.

VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE: V Mozirju na veterinarski postaji je redni delovni čas veterinarjev vsak dan razen ob nedeljah od 7. do 15. ure, redna dopoldanska ambulanta pa od 7. do 9. ure. Do 14. januarja bo dežural dipl. vet. Drago Zagožen, telefon 840-179, od 15. dalje pa dipl. vet. Marjan Lešnik, telefon 831-219.

VETERINARSKA POSTAJA ŠENTJUR: Na šentjurski veterinarski postaji je redni delovni čas veterinarjev od 7. do 15. ure, vsak dan, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne pa je organizirano dežurstvo. Danes bo še dežural dipl. vet. Jože Pangerl, telefon 741-644, od jutri dalje pa dipl. vet. Franc Kovač, telefon 741-935.

VETERINARSKA POSTAJA SLOVENSKE KONJICE: Na veterinarski postaji v Slovenskih Konjicah je redni delovni čas veterinarjev od 7. do 12. ure, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne pa je organizirano dežurstvo. Telefon na veterinarski postaji: 751-166.

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO: V občini Laško je veterinarska služba v rednem delovnem času od 7. do 15. ure, organizirana na veterinarskih postajah v Laškem in Radečah. Dežurstvo od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne je za celo občino na veterinarski postaji Laško, telefon: 731-485. V primeru odsotnosti veterinarja v času dežurstva lahko pustite sporočilo pri vratarju Pivovarne, telefon: 731-121.

Dežurstva trgovin

Merx - Blagovni center Celje obvešča, da ima odprti diskontni prodajalni na Mariborski cesti 128 in v Šempetru v Savinjski dolini tudi vsako soboto do 17. ure popoldan in v nedeljo od 8. do 12. ure.

Sicer je v mesecu januarju dežurna samopostrežna trgovina Savica, ki je ob sobotah odprta do 19. ure. Ob nedeljah pa so dežurne prodajalne: Diskont v Cankarjevi od 7. do 12. ure, prodajalna Štručka od 7. do 11. ure, Mesnica v Linhartovi od 7. do 11. ure ter kiosk pri bolnici v času obiskov.

Rešitve križank in ugank, objavljenih na 15. strani

ALTERNATIVNA KRIŽANKA

Črtica pomeni črno polje.
Vodoravno: A. AVSTRO-OGRSKA, B. TEKMOVALNOST, C. OLE - KOZA - BEL, C. MILA - JASNINA, D. SKINK - SAVIN E. KON-TAKT - BAJT, F. ADA - PATRONA - G. BU - NIZ - OB-JEM, H. OŠPETELJ - ERO, I. MNEMONIKA - KŠ, J. BERIL - KOVČEK, K. AŽUR - TORI.

MAGIČNI LIK
1. OLIMP, 2. LASER, 3. ISERE, 4. MERYL, 5. PRE-LOMNIK, 6. MIRZA, 7. NRA-VI, 8. IZVOR, 9. KAIRO.

SKRITA KRIŽANKA

Črtica pomeni črno polje, na koncu vsake vodoravne vrste je vejica.

Vodoravno: 1. SPAČNIK, 8. LATRINA, 9. ORLEANS, 10. PREPLET, - 11. Y(OUNG) (THOMAS) - 12. ASA.

SKRIVANKA PLES-KANJE, PLE-SKANJE

ZAMENJAVA ČRK
DIAN, KARAVLA, LAVA, PEPEL, BORL, DOL, OLT, TALKA, LAR, IVAN TRINKO ZAMEJSKI.

ANAGRAM
GOSPODARSKA KRIZA

Odpiramo pravno posvetovalnico

Na Novem tedniku smo se odločili, da bomo za svoje bralce od novega leta naprej odprli tudi pravno posvetovalnico. Brezplačne pravne nasvete bomo objavljali na tej strani, naš strokovnjak pa bo odgovarjal na vprašanja z vseh področij prava.

Da bo lahko pravni nasvet našega strokovnjaka čimbolj koristen in argumentiran, naj bo tudi vaše vprašanje kar najbolj natančno zastavljeno in opisano.

»Vstopnica« za tednikovo pravno posvetovalnico je kupon, ki ga objavljamo, vpra-

PРАВNA POSVETOVALNICA

NT&RC

šanja pa pošljite na naslov: Novi tednik, Trg V. kongresa 3a, Celje.

GREMO V KINO

KINO UNION

do 17. 1.: TEQUILA SUNRISE - ameriški film
16. 1.: FANATIKI ZLA

MALI UNION

do 15. 1.: INDIANA JONES - ameriški film
16. 1.: ZVEZDNE POTI IV. del - ameriški film

METROPOL

11. 1.: SUROVA ODISEJA - ameriški film
od 12. do 17. 1.: VOHUNI V ZASEDI - ameriški film
do 17. 1.: LJUBEZEN V SVILI - ameriški film

Metropol - matineja
13. 1.: TRASHIN - NEVARNE ROLKE - ameriški film

KINO DOM

do 15. 1.: TIGER V AKCIJI - hongkonški film
16. 1.: TRANSHIN - NEVARNE ROLKE - ameriški film
od 12. do 15. 1.: COCA COLA KID - avstralski film

KINO VOJNIK

14. 1.: HARY IN HENDERSENOVI - ameriški film

KINO RADEČE

14. 1.: KOMANDO LEOPARD - ameriški film

KINO RTC UNION ZREČE
11. 1.: PEKEL V SOLI - ameriški film
13. 1.: PRINCEZA NEVESTA - ameriški film
14. 1.: DRAGNET - ameriški film
15. 1.: COPRNIC ZOFKA - slovenski film

KINO ŠMARJE PRI JELŠAH
11. 1.: KURIR - irski film
12., 13. in 14. 1.: BATMAN

KINO DOM MOZIRJE
11. 1.: ČUDEŽNA DEKLICA
13. in 14. 1.: NEDOTAKLJIVI - ameriški film

KINO JELKA NAZARJE
13. in 14. 1.: JAZ SEM KONTROLA - ameriški film

KINO LJUBNO
13. in 14. 1.: SARTANA PROSI ZA SMRT - ameriški film

KINO ŽALEC
11. 1.: ČLOVEK S PLANINE
12. in 14. 1.: OTROK DINOZAVER - ameriški film
13. 1.: REŽISER PORNO FILMA - ameriški film
16. 1.: NISEM JAZ NORA - ameriški film

TRŽNICA

Kljub zimi dobra založenost

Čeprav je celjska tržnica v tem času vsak dan uradno odprta od sedme ure zjutraj pa se stojnice vsaj delno napolnijo šele po osmi uri. Vzrok je preprost - mraz in bojazen, da bi pridelki zamrzili. Danes prvič objavljamo cene v novih dinarjih.

Zelenjava: cvetača 15, čebula 3,40, česenj 10,30, fižol 20-25, krompir 2-3, korenje 8-12, ohrovt 4-5, pesa 4, por 6-10, peteršilj 20, cela repa 10, presno zelje 4-5, zelena 10,20, kislja repa in zelje 8 ter hren 20.

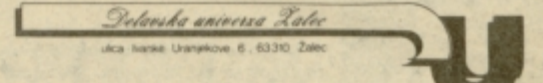
Solata: motovilec 40-50, radič 40 in endivija 13-14.

Sadje: grozdje 15, hruške 10-30, jabolka 3,80, orehova jedra 100, suhe slive 15-16, banane 25, limone 17, pomaranče in mandarine 18,20, rozine 36,40 in kivi 50.

Mlečni izdelki: smetana 16, skuta 25.

Jajca: 1,35-1,65.

Merica bučk je po 1,50.

DELAVSKA UNIVERZA ŽALEC

vas vabi k vpisu v

plesno šolo BOLERO:

- otroke od 5.-15. leta starosti
- mladino in odrasle pa v tečaju družabnega plesa, jazza, stapa.

Informacije:
vsak delovnik od 7.-16. ure
v času počitnic od 7.-12. ure

Vpis:
do 5. 2. 1990 vsak dan od 12.-14. ure, petek do 16. ure v času počitnic od 10.-12. ure

Učencem od 6.-14. leta pa ponujamo naslednje

POČITNIŠKE DEJAVNOSTI

v času od 22. 1.-27. 1. 1990:

- kuharski tečaj - 20 ur
- šiviljski tečaj - 20 ur
- video tečaj angleškega jezika za učence od 2.-5. razreda - 20 ur
- ponovljeni tečaj angleške in nemške slovnice za srednješolce - 20 ur
- strojepisni tečaj - 40 ur
- likovna delavnica za otroke od 6-10 let pod vodstvom likovne pedagoginje - 20 ur
- zabavni teden od 29. 1.-2. 2. 1990 - 20 ur.

Informacije in vpis vsak dan od 7.-16. ure na DU Žalec, tel. 711-417, do 19. 1. 1990.

ROJSTVA

Celje
Rojenih je bilo 24 dečkov in 30 deklic.

Titovo Velenje
V mesecu decembru je bilo rojenih 29 dečkov in 13 deklic.

POROKE

Celje
Poročilo se je pet parov od teh: Danijel HERMAN iz Hrastnika in Branka GOLOB iz Mozirja; Sebastjan MIRNIK iz Celja in Simona HASS iz Škofje Loke, Boris ZORINIC in Marta LAJLAR iz Celja ter Miroslav LAJLAR iz Laškega in Slavica TERSEK iz Jagoč

Laško
Poročili so se štirje pari od teh: Zvonko ARZENSK in Zvonka ARBELJ iz Marjave Gradca pri Laškem; Milovan VASILJEVIČ in Romana GORIŠEK iz Rečice pri Laškem ter Srečko KLEMBAS iz Vrhovega in Darja TRŽAN iz Velikega Širja pri Zidanem mostu

Titovo Velenje
Poročila sta se dva para in sicer: Vlado MOLNAR in Marija LAMOT oba iz Titovega Velenja ter Zdravko KARLOVČEC iz Čestjanca in Senka VUKOVIČ iz Titovega Velenja.

Žalec
Zakonsko zvezo sta sklenila Mihael GOVEDIČ in Ivanka GABERŠEK oba iz Liboj.

SMRTI

Celje
Umrli so: Amalija ŠOSTER, 82 let iz Celja, Marija JERAS, 82 let iz Vrpolja, Leopolda KRAJNC, 79 let iz Celja, Marjeta REBERŠAK, 75 let iz Zalca, Ivan TOMAN, 57 let iz Celja, Genofera BAŠ, 85 let iz

Jurkloštra, Franc GREGORČIČ, 76 let iz Velikega Širja, Rozalija KRUSIČ, 78 let iz Zdobrove, Ana JEZERNIK, 81 let iz Celja, Janez ČERNENŠEK, 72 let iz Šmarja, Rozika KRAMPUSEK, 59 let iz Debra, Franciška DRTVENŠEK, 86 let iz Sevnice, Martin OPERČKAL, 76 let iz Malih dol, Milan VODOVNIK, 42 let iz Prožinske vasi in Jože ŠKETA, 75 let iz Orle vasi.

Laško
Umrli so: Marija VOLČIČ, 82 let iz Gorenje vasi pri Škofji Loki, Marija DJIPAN, 66 let iz Laškega, Janez KLEPEJ, 92 let iz Kladjah, Franc PAVLIČ, 57 let iz Zgornje Rečice, Franc KOS, 79 let iz Jelovega pri Radečah in Slavica JAVORŠEK, 36 let iz Rimskih Toplic.

Sentjur pri Celju
Umrli so: Jože ŠAREC, 60 let iz Dobja, Alojz REDNJAK, 45 let iz Cerovca in Alojzija ZDOVC, 78 let iz Lažiš.

Šmarje pri Jelšah
Umrli so: Ferdinand GROBIN, 65 let iz Verač, Justina MOŽNIK, 75 let iz Stranja, Karl KRŠNIK, 65 let iz Zahanberca, Rudolf POLAJŽER, 23 let iz Tlak, Igor KOROŠEC, 29 let iz Šmarja pri Jelšah, Uršula STRAŠEK, 85 let iz Zibiške vasi, Franciška VOLASKO, 59 let iz Šmarja pri Jelšah, Franc LESKOVŠEK, 79 let iz Babnega brda, Pavla LESKOVAR, 51 let iz Završ, Ana BERK, 49 let iz Brestovc, Marjan ŽURMAN, 57 let iz Rajnkovca in Marija KAJBA, 71 let iz Irja.

Titovo Velenje
Umrli so: Antonija FELICIJAN, 85 let iz Hrastovca, Ivan Jožef PAVLJAN, 76 let iz Mozirja, Ferdinand SEŠEL, 79 let iz Pake pri Velenju, Janez KORENJAK, 81 let iz Zlatec, Alojzij OPLOTNIK, 57 let iz Šoštanja, Ivan JOŠT, 59 let iz Štor, Ciril SKAZA, 95 let iz Arnač, Marija GERMADNIK, 69 let iz Titovega Velenja, Avguštna IVANUŠA, 95 let iz Mozirja, Pavla TREPULJ, 82 let iz Šoštanja, Franc BOŽICEK, 71 let iz Zalca, Marija HRIBERNIK, 62 let iz Braslovca in Ana ZALUBERŠEK, 85 let iz Šoštanja.

Zalec
Umrli so: Ljudmila REHAR, 70 let iz Velike Pirešice, Angela URATNIK, 91 let iz Podvina pri Planini, Jože VIDERGAR, 65 let iz Polzele, Janez HOJAK, 88 let iz Šempetra v Savinjski dolini, Ferdinand VIDENŠEK, 66 let iz Polzele, Jože ČREPINŠEK, 71 let iz Zg. Grušovec in Ladislav JURJOVEC, 68 let iz Latkove vasi.

Dežurstva zdravstvenih domov

Zdravstvena služba je v vseh zdravstvenih domovih na našem območju organizirana v dopoldanskih in popoldanskih ordinacijah, v zdravstvenem domu v Titovem Velenju pa je zdravnik dopoldne dežuren v sprejemni pisarni. V zdravstvenih domovih v Celju, Šentjuru, Zalcu, Šmarju in Rogaški Slatini ter izmenoma tudi v zdravstvenih postajah Kozje, Bistrica ob Sotli in Podčetrtek je dežurna zdravstvena služba med 19. in 7. uro zjutraj naslednjega dne, v Slovenskih Konjicah, Titovem Velenju in Laškem pa zdravniki dežurajo med 20. in 7. uro zjutraj naslednjega dne.

Naslednji: Celje: 26-113, Šentjur: 741-511, Slovenske Konjice: 751-522, Šmarje: 821-021, Rogaška Slatina: 811-621, Žalec: 711-138, Rogatec: 826-016, Kozje: 770-010, Podčetrtek: 882-018, Bistrica ob Sotli: 784-110, Titovo Velenje: 856-711 in Laško: 731-233.

ZAHVALA

Tam, kjer si ti ni sonca ni luči,
le tvoj nasmeh nam v srcih še živi,
in nihče ne ve, kako zelo zelo boli,
ko zavemo se, da več te ni...

Ob boleči izgubi drage mame in stare
mame

ALOJZIJE ZDOVC

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam na kakršenkoli način pomagali in nam stali ob strani v dnevih žalosti, sorodnikom in znancem za nesebično pomoč, izraženo sožalje in darovano cvetje. Še posebej se zahvaljujemo bolniškemu osebju Internega in Kirurškega oddelka bolnišnice Celje. Posebna hvala dr. Janezu Šmidu za lajšanje bolečin na domu in drugo pomoč. Hvala govornikoma Ivanki Selič na domu in Naceku Volasku ob odprtem grobu, pevcem in gospodu župniku Milanu Zdolšku za lepo opravljen obred. Hvala vsem ostalim, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci sin Emil z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega brata in strica

FERDINANDA VIDENŠKA

župnika na Polzeli

se iskreno zahvaljujemo gospodu škofu, dekanu, kaplanu in vsem duhovnikom za opravljen obred in poslovilne besede. Zahvaljujemo se ključarjem, vsem govornikom, pevskemu zboru, gostilni Cizej, dr. Cukjatiju, cvetličarni in vsem, ki ste pripravili slovo. Posebna zahvala faranom Polzele, vsem prijateljem, sorodnikom in znancem za darovano cvetje in prispevke v druge namene ter izraženo sožalje. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci bratje in sestre z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta,
starega očeta in tasta

IVANA JOŠTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti, darovali vence in cvetje in z nami sočustvovali. Iskrena hvala družinam, ki so nam nesebično pomagale v težkih trenutkih. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, godbi Železarne Štore, Društvu upokojencev in sindikalni organizaciji za darovane vence, govorniku za izrečene poslovilne besede in sodelavcem MO za denarno pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci žena Angela, sin Ivan in hči Jožica z družinami

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta in starega očeta

IGNACA TROBIŠA

z Ljubecne

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za nesebično pomoč. Posebno se zahvaljujemo dr. Pantelji Pantoš, patronažnim sestram in negovalkam iz Celja ter govorniku, pevcem KUD Ljubecna in gospodu župniku za lepo opravljen cerkveni obred.

Vsi njegovi!

PRODAM

motorna vozila

ŠKOLJKO Z 128, še nerabljen, prodam. Informacije 731-222, Laško.

Z 101, letnik 79, prodam. Telefon 39-248.

TAM 2001, B kategorije, ugodno prodam. Zdravko Brečko, Marija Gradec 31, Laško.

JUGO florido, novo ugodno prodam. Telefon 34-062.

ZASTAVO 635 3,5 t nosilnosti prodam ali zamenjam. Informacije v soboto od 16. do 20. ure. Telefon 855-077.

TAM 110, letnik 80 in TAM 5000, letnik 71, vozen, neregistriran, prodam. Informacije na telefon 761-568.

ZASTAVA 128, letnik 6/88, prevoženih 16.000 km, prodam. Telefon 27-225, popoldan.

ZASTAVA 128, letnik 89, kasko zavarovan, ugodno prodam. Telefon (063) 828-031.

OPEL kadet karavan 1,6 D prodam. Telefon 783-282.

PZ 125, registriran do aprila 90, prodam. Ivan Kolšek, C. na Gaberno 2, Laško.

JUGO koral 45, letnik 88, prodam. Telefon 26-361, Celje.

P 126, letnik avgust 88, prodam. Vsak dan od 15. do 19. Telefon (063) 29-388.

ZASTAVO 101, letnik 82, mediteran, registr. junij 90, prodam. Telefon dopoldan 775-051, popoldan 775-180.

AVTO HLADILNIK Z 640, generalno obnovljen, prodam. Franc Grešak, Ljubljanska 27, Celje.

ATX in BT prodam. Telefon (063) 26-786.

AVTO Sunbeam Craisler, letnik 87, prevoženih 71.000 km, prodam. Telefon 732-575, po 15. uri.

PGL 126, julij 1986, prodam. Telefon (063) 741-757.

JUGO 45, star 3 mesece, prodam. V račun vzamem cenejši avto. Telefon 711-647.

101 Skala, 12/88, prva registracija februar 89, garažiran, prodam. Telefon 37-889.

126, v dobrem stanju, 1980, registriran do 27. dec. 1990, in 126, brez motorja, menjalnika, pločevina obnovljena (starejši letnik), prodam. Prevoinik, Cesta v Laško 12, Celje. Telefon 29-135.

OPEL kadet 1,3, konsignacijski, prva registracija 5. dec. 86, ugodno prodam. V račun vzamem manjši avto. Informacije 784-202.

125 P, letnik 80, registracija do sept. 90, ugodno prodam. Marguč, Zg. Laže 10, Lože 63215.

SKALA 55, marec 89, prodam. Krašovec, Prebold, 723-405, popoldan.

JUGO 1,1 GX, letnik 87, prodam. Inf. 746-112 od 7. do 15. ure.

R 4 TLS, metalik, 1983, dobro ohranjen, prodam za 3000 DEM dinarske protivrednosti. Inf. 701-466.

NSU 1000, dobro ohranjen, v voznem stanju, ugodno prodam. Telefon 21-755/66 dopoldan.

ZASTAVO 750 in R 4, registrirano, prodam. Breclj, Pernovo 24, Strmec.

PEUGEOT 205 XR, letnik 87, prodam. Ivan Škof, Jenkova 20 a, Celje, telefon 28-991 od 18. do 20. ure.

ZASTAVO 128, registrirano, staro 3 mesece, ceneje prodam. Žavski, telefon 821-065.

R 4 ohranjeno in registrirano, cena ugodna, prodam. Podpečan, Podgorje 57, Celje.

FIAT 750, letnik 81, cena 65.000, prodam. Olga Ocvirk, Planinca 19, Sentjur.

JUGO 55, letnik 86, 42.000 prodam; 32-821, popoldan.

REZERVNE DELE za Citroen GS prodam. Telefon 779-266.

ZASTAVA 126 P, letnik 78, reg. do 3. 90, prodam. Telefon 823-213.

Z 750, letnik 79, reg. do novembra, prodam. Ambrož, Prožinska vas 49 c.

AX 11 – metalik srebrne barve, 5 predstav, prodam. Tel. 24-508 od 16. do 20. ure.

P 126, letnik december 87, 7000 km, prodam. Telefon 25-843. Vranjek, Na zelenici 8.

WV 1200 ugodno prodam. Informacije na telefon 28-415/261 od 12. do 14. ure.

stroji

VITLO 4 t, še v garanciji, prodam. Telefon (063) 823-192.

TRAKTOR ZETOR 47-18 prodam. Stanko Galuf, Vodule 27, Dramlje.

TRAKTOR TV 732, letnik 87, prodam. Štante, Črešnjevce 7, Vojnik.

BULDOŽER TG 90, potreben manjšega popravila, in traktor Deutz 75 KM, letnik 83, 1300 ur, pogon na štiri kolesa, prodam. Tel. 770-045, Štarkel.

STRUŽNICO za les s kopirno napravo prodam. Proseniško 28, telefon 742-396.

posest

1,03 ha veliko zemljišče v Lokarjih pri Šentjurju prodam. Informacije 35-775 od 9. do 12. ure v soboto.

NAJUGODNEJŠEMU ponudniku prodam stanovanjsko hišo-vikend, 180 m², V. faza gradnje, 1200 m² zemljišča, voda, elektrika v hiši, 6 km iz Celja. Ponudbe pod »NARAVA«.

VINOGRAD v Zibiki prodam. Telefon 823-158 po 18. uri.

DVOSTANOVANJSKO hišo z lokalom v Celju prodam. Šifra »NOVA VAS«.

HIŠO v Laški vasi nad Štorami prodam. Informacije 741-311/56.

SREDNJE posestvo, hišo z gospod. poslopjem, vodo, elektriko, delavnico, primerno za obrt, prodam. »OBČINA ŽALEC«.

VINOGRAD v izmeri 10 a, v okolici Rogaške Slatine, prodam. Telefon 34-511/87, Albin Koradžija (dopoldan).

akustični aparati – glasbila

JAPONSKI videorekorder Bonstec z daljinskim upravljanjem ugodno prodam. Telefon 884-143.

WELTMEISTROVO 60 B harmoniko, skoraj novo, primerno za začetnike, ugodno prodam. Telefon 779-112 po 18. uri.

RABLJEN VIDEOREKORDER Telefunken – stereo in nov glasbeni stolp Stag digitalen, ugodno prodam. Nedeljko Jevič, Polzela 207 b.

BARVNI TV Iskra, z daljinskim upravljanjem, star 3 leta, cena 3500,00 din, prodam. Telefon (063) 741-802.

TV barvni, z daljinskim (51 cm), električne orgle Fujitone 3, prodam. (063) 821-126, Vreže.

RAČUNALNIK commodore 116 prodam. Telefon 35-166.

nama

Do 40% popusta

vam nudimo pri nakupu zimskih oblačil

in

do 30% popusta

pri nakupu zimske obutve

živali

TELIČKO, TEŽKO 160 kg, prodam. Alojz Potočnik, Galicija 14 a, Žalec.

PERZIJSKE muce z rodovnikom prodam. Telefon 35-390.

MLADO kravo prodam. Anica Lipovšek, Brezova 39, Šmartno v Rožni dolini.

ŽREBICO, pasma norik, staro 10 mesecev, prodam. Leskovšek, Spodnje Mestinje 8, 63253 Pristava pri Mestinju.

PRAŠIČA za zakol, 120 kg, krmiljen z domačo hrano, prodam. Janko Vizovišek, Gotovlje 118.

DVA bikca in dve kozi prodam. Telefon 774-109.

VEČ KOZ in samca samske pasme, prodam. Straža 2 Frankolovo po domače pri Rok.

PSA SRNIKO, mladega, prodam. Telefon 742-425.

NEMŠKI OVČAR – mladiče prodam. Oglede popoldan. Franc Podkrižnik, Cesta na Ostrožno 137.

TELICO sivko – brejo, prodam. Franc Hrovatič, Griže 95 a. Informacije na telefon 713-164.

ostalo

INDUSTRIJSKI šivalni stroj PSSAS cik-cak prodam. Telefon 33-160.

ZMRZOVALNO skrinjo 310 l, pralni stroj, rabljen, rabljena okna, zasteklena, prodam. Mastnak, Ljubecna 24.

SENO in otavo, prodam. Telefon 27-583, popoldan.

KRAVO frizilko, 7 mesecev breja, dva teleta, 80 l bojler za vstavitve v dimnik, prodam. Peter Gračnar, Zakl 14, Gomilsko.

MERX

SAVINJSKI MAGAZIN
ŽALEC

Rezultati novoletnega
žrebanja – »vaše mnenje«

1. nagrado VIDEO PLAYER prejme: Matej Vrbanič, Prežihova 3, 63310 Žalec
2. nagrado KASETOFON prejme: Jožica Lampret, Ul. talcev 5, 63310 Žalec
3. nagrado FOTOAPARAT prejme: Franc Kos, Dolenja vas 74, 63312 Prebold

Nagrade lahko prevzamete v blagovnici SAVINJKA v Žalcu.

Cenjene potrošnike obveščamo, da bomo 19. 1. 1990. v SP Petrovče prodajali žive kokoši – rjave barve, po 26 din komad. Naročila sprejemajo v SP Petrovče.

MLADO kravo, prvo tele, simental-ko, in slamoreznico prodam. Pavel Lajlar, Dobrova 38, Celje.

KABINO za traktor Univerzal, Ursus, Zetor prodam. Ivana Kolar, Drobinsko 5, Gorica Pri Slivnici.

KOSILNICO batuje, staro 4 mesece ter snežne verige za tamiča, ena veriga ima obseg dva koleasa, in šivalni stroj super Danica ugodno prodam. Rozalija Jagodič, Plat 4, Rogaska.

USNJEN podložen ženski plašč št. 40-42, dobro ohranjen, več ženskih in moških plaščev različnih velikosti iz blaga, druga oblačila in obutev ter telefonski aparat nudim pod ugodnimi pogoji. Inf. telefon (063) 831-829, v soboto in nedeljo 13. oz. 14. januarja.

AVTO CITROEN 1,3, letnik 80, reg. do decembra 90, ter vitlo za dvigovanje bremen pri gradnji hiše prodam. Telefon 856-130.

NOVO TERMOAKUMULACIJSKO peč 2,5 KW, okno 130 x 130, pod naklonom 25-30%, prodam ali zamenjam za gradbeni material. Jože Mernik, Dramlje, Trnovlje 36.

125 P, letnik 78, gramofon Turandot in JVC, termoakumulacijsko in oljno peč ter staro pohištvo prodam. Ogleđ vsak dan od 15. do 16. ure na naslov Roman Oštir, Črtomirova 2, Celje.

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ gornji in spodnji transport (krožne brane) in stružnico za les prodam. Samec, Lipovec 7 pri Ljubečni.

PET NOVIH platišč AL 13-175, dve novi gumi 13-175 ter otroško zibelko prodam. Marcelo Kamenšek, Na zelenici 15, telefon 21-152, po 19. uri zvečer.

APARAT za kavo, znamke Carimalli, skoraj nov, ugodno prodam. Informacije na telefon 776-822 od 10. ure dalje.

UVOŽEN otroški voziček in nove avto zvočnike prodam. Telefon 34-749.

MERCEDES motor 200 diesel, generalka, in ostale dele, prodam. Telefon (063) 711-304.

KUPIM

SNOPOVEZALKO za kosilnico BCS 127 kupim. Naslov Marjan Strašek, Šentjanž 42, Štore.

MANJŠI avto do 2.000 DEM v dinarski protivrednosti ali na obroke kupim. Telefon (063) 34-069.

KAMPING prikolico, nevozno, lahko tudi na obroke, kupim. Telefon (063) 34-069.

ZAPOSILITEV

ELEKTRONIK in ekonomski tehnik sprejemata kakršnokoli delo na dom. Telefon 34-069.

DELAVCA za delo pri strojih za brizganje plastičnih mas, po možnosti s prakso, zaposlim takoj. Pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjih del na naslov: Plastika PP 30, Laško.

DELAVCA z veseljem do samostojnega dela ob stroju za izdelavo plastičnih map zaposlimo. (063) 732-550, Laško.

VARSTVO za 11-mesečno hčerko iščem. Šifra SONČEK.

NT&RC

Novi tednik je glasilo občinskih konferenc SZDL občin Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, in Žalec.

Direktor TOZD in v. d. glavnega urednika: JOŽE CEROVŠEK
Odgovorni urednik Novega tednika: Branko Stamejčič
Odgovorni urednik Radia Celje: Mitja Umnik

Predsednik časopisnega in programskega sveta: Viki Kranjc
Redakcija: Marjela Agrež, Irena Baša, Tatjana Cvirn, Nataša Gerkeš, Brane Jeranko, Nada Kumer, Edo Einspieler, Edi Masnec, Brane Piano, Rado Pantelič, Mateja Podjed, Milena Brečko-Poklič, Franček Pungerčič, Ivana Stamejčič, Zdenka Stopar, Tone Vrabl, Srečko Šrot, Janez Vedenik.

Tehnični urednik: Franjo Bogadi.

Tajnica redakcije: Mojca Aužner.

Novi tednik izhaja vsak četrtek. Tisk: ČGP Delo, Ljubljana
Cena posameznega izvoda je 7 dinarjev. Mesečna naročnina je 27 dinarjev. Za tujino je letna naročnina 600 din. Številka žiro računa: 50700-603-31198 – ČGP Delo, tozđ Novi tednik, Trg V. kongresa 3a, Celje. Telefon: 29431

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Pogrebne storitve

Pogrebna služba STRAHOVNIK Žalec z dolgoletno tradicijo vam ob boleči izgubi bližnjega nudi naslednje storitve po konkurenčnih cenah:

- široka izbira krst in opreme
- prevoz z avtofurgonom (vključno na upepelitev)
- dekoracija sobe, postavitve odra na domu
- izkop grobnih jam in ureditev grobov
- postavitve žarnih niš
- ureditev kompletne dokumentacije

JOŽE STRAHOVNIK Pogrebne storitve

Žalec, Vrečerjeva 3, telefon 712-703

Na uslugo smo vam ob vsakem času!

Zahvaljujemo se za zaupanje!

NATAKARICO iščemo. Stanovanje in hrana v hiši. Telefon 776-058.

NATAKARICO za delo v bistroju zaposlim. Inf. po telefonu 776-822 od 10. ure dalje.

PRIJETNO, pridno dekle za delo s strankami iščemo. Telefon 770-108.

MLAJŠO upokojenko za pomoč v gospodinjstvu potrebuje mlada družina na Ostrožnem. Telefon 34-243.

TAKOJ zaposlim dve šivilji. Informacije na telefon (063) 746-103, od 15. ure, vsak delovni dan.

GOSTIŠČE Ciril v Podčetrtku honorarno zaposli natakario, natakario. Informacije po telefonu 828-109 ali osebno od 11. do 20. ure.

Studio za oblikovanje

Linea design

vam nudi storitve iz industrijskega, grafičnega in modnega oblikovanja. Kompleksna ponudba od ideje do izvedbe.

Telefon (063) 31-572.

V centru Celja

oddajam poslovne prostore

v Zidanškovi ulici.

Prostori so velikosti od 25 do 200 m².

Informacije na telefon 32-854.

STANOVANJA

IŠČEM SOBO v Laškem ali Rimskih Toplicah. Šifra: NUJNO.

DVOSOBNO stanovanje na Zelenici v Celju, centralna kurjava, telefon, zamenjam za hišo. Telefon (063) 21-107.

V CELJU ali Žalcu najemam sobo, nudim pomoč starejši osebi. Šifra: FEBRUAR.

ZAMENJAM novo enosobno stanovanje v Žalcu za večje v Celju ali Žalcu. Telefon 28-966.

DEKLETU oddam sobo. Telefon 31-818.

MLAD PAR nujno išče sobo ali stanovanje v Celju. Telefon (0601) 41-717 dopoldan ali (0601) 42-014.

OGREVANO sobo oddam fantu. Cesta na Ostrožno 21, Celje.

GARSONJERO ali enosobno stanovanje išče zakonski par (30), po možnosti s centralno in telefonom v Celju ali okolici. Ponudbe pod INŽENIR.

MANJŠE stanovanje ali garsonjero najemam za več let. Nudim predplačilo. Telefon (063) 25-318, zvečer.

RAZNO

V NAJEM vzamem hišo v okolici Celja. Telefon 25-105.

DIPL. inženir inštruiral matematiko, fiziko, kemijo za srednje šole. Telefon 742-212, dopoldan.

ODDAJAM poslovni prostor, velikosti 40 m². Jenkova 26. Telefon 29-979.

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko, angleščino. Telefon 21-971.

NA Ostrožnem oddam v najem kmečko hišo z gospod. poslopjem. (061) 573-020, po 19. uri.

FANTA, ki sta v noči od 21. do 22. decembra na poti od Prevalja do Velenja izgubila dva paketa, naj se javita na telefon (066) 74-038.

PLESNEGA učitelja išče simpatično in resno, a precej nespretno dekle. Ponudbe pod OSNOVNI PLESI.

KITARO poučujem. Telefon 33-820.

ELEKTROMEHANIKA Boris Gojzdnik, Gotovlje 138/c. Popravilo gospod. aparata na domu: elekt. šted., hladilnik, pralni stroji. Priporočamo se na telefon 711-606, 711-635.

NAGROBNI spomeniki in okenske police po meri iz domačega in uvoženega granita in marmorja 15% ceneje. Marjan Amon, Slatina 9 a, Šmartno v Rožni dolini. Telefon 38-807 popoldan.

AVTOODPAD Škorjanec želi svojim strankam v letu 1990 varno in srečno vožnjo ter se priporoča. Telefon 741-008.

IŠČEM inštrukcije angleščine za srednjo teh. šolo. Inf. 741-717, zvečer.

IŠČEM inštrukcije za nemški jezik za višjo šolo. Prosim, če pokličete na telefon 25-545, popoldan.

ODDAM več manjših prostorov za predstavništvo ali mirno obrt. Informacije Salon pohištva Cibi Celje.

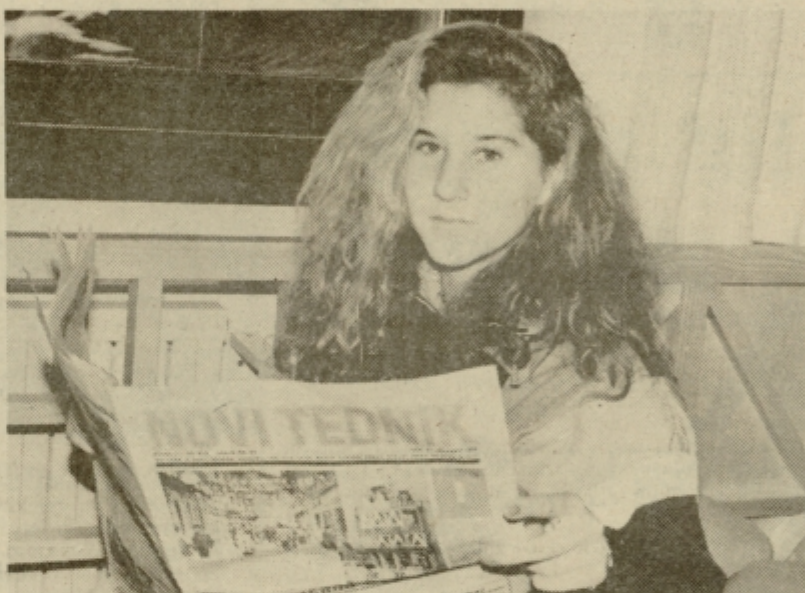
ROLETE in žaluzije v več barvah izdelujemo in montiramo. Telefon 24-296.

V oglasnem oddelku Novega tednika na Trgu V. kongresa 3/a od slej sprejemamo oglase za tekočo številko še ob ponedeljkih do 17. ure, objavo oglasa pa je poslednje mogoče naročiti tudi vsak dan po telefonu.

DA BOSTE LAŽJE OSTALI NAŠ NAROČNIK

V letu 1990 boste vsi naročniki lahko naročnino za Novi tednik plačevali mesečno. Vsi naročniki imajo 10 odstotni popust na ceno posameznega izvoda časopisa, povrhu pa še en brezplačni mali oglas in kot darilo še brezplačno čestitko v sporedu Radia Celje.

Izračunajte – takšne ugodnosti vam lahko ponudi le odlična hiša!

DA BOSTE LAŽJE POSTALI NAŠ NAROČNIK

Novi tednik je bran, Novi tednik je iskan. Zagotovite si svoj izvod! Izpolnite priloženo naročilnico in postanite član družine odlične hiše, v kateri imate vse našete ugodnosti.

NT&RC

NAROČILNICA

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

podpis naročnika

Planinske kočje niso varne pred tatovi

Celjski planinci so zgroženi; v koči na Korošici v Savinjskih Alpah so pred novoletnimi prazniki našli popolno razdejanje, tako da so škodo ocenili na približno 21.000 dinarjev. Precejšnjo škodo ima tudi Gorska reševalna služba.

Doslej še neznani tatovi - nekatere sledi kažejo, da je šlo za dva nepridiprava - so v koči na Korošici vlomili med drugim decembrom in božičnimi prazniki. Planinci in miličniki so namreč dobili obvestilo o vladu 26. decembra od planincev, ki so bili na Korošici.

»Vlomili so v spodnje, gostinske prostore,« pravi

Razdejanje v planinski koči na Korošici.

zdravnik in gorski reševalec Samo Fokter, ki si je ogledal razdejanje v koči. »Uničili so vse zaloge hrane in pijače. Odpirali in raztresli so vrečke z moko, sladkorjem, testeninami, nekaj konserv in pijače. Poleg tega so vlomili v vse prostore in s tem naredili še večjo škodo. Tudi ključavnici s plinske postaje in rezervoarja za vodo so odtrgali.«

Vlomilec očitno ni šlo samo za to, da odnesejo kaj vrednega in da se najjo, ampak so namerno hoteli narediti čimvečjo škodo.

Nič kaj bolje jo niso odnesli gorski reševalci, ki imajo v koči svojo omaro, kjer je spravljena oprema za reševanje.

»Omaro so odprli na silo, odnesli pa so vse kar je bilo kaj vrednega, predvsem vrvi in vponke,« je škodo ocenil Dani Kopusar, načelnik celjske postaje GRS.

Korošica je v običajnih zimah skorajda nedostopna, predvsem zaradi nevarnosti plazov. Letos pa je tudi tam le 30 centimetrov snega, zato je sorazmerno lahko priti do kočje. Planinci imajo za takšne zimske obiskovalce urejeno zimsko sobo v koči, ki je vedno odprta, v samo kočje

pa se lahko vlomilec v največji stiski. Vendar ob takšnih vlodih v stiski planinci običajno ne naredijo velike škode in jo kasneje tudi prijavijo in poravnajo. Tokrat pa je šlo za očitni vandalizem, ko so vlomilci hoteli narediti kar največ škode. Tudi stranišče so si uredili kar v sobah, tako da bodo imeli planinci še precej dela s čiščenjem.

Razdejanje si je ogledal tudi ljubenski miličnik Boris Kanduti, ki je nekatere predmete, na katerih bi lahko bili prstni odtisi in drugi uporabni sledovi, odnesel v dolino. Na Korošici je bilo namreč premrzlo, da bi postopek opravil kar tam.

Ko to poročamo, vlomilec še niso našli. Planinsko društvo Celje pa je tačas prijavilo še eno skupino (prav tako neznanih) vandalov, ki so bili v zimski sobi na Korošici okrog novoletnih praznikov. V sobi ni peči (so pa oddeje), zato so si neznani obiskovalci zakurili kar na tleh. Strop (soba je na podstrešju) je začel že kar pošteno goreti, tako da je zimska soba praktično neuporabna, k sreči pa ni prišlo do večjega požara, ki bi lahko upepeljal celo kočje na Korošici.

Poleg tega je neznanec (neznanci) vlomil v bife Orlovo gnezdo pri slapu Rinka. Bife je v tem času prazen, vlomilec pa je našel le nekaj ostankov pijače, si natočil šilček in na točilni mizi pustil 3 dinarje za plačilo. V tem primeru kakšne večje škode ni bilo.

Vlom in vandalizem v planinah ni navadno kaznivo dejanje, še posebej ne v takšni visokogorski postojanki kot je Korošica. Planinci, ki se tudi pozimi odpravljajo v gore, računajo, da se lahko v skrajni sili zatečejo v takšno zavetišča in, v še bolj skrajni sili, pridejo do potrebne hrane. Po zadnjem vladu in kurjenju pa na Korošici takšnega zavetja ne bodo mogli iskati. K sreči doslej takšnih vlodov ni bilo veliko (zadnji vladu so celjski planinci zabeležili pred tremi, štirimi leti, a je bila škoda neprimerno manjša), toda, žal, se časi očitno spreminjajo.

SREČKO ŠROT

LISTAMO PORUMENELE STRANI

Zbiratelj: Miloš Likar

Leta 1900

Obdarila ga je, on pa jo je okradel

Večkrat se po hišah v mestih pojavljajo ubogi, kateri pripovedujejo cele romane svojega življenja. Te dni se je neki gospe predstavil mladenič in ji pripovedoval svoje življenjske doživljanje. Ko je opazil, da se gospe take pripovedi zelo dopadejo, je končal svoj životopis s pripovedjo svojih denarnih zadreg, vsled katerih je pripravljen gladovati ali pa prositi ljudi milodare. Gospa je za čas šla v bližnjo sobo po nekaj denarja in prinesla nepoznancu darilo, kateri se je zahvaljujoč poslovil. Pozneje so pa opazili, da ni šel prazen, ampak da je odnesel tudi malo namizno uro. Pozor, torej na vabljuje pripovedovalce.

Ovadba za nas, 3

Miličniki so pred dnevi napisali ovadbo proti 24-letnemu Romanu C. in 19-letnemu Henriku Ž. in sicer zaradi suma, da sta v noči z drugega na tretji januar poškodovala več tujih stvari ter zaradi nasilniškega obnašanja. Vse to naj bi bila zagrešila v kulturnem domu v Trobnem dolu pri Laškem.

Osumljenca sta se že kaj kmalu zvečer začela izživljati nad domačini, ki so se zbrali v tem domu. Začela sta jih izzivati na pretep, ko pa jima jih ni uspelo izzvati, sta se začela znašati nad opremo.

Razbijala sta stole, mize, šipe, peč za ogrevanje sta vrgla kar skozi okno. S takim razbijanjem sta povzročila za okoli 20 tisoč dinarjev škodo. Temu njunemu prvemu veselemu delu bo sledil pred sodniki drugi, ki gotovo ne bo tako vesel.

Potresi okoli Krškega

Potresni sunki, ki so v zadnjem času nekajkrat zatresli kraje okoli Krškega, sicer niso segali tudi k nam, vendarle pa je bilo zaradi njih zaskrbljenih tudi precej ljudi z našega območja. Ne zaradi možnih posledic samih potresov na njihove objekte, ampak zaradi strahu, da bi potresi poškodovali krško nuklearko, ki od nas le ni tako oddaljena.

Nad tako nevarnostjo so bili seveda najbolj zaskrbljeni tudi okoliški prebivalci. Večino so strokovnjaki le potolažili z izjavami, da je nuklearka grajena tako, da prenese deseto stopnjo po Richterjevi lestvici (najmočnejši sunek - prvi - je tokrat dosegel 3,4 stopnje, kasnejši so bili šibkejši). Pavijo pa tudi, da vse šibkejši sunki kažejo, da se tla umirjajo.

Miličnik Boris Kanduti je stvari, na katerih bi lahko bili uporabni sledovi, spravil v nahrbtnik in odnesel v dolino.

93 POROČA

Celjski gasilci so prejšni teden dvakrat gasili, k sreči pa ni šlo za kakšno resnejšo požara. V Ulici frankolovskih žrtev 17a je zagorelo v sobi civilne zaščite, kjer je bilo nekaj starih odev in pa precej smeti, ki so se tam nabrale. Ogenj tako ni naredil večje škode. Še največ škode so naredili gasilci, ko so morali vlomiti v prostore, saj je bilo potrebno hitro gasiti, da se požar ne bi razširil.

V soboto pa so gasilce poklicali iz Ulice 29. novembra. Vnel se je kontejner, ogenj pa bi lahko pogasil tudi občani sami, če bi se kdo spomnil in v kontejner zlil vedro vode. Očitno pa so občani menili, da ta ogenj ni v njihovi »pristojnosti« in je prav, če se tudi gasilci malo razmigajo.

Za kondicijo gasilcev je poskrbela tudi avtomatska naprava za javljanje požarov v Tkanini, ki je v nedeljo kar štirikrat brez potrebe zatulila.

Sicer pa so se gasilci tudi v preteklem tednu ukvarjali z običajnimi opravili: odpirali so stanovanja, vozili pitno vodo, držali stražo med predstavo v celjskem gledališču, opravili devet cestnih reševanj in v treh hišah črpali vodo.

PROMETNE NESREČE

Nelzkušeni motorist

Pri prometni nesreči na Ljubljanski cesti v Celju se je v nedeljo ob 13. uri hudo ranil 21-letni voznik motornega kolesa Iztok Šuster iz Celja. Pripeljal je od Medloga proti čopovi ulici in pri bencinskem servisu prestavljal v nižjo prestavo, pri tem pa zaradi prehitre vožnje in neizkušenosti padel. Vozil je brez vozniškega dovoljenja, pri vožnji pa tudi ni uporabljal zaščitne čelade.

Z motorjem brez luči

V nedeljo ob 17.30 uri se je zgodila prometna nesreča na magistralni cesti na Frankolovem; 22-letni Roman Grušovnik iz Celja je peljal motorno kolo od Stranic proti Frankolovemu, vendar pa je vozil brez prižgane luči. Zato je motor spregledal 29-letni Marjan Koštomaj iz Arclina, ki je od graščine z osebnim avtom pripeljal na magistralno cesto. Pri trčenju je motorist padel in se laže ranil, hudo pa je bil ranjen njegov 12-letni sin.

S ceste v breg

Zaradi vožnje z neprimerno hitrostjo se je zgodila težja prometna nesreča v petek nekaj po poldnevu na magi-

stralni cesti zunaj Bezovja; 38-letni Georg Pautc iz Celja je peljal od Stopč proti Sentjurju, v ovinku pa je njegov osebni avto začelo zanašati. Zapeljal je s ceste ter trčil v breg. Voznik se je pri tem težko ranil.

Umrla v bolnišnici

Za posledicami ran, ki sta jih dobila pri prometnih nesrečah že lanskega decembra, sta v celjski bolnišnici umrla dva udeležena: 74-letni Alojz Šanca iz Žalca se je ranil 15. decembra na lokalni cesti v Vrbju, 31-letni Anton Ferme iz Pečovja nad Štorami pa dan kasneje na magistralni cesti v Sentjurju.

Med vožnjo je izgubil psa

Na svojevrsten način sta se drugi dan letošnjega leta izgubila Kan in Jaša - samec in samica priznane pasje pasme rotweiler. Njun lastnik Rajko Šemrov ju je namreč v Laškem naložil na prikolico in z njima krenil na Roglo. Ko pa je tu pogledal v prikolico in želel psa spustiti, je bil seveda močno presenečen, saj je bila prikolica prazna.

Ker se med potjo ni ustavljal, seveda tudi ne ve, kje je oba psa izgubil.

Povozil jo je vlak

Prejšnjo sredo je v Štorah motorni potniški vlak do smrti povozil 45-letno Berto Strnad iz Štor. Kaže, da je želela nenadoma prečkati progo, strojevodja pa vlaka ni uspel pravočasno ustaviti.

Bogat plen

Na našem območju je bilo tudi pretekle dni precej raz-

nih vlodov. Z najbogatejšim plenom je odšel vlomilec, ki je v nedeljo popoldne obiskal stanovanje Bogomira L. v Celju. Odnesel je namreč kar za 16 tisoč dinarjev plena v dinarjih in devizah.

Neznanci so pred dnevi tudi vlomili v osnovno šolo Bratstva in enotnosti v Sentvidu pri Grobelnem ter odnesli nekaj mesa in vina. V bližnji prodajalni Jelše pa so se v notranjosti lotili že-

lezne blagajne, vendar jim je ni uspelo odpreti.

Rane in hlad

Zaradi ran in podhladitve je že prvi letošnji dan v celjski bolnišnici umrl 45-letni Leopold Čretnik iz Velike Pirešice. Ranjenega in že močno podhlajenega so ga zjutraj tega dne našli pred vrati stanovanjske hiše, kjer je prebival. Najprej mu je pomagal krajevni zdravnik, nato so ga prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli rešiti življenja. Kot kaže se je ranil pri padcu, ko se je ponoči vračal od sosedov, kamor je šel voščiti novo leto.

Ljudi ne obešajo, ker so ukradli konja, obešajo jih zato, da bi konji ne bili v prihodnje več ukradeni (Halifax)

Ne bomo sodili tistemu, ki je ukradel na stotine in stotine tisočakov; sodili bomo tistemu, ki ga je revščina prisilila, da je ukradel groš (Jozef Katona)

NOČNE CVETKE

● Edvard S. iz Škapinove si prejšnjo sredo popoldne ni znal več sam pomagati; žena je razgrajala v stanovanju, Edvard pa ji ni bil kos, zato je poklical miličnike. Može postavte so oba zakonca opozorili, v poročilu pa ni zapisano, če je bil potem v hiši mir. Gotovo je le to, da Edvard ta dan ni več klical miličnikov na pomoč.

● Prejšnjo sredo so se pred dijaškim domom zvrzali mladoletniki in se kmalu nato tudi razbežali. Miličniki še delajo seznam vseh vročekrvnežev, spisek pa bodo dali sodniku za prekrške, ki bo organiziral še eno srečanje družine.

● Štefan V. si je v petek prislužil gostoljubje v pro-

storih za treznenje zaradi prevelike trmoglavosti. Miličniki so ga zalotili vinjenega za volanom in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Toda Štefan se je počutil dovolj sposobnega, da vozi naprej in je tvegala. A le do ponovnega srečanja z miličniki.

● V nedeljo so miličniki našli na Mariborski cesti Jožeta V., ki je kazal kaj borne znake življenja. Ko pa so se malo potrudili, je Jože le začel bolj živahno migati in si vsaj toliko opomogel, da je prišel domov.

● V ponedeljek so imeli hišno »zabavo« v Saranovičevi 4. Na sporedu je bil družinski prepir, predstavo pa so prekinili miličniki, ker je bila prehrupna. S.Š.